

1. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. december 05. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: Dudar Község Önkormányzata 2026. évi belső ellenőrzési tervének elfogadása.

Előterjesztő: dr. Varga-Arany Dominika jegyző

Előkészítette: dr. Varga-Arany Dominika jegyző, Dr. Hosszuné Szántó Anita belső ellenőrzési vezető

Szavazás módja: egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvénynek (a továbbiakban: Áht.), valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Ber.) megfelelően a közpénzek felhasználásában résztvevő költségvetési szerveknek belső ellenőrzési rendszert kell működtetni abból a célból, hogy a szervezet vezetője számára bizonyosságot nyújtsanak az általa kiépített és működtetett pénzügyi irányítási és kontroll rendszerek megfelelőségét illetően.

Dudar Község Önkormányzatánál a belső ellenőrzési feladatokat 2025. évben a SZAHK ÉRTELEM 2006 Bt. végezte. Munkájukkal meg voltunk elégedve, így 2026. évben is velük tervezzük ellátni a belső ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat.

A Ber. 32.§-ában foglaltaknak megfelelően a belső ellenőrzési vezető határidőben – 2025. november 30-ig – elkészítette a 2026. évre vonatkozó – belső ellenőrzési tervet, amelyet a Képviselő-testületnek 2025. december 31-ig kell jóváhagynia.

Az előzetes egyeztetés alapján készített Dudar Község Önkormányzatára, valamint a Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsődére és a Dudari Melegkonyhára vonatkozó 2026. évi belső ellenőrzési terv az előterjesztés 1. mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés részét képező alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

a 2026. évi belső ellenőrzési terv elfogadásáról

Dudar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Dudar Község Önkormányzata 2026. évi belső ellenőrzési tervét az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

A Képviselő-testület felkéri a Jegyzőt, hogy az ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően az ellenőrzések végrehajtásáról gondoskodjon.

Felelős: dr. Varga-Arany Dominika jegyző

Határidő: 2025. december 31.

Dudar, 2025. november 28.

Tisztelettel:

dr. Varga-Arany Dominika
jegyző

DUDAR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

ÉVES ELLENŐRZÉSI TERV 2026.

I.

Az ellenőrzési terv elkészítése során felhasznált kimutatások, elemzések és egyéb dokumentumok felsorolása

Jelen, 2026. évi belső ellenőrzési terv elsősorban a 2026. évi belső ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzés alapján készült, amelynek során a belső ellenőrzés stratégiai terve, illetve a korábbi években elvégzett belső ellenőrzések megállapításai, a Polgármesterrel és a Jegyzővel folytatott interjúk, a testületi döntések, valamint külső – különös tekintettel az Állami Számvevőszékre és a Magyar Államkincstárra – ellenőrzést végző szervek által prioritásként kezelt feladatok figyelembevételére is sor került. Jelen ellenőrzési terv tartalmazza az irányított költségvetési szervek éves ellenőrzését.

Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

Dudar Község Önkormányzata és az általa irányított Dudari Közös Önkormányzati Hivatal, Dudari Melegkonyha, Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar 2026. évi belső ellenőrzési tervének összeállításakor a stratégia kiinduló pontja, hogy a belső ellenőrzésnek hozzáadott értéket kell teremtenie. Ez a hozzáadott érték a gazdálkodás jobb átláthatóságának megteremtésével, a legjobb gyakorlatok népszerűsítésével és a megalapozott javaslatok végrehajtásával teremthető meg.

Cél továbbá a belső ellenőrzés, mint tevékenység hozzáadottérték-növelő hatásának tudatosítása, annak elérése, hogy a belső ellenőrzés a felelős irányítás részeként, illetve egyik fontos elemeként működjék. További célunk, hogy a belső ellenőrzés és eredménye az azt megillető szinten beépüljön, elismerésre kerüljön a feladatrendszerben.

Dudar Község Önkormányzata a jogszabályokban meghatározott, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben rögzített kötelező és az általa önként vállalt feladatok végrehajtása tekintetében, a hatékony gazdálkodás megvalósítását tűzte ki célul.

Mindennek elérése érdekében kiemelt cél a folyamatosan változó jogszabályi környezet és **Dudar Község Önkormányzata, illetve Dudari Közös Önkormányzati Hivatal, Dudari Melegkonyha, Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar** működési összhangjának megteremtése, a vagyonvédelem, a szabályozott működés elősegítése a belső ellenőrzés eszközével.

Jelen éves ellenőrzési terv ezzel összehangoltan, a vonatkozó jogszabályban meghatározott kockázatelemzés alapján felállított prioritások és a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével készült el.

Dudari Közös Önkormányzati Hivatal a hatékonyságra figyelemmel nem foglalkoztat belső ellenőrt, ezért ezen kötelezettségét külső szolgáltató látja el.

A kockázati megítélést a belső ellenőrzés a Belső Ellenőrzési Kézikönyv, valamint az IIA Standardok figyelembevételével

- a belső kontrollrendszer,
- az Önkormányzat célkitűzéseinek és stratégiájának, s a vezetés elvárásainak megismerése,
- az azonosított és a működés szempontjából fontosabb folyamatok átvilágítása és
- a vezetéssel egyeztetett ellenőrzési fókusz alapján kiválasztott kockázati elemek értékelése határozta meg.

Az ellenőrzési terv előkészítése során interjúk kerültek lefolytatásra a vezetőkkel, s az ennek során megfogalmazott javaslatok és a korábbi években lefolytatott ellenőrzések, valamint az ezekre készített Intézkedési tervek figyelembevételével készült el a kockázatelemzés, s eredményeként az alábbi terv.

Dudar Község Önkormányzata és Dudari Közös Önkormányzati Hivatal, Dudari Melegkonyha, Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar környezeti kockázati megítélése a rendelkezésre álló információkon alapul.

A kockázatelemzési folyamat eredményeként azonosításra, elemzésre, rangsorolásra és dokumentálásra kerültek a szervezet részfolyamataiban rejlő kockázatok. A kockázatelemzés alapján megismertük azokat az információkat, amelyek a belső ellenőrzési tevékenységek (konkrét ellenőrzések) előkészítéséhez szükségesek.

Figyelemmel a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése részfolyamat magas kockázati értékére, valamint az ellenőri tapasztalatok, illetve a vezetői egyeztetések eredményeként a 2026. évi belső ellenőrzési tervben vizsgálatként az alábbi ellenőrzések kerültek megfogalmazásra.

A bizonyosságot adó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervezése

Mivel külső szolgáltató látja el a belső ellenőrzési feladatokat, ezért a belső ellenőrzésre vonatkozó humán erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos szabályok kialakítása a külső szolgáltató feladata.

Figyelemmel a külső szolgáltató bevonására az ellenőrzésekre fordított kapacitás és a képzésekre fordított kapacitás meghatározása nem szükséges.

A tanácsadói tevékenységhez, a soron kívüli ellenőrzésekhez, a képzésekhez és az egyéb tevékenységekhez szükséges kapacitás

Soron kívüli ellenőrzésre és a tanácsadásra tervezett idő és a belső ellenőrzési vezetői feladatellátásra tervezett idő: **4 belső ellenőri nap, amelyből a soron kívüli vizsgálatra tervezett idő: 1 belső ellenőrzési nap**

A tanácsadásnak kiemelt jelentősége van a belső kontrollrendszer kialakítása és működésének folyamatos nyomon követése miatt.

Az irányított költségvetési szervek éves ellenőrzésével kiegészített tervezett feladatok felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.

Dátum: Szombathely, 2025. november 3.

Készítette:

.....
Dr. Hosszuné Szántó Anita
belső ellenőrzési vezető

II.

A 2026. évi belső ellenőrzési tervről a jegyző véleménye

Dudar Község Önkormányzata és Dudari Közös Önkormányzati Hivatal, Dudari Melegkonyha, Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar 2026. évi belső ellenőrzési terve a stratégiai terv és a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon alapul.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormány rendelet 31. § előírta a tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervkészítési kötelezettséget, továbbá meghatározta az éves ellenőrzési terv tartalmát.

A környezeti kockázati megítélést a rendelkezésre álló információk alapján hajtotta végre a belső ellenőrzés.

Jelen Éves Ellenőrzési Terv a belső ellenőrzési vezető által elkészített kockázatelemzés alapján felállított prioritások és a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrások figyelembevételével, a Stratégiai Ellenőrzési Tervvel összhangban került összeállításra.

A 2026. évi munkaterv összeállításához súlyponti elem az ellenőrzések eredményeként átfogó és megbízható kép kialakítása **Dudar Község Önkormányzata és Dudari Közös Önkormányzati Hivatal, Dudari Melegkonyha, Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar** működéséről, az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásról.

Dudar Község Önkormányzata és Dudari Közös Önkormányzati Hivatal, Dudari Melegkonyha, Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar tevékenységei közül elsődlegesen azok a folyamatok és tevékenységek kerültek kiválasztásra, amelyekben forráshiány, jogszabályváltozás, emberi erőforrás kockázatok előfordultak.

Dátum:

.....
jegyző

Jóváhagyta: **Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testülete** számú határozatával.

.....
polgármester

.....
jegyző

1. számú melléklet:

Az irányított költségvetési szervek éves ellenőrzésével kiegészített tervezett feladatok felsorolása

Sorszám	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, módszerei, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap)
1.	Szabadságok dokumentálásának vizsgálata	Az ellenőrzés célja: annak vizsgálata, hogy a szabadságok megállapítása, nyilvántartása és engedélyezése megfelel-e a vonatkozó jogszabályoknak és a helyi szabályozásnak Az ellenőrzés módszerei: dokumentum elemzés, adatfeldolgozás, interjú Az ellenőrizendő időszak: 2025. év	1. fennállhat a szabályozatlanság 2. hiányos dokumentálás	teljesítmény-ellenőrzés	Dudar Község Önkormányzata	2026. II. félév	külső szakértő által meghatározott
2.	Szabadságok dokumentálásának vizsgálata	Az ellenőrzés célja: annak vizsgálata, hogy a szabadságok megállapítása, nyilvántartása és engedélyezése megfelel-e a vonatkozó jogszabályoknak és a helyi szabályozásnak Az ellenőrzés módszerei: dokumentum elemzés, adatfeldolgozás, interjú Az ellenőrizendő időszak: 2025. év	1. fennállhat a szabályozatlanság 2. hiányos dokumentálás	teljesítmény-ellenőrzés	Dudari Közös Önkormányzati Hivatal	2026. II. félév	külső szakértő által meghatározott
3.	Közzétételi kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétételi kötelezettségre vonatkozó előírások	1. jogszabályi előírások nem teljesítése	szabályszerűségi ellenőrzés	Dudari Közös Önkormányzati Hivatal	2026. I. félév	külső szakértő által meghatározott

	teljesültek-e	2. speciális szakértelem hiánya				
	Az ellenőrzés módszerei: dokumentum elemzés, adatfeldolgozás					
	Az ellenőrizendő időszak: aktuális időszak					
	Az ellenőrzés célja: annak vizsgálata, hogy a szabadságok megállapítása, nyilvántartása és engedélyezése megfelel-e a vonatkozó jogszabályoknak és a helyi szabályozásnak					
4.	Szabadságok dokumentálásának vizsgálata	1. fennállhat a szabályozatlanság 2. hiányos dokumentálás	teljesítmény-ellenőrzés	Dudari Melegkonyha	2026. II. félév	külső szakértő által meghatározott
	Az ellenőrzés módszerei: dokumentum elemzés, adatfeldolgozás, interjú					
	Az ellenőrizendő időszak: 2025. év					
	Az ellenőrzés célja: annak vizsgálata, hogy a szabadságok megállapítása, nyilvántartása és engedélyezése megfelel-e a vonatkozó jogszabályoknak és a helyi szabályozásnak					
5.	Szabadságok dokumentálásának vizsgálata	1. fennállhat a szabályozatlanság 2. hiányos dokumentálás	teljesítmény-ellenőrzés	Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar	2026. II. félév	külső szakértő által meghatározott
	Az ellenőrzés módszerei: dokumentum elemzés, adatfeldolgozás, interjú					
	Az ellenőrizendő időszak: 2025. év					

KISKÓPÉ ÓVODA ÉS MINI BÖLCSŐDE DUDAR

ÉVES ELLENŐRZÉSI TERV 2026.

Az ellenőrzési terv elkészítése során felhasznált kimutatások, elemzések és egyéb dokumentumok felsorolása

Jelen, 2026. évi belső ellenőrzési terv elsősorban a 2026. évi belső ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzés alapján készült, amelynek során a belső ellenőrzés stratégiai terve, illetve a korábbi években elvégzett belső ellenőrzések megállapításai, az Intézményvezetővel folytatott interjúk, valamint külső – különös tekintettel az Állami Számvevőszékre és a Magyar Államkincstárra – ellenőrzést végző szervek által prioritásként kezelt feladatok figyelembevételére is sor került

Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar 2026. évi belső ellenőrzési tervének összeállításakor a stratégia kiinduló pontja, hogy a belső ellenőrzésnek hozzáadott értéket kell teremtenie. Ez a hozzáadott érték a gazdálkodás jobb átláthatóságának megteremtésével, a legjobb gyakorlatok népszerűsítésével és a megalapozott javaslatok végrehajtásával teremthető meg.

Cél továbbá a belső ellenőrzés, mint tevékenység hozzáadottérték-növelő hatásának tudatosítása, annak elérése, hogy a belső ellenőrzés a felelős irányítás részeként, illetve egyik fontos elemeként működjék. További célunk, hogy a belső ellenőrzés és eredménye az azt megillető szinten beépüljön, elismerésre kerüljön a feladatrendszerben.

Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar Alapító Okiratában meghatározott feladatok végrehajtása tekintetében a hatékony gazdálkodás megvalósítását tűzte ki célul, ezért ennek elérése érdekében kiemelt cél a folyamatosan változó jogszabályi környezet, valamint **Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar** tekintetében a működés összhangjának megteremtése, a vagyonvédelem, a szabályozott működés elősegítése a belső ellenőrzés eszközével.

Jelen éves ellenőrzési terv ezzel összhangoltan, a vonatkozó jogszabályban meghatározott kockázatelemzés alapján felállított prioritások és a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével készült el.

A hatékonyságra figyelemmel a belső ellenőrzési kötelezettség külső szolgáltató igénybevételével történik.

A kockázati megítélést a belső ellenőrzés a Belső Ellenőrzési Kézikönyv, valamint az IIA Standardok figyelembevételével

- a belső kontrollrendszer,
- Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar célkitűzéseinek és stratégiájának, s a vezetés elvárásainak megismerése,

- az azonosított és a működés szempontjából fontosabb folyamatok átvilágítása és
- a vezetéssel egyeztetett ellenőrzési fókusz alapján kiválasztott kockázati elemek értékelése határozta meg.

Az ellenőrzési terv előkészítése során interjú került lefolytatásra a vezetéssel, s az ennek során megfogalmazott javaslatok és a korábbi években lefolytatott ellenőrzések, valamint az ezekre készített intézkedési tervek figyelembevételével készült el a kockázatelemzés, s eredményeként az alábbi terv.

Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar környezeti kockázati megítélése a rendelkezésre álló információkon alapul.

A kockázatelemzési folyamat eredményeként azonosításra, elemzésre, rangsorolásra és dokumentálásra kerültek a részfolyamatokban rejlő kockázatok. A kockázatelemzés alapján megismertük azokat az információkat, amelyek a belső ellenőrzési tevékenységek (konkrét ellenőrzések) előkészítéséhez szükségesek.

Figyelemmel a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése részfolyamat magas kockázati értékére, valamint az ellenőri tapasztalatok, illetve a vezetői egyeztetések eredményeként a 2026. évi belső ellenőrzési tervben vizsgálatként az alábbi ellenőrzések kerültek megfogalmazásra.

A bizonyosságot adó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervezése

Mivel külső szolgáltató látja el a belső ellenőrzési feladatokat, ezért a belső ellenőrzésre vonatkozó humán erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos szabályok kialakítása a külső szolgáltató feladata.

Figyelemmel a külső szolgáltató bevonására az ellenőrzésekre fordított kapacitás és a képzésekre fordított kapacitás meghatározása nem szükséges.

A tanácsadói tevékenységhez, a soron kívüli ellenőrzésekhez, a képzésekhez és az egyéb tevékenységekhez szükséges kapacitás

Soron kívüli ellenőrzésre és a tanácsadásra tervezett idő és a belső ellenőrzési vezetői feladatellátásra tervezett idő: **4 belső ellenőri nap, amelyből a soron kívüli vizsgálatra tervezett idő: 1 belső ellenőrzési nap**

A tanácsadásnak kiemelt jelentősége van a belső kontrollrendszer kialakítása és működésének folyamatos nyomon követése miatt.

A tervezett feladatok felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.

Dátum: Szombathely, 2025. november 3.

Készítette:

.....
Dr. Hosszuné Szántó Anita
belső ellenőrzési vezető

Jóváhagyta:

.....
Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar vezetője

1. számú melléklet:

A tervezett feladatok felsorolása

Sorszám	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, módszerei, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap)
1.	Szabadságok dokumentálásának vizsgálata	Az ellenőrzés célja: annak vizsgálata, hogy a szabadságok megállapítása, nyilvántartása és engedélyezése megfelelő-e a vonatkozó jogszabályoknak és a helyi szabályozásnak Az ellenőrzés módszerei: dokumentum elemzés, adatfeldolgozás, interjú Az ellenőrizendő időszak: 2025. év	1. fennállhat a szabályozatlanság 2.hiányos dokumentálás	teljesítmény-ellenőrzés	Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar	2026. II. félév	külső szakértő által meghatározott

DUDARI MELEGKONYHA

ÉVES ELLENŐRZÉSI TERV 2026.

Az ellenőrzési terv elkészítése során felhasznált kimutatások, elemzések és egyéb dokumentumok felsorolása

Jelen, 2026. évi belső ellenőrzési terv elsősorban a 2026. évi belső ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzés alapján készült, amelynek során a belső ellenőrzés stratégiai terve, illetve a korábbi években elvégzett belső ellenőrzések megállapításai, az Intézményvezetővel folytatott interjúk, valamint külső – különös tekintettel az Állami Számvevőszékre és a Magyar Államkincstárra – ellenőrzést végző szervek által prioritásként kezelt feladatok figyelembevételére is sor került

Az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatása

Dudari Melegkonyha 2026. évi belső ellenőrzési tervének összeállításakor a stratégia kiinduló pontja, hogy a belső ellenőrzésnek hozzáadott értéket kell teremtenie. Ez a hozzáadott érték a gazdálkodás jobb átláthatóságának megteremtésével, a legjobb gyakorlatok népszerűsítésével és a megalapozott javaslatok végrehajtásával teremthető meg.

Cél továbbá a belső ellenőrzés, mint tevékenység hozzáadottérték-növelő hatásának tudatosítása, annak elérése, hogy a belső ellenőrzés a felelős irányítás részeként, illetve egyik fontos elemeként működjék. További célunk, hogy a belső ellenőrzés és eredménye az azt megillető szinten beépüljön, elismerésre kerüljön a feladatrendszerben.

Dudari Melegkonyha Alapító Okiratában meghatározott feladatok végrehajtása tekintetében a hatékony gazdálkodás megvalósítását tűzte ki célul, ezért ennek elérése érdekében kiemelt cél a folyamatosan változó jogszabályi környezet, valamint **Dudari Melegkonyha** tekintetében a működés összhangjának megteremtése, a vagyonvédelem, a szabályozott működés elősegítése a belső ellenőrzés eszközével.

Jelen éves ellenőrzési terv ezzel összehangoltan, a vonatkozó jogszabályban meghatározott kockázatelemzés alapján felállított prioritások és a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével készült el.

A hatékonyságra figyelemmel a belső ellenőrzési kötelezettség külső szolgáltató igénybevételével történik.

A kockázati megítélést a belső ellenőrzés a Belső Ellenőrzési Kézikönyv, valamint az IIA Standardok figyelembevételével

- a belső kontrollrendszer,
- Dudari Melegkonyha célkitűzéseinek és stratégiájának, s a vezetés elvárásainak megismerése,
- az azonosított és a működés szempontjából fontosabb folyamatok átvilágítása és

- a vezetéssel egyeztetett ellenőrzési fókusz alapján kiválasztott kockázati elemek értékelése határozta meg.

Az ellenőrzési terv előkészítése során interjú került lefolytatásra a vezetéssel, s az ennek során megfogalmazott javaslatok és a korábbi években lefolytatott ellenőrzések, valamint az ezekre készített intézkedési tervek figyelembevételével készült el a kockázatelemzés, s eredményeként az alábbi terv.

Dudari Melegkonya környezeti kockázati megítélése a rendelkezésre álló információkon alapul.

A kockázatelemzési folyamat eredményeként azonosításra, elemzésre, rangsorolásra és dokumentálásra kerültek a részfolyamatokban rejlő kockázatok. A kockázatelemzés alapján megismertük azokat az információkat, amelyek a belső ellenőrzési tevékenységek (konkrét ellenőrzések) előkészítéséhez szükségesek.

Figyelemmel a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése részfolyamat magas kockázati értékére, valamint az ellenőri tapasztalatok, illetve a vezetői egyeztetések eredményeként a 2026. évi belső ellenőrzési tervben vizsgálatként az alábbi ellenőrzések kerültek megfogalmazásra.

A bizonyosságot adó tevékenységhez rendelkezésre álló és a szükséges ellenőri kapacitás tervezése

Mivel külső szolgáltató látja el a belső ellenőrzési feladatokat, ezért a belső ellenőrzésre vonatkozó humánerőforrás-gazdálkodással kapcsolatos szabályok kialakítása a külső szolgáltató feladata.

Figyelemmel a külső szolgáltató bevonására az ellenőrzésekre fordított kapacitás és a képzésekre fordított kapacitás meghatározása nem szükséges.

A tanácsadói tevékenységhez, a soron kívüli ellenőrzésekhez, a képzésekhez és az egyéb tevékenységekhez szükséges kapacitás

Soron kívüli ellenőrzésre és a tanácsadásra tervezett idő és a belső ellenőrzési vezetői feladatellátásra tervezett idő: **4 belső ellenőri nap, amelyből a soron kívüli vizsgálatra tervezett idő: 1 belső ellenőrzési nap**

A tanácsadásnak kiemelt jelentősége van a belső kontrollrendszer kialakítása és működésének folyamatos nyomon követése miatt.

A tervezett feladatok felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.

Dátum: Szombathely, 2025. november 3.

Készítette:

.....
Dr. Hosszuné Szántó Anita
belső ellenőrzési vezető

Jóváhagyta:

.....
Dudari Melegkonyha vezetője

1. számú melléklet:

A tervezett feladatok felsorolása

Sorszám	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, módszerei, ellenőrizendő időszak	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap)
1.	Szabadságok dokumentálásának vizsgálata	Az ellenőrzés célja: annak vizsgálata, hogy a szabadságok megállapítása, nyilvántartása és engedélyezése megfelelő-e a vonatkozó jogszabályoknak és a helyi szabályozásnak Az ellenőrzés módszerei: dokumentum elemzés, adatfeldolgozás, interjú Az ellenőrizendő időszak: 2025. év	1. fennállhat a szabályozatlanság 2. hiányos dokumentálás	teljesítmény-ellenőrzés	Dudari Melegkonyha	2026. II. félév	külső szakértő által meghatározott

2. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. december 05. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: A Képviselő-testület 2026. évi munkatervének elfogadása.

Előterjesztő: Baumann Csaba polgármester

Előkészítette: dr. Varga-Arany Dominika jegyző

Szavazás módja: egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 44. §-a alapján a képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább hat ülést tart. Az Mötv. 54. §-a szerint a képviselő-testület évente legalább egyszer előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a helyi lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatot tehetnek. A munkaterv elfogadásának és tartalmának szabályait Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 9/2023. (XI. 21.) önkormányzati rendelete az alábbiak szerint rendelkezik:

„10. § A képviselő-testület szükség szerint, de évente legalább 6 ülést tart. A testületi ülések ütemezését a munkaterv tartalmazza.

11. § (1) Az éves munkaterv tervezetét a jegyző készíti el és a polgármester terjeszti a képviselő-testület elé.

(2) A munkatervet a képviselő-testület a tárgyévet megelőző év decemberi ülésén fogadja el.

(3) A munkaterv tartalmazza:

- a. az ülések tervezett időpontját, napirendjét,*
- b. a napirendek előterjesztőinek megnevezését és*
- c. a bizottsági kijelölést, ha az előterjesztést a bizottságnak kell tárgyalnia.”*

A fentiek szerint elkészített 2026. évi munkaterv az előterjesztés 1. mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztésben foglaltak megvitatását követően az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

a 2026. évi munkaterv elfogadásáról

Dudar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2026. évi munkatervét az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Baumann Csaba polgármester

Határidő: 2025. december 31.

Dudar, 2025. november 28.

Tisztelettel:

**Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2026. évi munkaterve**

2026. január hó:

- 1. Beszámoló a Dudari Közös Önkormányzati Hivatal 2025. évi működéséről.**
Előterjesztő: Jegyző
- 2. A polgármester 2026. évi szabadság felhasználási ütemtervének jóváhagyása.**
Előterjesztő: Jegyző

2026. február hó:

- 1. Dudar Község Önkormányzatának 2026. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet elfogadása.**
Előterjesztő: Polgármester
- 2. Óvodai, mini bölcsődei beiratkozás időpontjának és nyári zárva tartásának meghatározása.**
Előterjesztő: Polgármester
- 3. Iskolai körzethatárok véleményezése.**
Előterjesztő: Polgármester

2026. március hó:

- 1. Közúti jelzőtáblák felülvizsgálata.**
Előterjesztő: Baumann Csaba

2026. április hó:

- 1. Az Önkormányzat 2026. évi költségvetési rendeletének módosítása.**
Előterjesztő: Polgármester
- 2. Beszámoló az Önkormányzat és intézményeinél 2025. évben lefolytatott belső ellenőrzések tapasztalatairól.**
Előterjesztő: Polgármester

2026. május hó:

- 1. 2025. évi költségvetés végrehajtásáról szóló rendelet elfogadása.**
Előterjesztő: Polgármester
- 2. Civil-szervezeti beszámolók megfelelőségéről tájékoztatás.**
Előterjesztő: Polgármester

- 3. Átfogó értékelés a gyermekjóléti- és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.**
Előterjesztő: Polgármester

2026. június hó:

A Képviselő-testület július hónapban várhatóan nem ülészik.

2026. július hó:

A Képviselő-testület július hónapban várhatóan nem ülészik.

2026. augusztus hó:

- 1. Pályázat benyújtása a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatásra.**
Előterjesztő: Polgármester

2026. szeptember hó:

- 1. Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.**
Előterjesztő: Polgármester
- 2. Beszámoló a Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar 2025/26. nevelési évének tevékenységéről.**
Előterjesztő: Főigazgató

2026. október hó:

- 1. A helyi adókról szóló rendelet felülvizsgálata.**
Előterjesztő: Polgármester

2026. november hó:

- 1. A Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar főigazgatói állására vonatkozóan beérkezett pályázatok elbírálása.**
Előterjesztő: Polgármester

2026. december hó:

- 1. Dudar Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2027. évi munkatervének elfogadása.**
Előterjesztő: Polgármester
- 3. Dudar Község Önkormányzata 2027. évi Belső Ellenőrzési Tervének elfogadása.**
Előterjesztő: Polgármester

LAKOSSÁGI FÓRUM – KÖZMEGHALLGATÁS

2026. december hó:

- 1. Az Önkormányzat Képviselő-testületének fejlesztési, beruházási terve végrehajtásának eredményei, az önkormányzati vagyongyarapodás megítélése, várható fejlesztési irányai, céljai.**

Előterjesztő: Polgármester

Dudar, 2025. december 05.

**Baumann Csaba
polgármester**

Záradék:

A munkatervet Dudar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete /2025. (XII.5.) önkormányzati határozatával jóváhagyta.

Dudar, 2025. december 05.

**dr. Varga-Arany Dominika
jegyző**

3. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

**Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. december 05.
napján tartandó rendes ülésére**

Tárgy: A Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar Pedagógiai Programjának jóváhagyása.

Előterjesztő: Baumann Csaba polgármester

Előkészítette: Breglovicsné Földesi Judit mb. főigazgató

Szavazás módja: egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdés alapján:

„A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.”

A Magyar Közlöny 131. számában megjelent jogszabályi változások miatt szükséges az óvodai Pedagógiai Programnak a módosítása, az alábbiak miatt:

5. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása

14. § Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 1. melléklet III. „AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI” fejezet, „Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés” alcím 3. pontjában az „a kulturális értékek” szövegrész helyébe az „a keresztény kultúrán alapuló értékrend” szöveg lép.

A Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar (a továbbiakban: intézmény) mb. főigazgatója, Breglovicsné Földesi Judit elkészítette az intézmény pedagógiai programjának módosítását, mely az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megvitatását követően döntsének az alábbi határozati javaslat elfogadásáról!

Határozati javaslat:

a Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar Pedagógiai Programjának jóváhagyásáról

Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testülete a fenntartásában működő Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar módosított Pedagógiai Programját az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a módosított dokumentumok aláírására.

Felelős: Baumann Csaba polgármester

Határidő: azonnal

Dudar, 2025. november 28.

Tisztelettel:

Baumann Csaba
polgármester

KISKÓPÉ ÓVODA ÉS MINI BÖLCSŐDE DUDAR

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2025

Kiskópé Óvoda és Mini Bölcsőde Dudar

8416 Dudar, Kossuth L. u. 26. Tel:06-88-487-021

Email cím: kiskopeovoda@gmail.com

Készítette: Breglovicsné Földesi Judit

Tartalomjegyzék

PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	4
BEVEZETŐ	4
Az óvoda bemutatása	5
Óvodánk jellemzői	7
AZ ÓVODA HELYI NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSE	8
Alapelvek	9
GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP	11
AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	14
KÖRNYEZETI HIGIÉNÉ	18
AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS, KERESZTÉNY KULTÚRÁN ALAPULÓ ÉRTÉKREND	19
AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	32
Értelmi nevelés	35
AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	39
Személyi feltételek	39
Tárgyi feltételek	39
Napirend ,hetirend	40
AZ ÓVODA KÜLSŐ KAPCSOLATAI	44
Hagyományok, ünnepek	47
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE	54
Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, fejlesztés	54
A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek	59
A látási fogyatékos (látássérült) gyermek	61
A hallási fogyatékos (hallássérült) gyermek	62
Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek	62
Beszéd fogyatékos gyermek: nyelvfejlődési és beszédzavarok óvodáskorban	63
Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek	63
A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek	63
Beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek	64
Kiemelten tehetséges gyermekek óvodai nevelése	65

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	69
A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló	70
AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI.....	71
A kisgyermek a környezete és saját belső érzései alapján szerzett tapasztalatait játéka során tükrözi. Ezáltal a játék rendkívül fontos szerepet tölt be, hiszen olyan tevékenység, amely a gyermek személyiségének fejlődését segíti elő és élményeket nyújt.	71
VERSELÉS, MESÉLÉS	78
ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC	82
RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA.....	86
MINDENNAPOS MOZGÁS	90
A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	95
MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK.....	103
TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS.....	106
A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE, ISKOLAÉRETTSÉGI KRITÉRIUMOK.....	112
SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	115
A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	115
A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	117
Óvodai fejlesztő program.....	118
A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	121
AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK.....	122
A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	144
BOLDOG ÓVODA PROGRAM.....	144
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	146
LEGITIMÁCIÓ.....	148

PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és 2. melléklete
- a módosított 363/2012 (XII.17) Kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

BEVEZETŐ

Óvodánkban minden feltétel biztosított ahhoz, hogy nyugodt, családi légkörben, jó levegőn, esztétikus nagy kertben, kressz-pályán neveljük a gondjainkra bízott gyermekeket.

Helyi Pedagógiai Programunk az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával összhangban, a helyi lehetőségek, és szükségletek figyelembevételével határozza meg az óvodánkban folyó nevelőmunka célját, feladatait, alapelveit, a gyermeki tevékenységeket és a fejlődés kritériumait.

Helyi programunk alapján érvényesülnek óvodai nevelésünkben azok a törekvések, amelyeket nevelőtestületünk saját tapasztalatai szerint célravezetőnek minősít.

Az átdolgozott, módosított nevelési programunkban érvényre jutnak azok az összesített vélemények, igények is, melyeket a szülők és más partnereink fogalmaztak meg óvodánk felé. Gondosan ügyeltünk arra is, hogy úgy őrizzük meg óvodánk sajátosságait, hogy azok szervesen illeszkedjenek nevelési programunkba.

Köszönjük a szülőknek odafigyelő, kritikus vagy elismerő, de mindig támogató véleményét, mely sokat segített programunk kialakításában, formálásában.

Arra törekszünk, hogy a minőségfejlesztési folyamatban megőrizzük erősségeinket, melyek összhangban állnak nevelési programunk fő értékeivel.

A célok, feladatok és fejlesztések meghatározásakor elengedhetetlen az önértékelés. Nevelőtestületünk arra figyel, hogy a gyermekek fejlődése szempontjából, a helyi adottságok figyelembevételével a legjobbat nyújtsa az egyéni fejlesztésben, a képességek és készségek alakításában, a hátránycsökkentő szerep megvalósításában, az egyenlő esély biztosításában. Hangsúlyozzuk óvodánk kiegészítő funkcióját. Az egyenlő esély biztosítása elsősorban társadalmi integritásban értendő, vagyis vonatkoztatható a szociális és /vagy kulturális

hátrányokkal küzdő családok segítésére, illetve a sajátos nevelési igényű gyermek esélyeinek kompenzációjára, inklúziós neveléssel. Rögzítjük a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődését támogató követelményeket.

Kiemeljük az óvodás gyermek természetes mozgásigényére alapozott rendszeres testmozgás gyakorlati megvalósulásának követelményeit. A mozgás, mint a tanulási képességek kialakulására, fejlesztésére, megerősítésére ható tevékenység rendkívüli jelentőséggel bír.

A Pedagógiai Programunk az óvodás gyermek alapvető tevékenységeire épül, kiegészítve a környezeti nevelés fontosságával. Végezetül olyan óvodai légkör kialakítására törekszünk:

- ahol biztosított minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés, ahol megvalósul a gyermek társadalmi előítélet nélküli nevelése, ahol biztosított a gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése,
- ahol a gyermekek nyugodt, vidám, szeretetteljes légkörben nevelkedhetnek és annyi
- öröm éri őket, amiből a későbbi életszakaszaikban is meríthetnek, ahová a szülők szívesen és biztonságtudattal hozzák gyermekeiket, ahol az óvoda nevelőtestülete és minden dolgozója megbecsülve végezheti munkáját.

„... megadjuk ehhez az eszközöket, érzelmet, szellemet, jellembeli és testi fejlesztést és képzést, logikusan előrehaladva, következtetlenségek, erőszakosság nélkül, megállás vagy visszalépés nélkül.”
/Brunsztvik Teréz/

Az óvoda bemutatása

Óvodánk Dudar falu közepén, dimbes-dombos fenyőerdővel körülvett, festői környezetben, a Bakonyban található.

1951. december 1-én kezdte meg működését, melyet a község elöljárói és a családok nagy részének a megélhetését biztosító szénbánya vezetősége hoztak létre.

Békefy Ágnes volt az intézmény első óvónője.

A gyerekek létszáma folyamatosan nőtt, tavaszra elérte a 20-25 főt, nyaranta még a 40 főt is, mert az iskola szünetben fel kellett venni az 1. és 2. osztályos gyermekeket is.

A régi, elavult óvodaépület mellett, Dudar és Bakonyháza társközségben élő óvodáskorú gyermekek magas száma (171 fő) is indokolta egy 75 férőhelyes új óvoda kialakítását. 1960-ig konyhát is üzemeltettek az óvodában. 1960-tól napjainkig, az iskola udvarán kialakított konyháról történt óvodánkba az ételszállítás.

Régi elemi iskolából 1975-ben alakította ki a fenntartó a mai három csoportos, Napközi Otthonos Óvodát. A szomszéd községből, Bakonynánáról is hozzánk jártak az óvodáskorú gyermekek 1987-ig. Nagy összefogással Bakonynána is kialakított egy egycsoportos óvodát, mely 1991-ig szervezetileg a dudari óvodához tartozott.

Az óvoda a falu lakóinak, vállalkozóinak összefogásával, segítségével épült fel, beleértve az udvar, kert földmunkáit, a KRESZ-pálya, tornaszoba építését, parkosítást, udvari játékokat, a futball kaput, kosárlabda palánkot.

Óvodánk 1993-tól logopédust is foglalkoztatott, s egyre gyakrabban vettük igénybe a zirci Nevelési –tanácsadó szakembereinek segítségét.

1999. szeptemberében került bevezetésre intézményünkben az új nevelési programunk.

2002-ben a szülői szervezetek, és az óvodavezetés létrehozták a „Kincset Kincseinkért Alapítványt”, mely a mai napig segítséget nyújt, a különböző kirándulások megvalósulásában, eszközállományunk bővítésében.

2004 óta só-szoba is működik már intézményünkben, segítve a gyermekek egészségének védelmét.

2004 nyarán Bakonynána és Dudar közoktatási intézményi társulást alapított, Bakonynána és Dudar Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény névvel. Ebbe a társulásba a Dudari Napközi otthonos Óvoda is beintegrálódott a Dudari Általános Iskola, a Bakonynánai Német Nemzetiségi Általános Iskola és a Bakonynánai Német Nemzetiségi Napközi otthonos Óvoda közé.

2009-től ez a társulás kibővült a Nefelejcs Német Nemzetiségi Napközi otthonos Óvodával Porvával. Így már a társuláshoz 5 tagintézmény tartozott, melynek neve Magas Bakonyi Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény lett.

Az intézményhez tagintézményként történő integrálással csatlakozott 2010 augusztusában a Fészek Német Nemzetiségi Napközi otthonos Óvoda Nagyesztergár.

2011 szeptemberében a társuláshoz a Kerekerdő Óvoda Bakonyszentkirály is csatlakozott, így már a társulásban lévő tagintézmények száma 7 lett, 2 iskola és 5 óvoda részvételével. 2013. január 1-től a törvény erejénél fogva az iskolák átkerültek az állam fennhatósága alá, így az óvoda Magas Bakonyi Óvodai Intézmény néven működött tovább, 2013.június 30-ig. 2013. július 1-től óvodánkat, mint önállóan működő költségvetési szervet a Magyar Államkincstár közhiteles törzskönyvi nyilvántartásba bejegyezt. Az új neve: Kiskópé Óvoda Dudar lett.

Több név is felmerült a választási listára, de a szülői munkaközösség, az óvodapedagógusok, dajkák, szülők megkérdezése után, a legtöbb szavazat a Kiskópé elnevezésre esett.

2015-ben az infókommunikációs eszközök bővítése valósult meg: laptop, projektor segíti a mindennapi munkánkat.

2016-ban udvari játékokat: fészekhintát, láncos egyensúlyozót, rugós játékokat, mászó várat, trambulint, kerékpárokat vásároltunk, melyekkel a gyermekek mozgásigényét tudjuk kielégíteni.

Folytatódott az épület korszerűsítése, kicserélésre kerültek a radiátorok.

2016 őszén óvodánk társulásban folytatta óvó-, nevelő munkáját, Négy szögletű Kerekerdő Óvoda És Családi Bölcsőde, Kiskópé Óvoda Dudar néven.

2017. szeptember 1-től óvodánk újra önálló intézményként működik, Kiskópé Óvoda Dudar néven. 2017 nyarán a csoportszobák padlózata újult meg.

2019-ben intézményünk két csoportos mini bölcsődével bővült, amely 15 kisgyermek befogadására alkalmas.

2022-ben a sósobánk került felújításra, új parajdi sötétgla fal került felhelyezésre.

2025-ben került átadásra az udvar végében az új kispályás rekortános sportpályánk a gyermekek legnagyobb örömére.

2024-2025 között mind a három csoportszobába új modern és világos falburkolat került felhelyezésre.

Óvodánk jellemzői

1975 óta működő, mára már három csoportos óvodánk 71 gyermek nevelését teszi lehetővé. Az épület belső adottságai teljesen megfelelőek, tárgyi eszközeinket és felszereléseinket azonban folyamatosan bővítjük, korszerűsítjük. Ehhez a költségvetési kereten túl, felhasználjuk az Óvoda Alapítványának bevételeit, és nyertes pályázataink többletforrását.

A nevelőtestület sok éves szakmai tapasztalata, kiváló szaktudással, folyamatos önképzéssel igyekszik megfelelni a mai kor társadalmi, és szakmai kihívásainak.

A társadalmi élet változásainak következtében, egyre több a **kiemelt figyelmet igénylő gyermek**: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, a különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és az egészségügyi szokások hiányával érkező kisgyermek.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Nyitottak vagyunk a partneri elvárások iránt, de szolgáltatásainkat a szakmaiság és a gyermekek mindenek felett álló érdekét szolgáló szempontok határozzák meg. Ennek tükrében a következő plusz szolgáltatást nyújtjuk, az idejáró gyermekeknek:

Ovifoci

Az óvodáskor a gyermek fejlődésének fontos szakasza.

Fizikai fejlődése, értelme, viselkedése mélyreható változáson megy keresztül. Tapasztalati köre, ismeretei bővülnek. Megoldja már saját maga által választott feladatokon kívül a korának megfelelő kapott feladatokat is. Mozgásigénye, versengési kedve nagy. Fontos feladat a mozgás iránti érdeklődésének felkeltése, fenntartása. A játék, a versenyek kiválóan alkalmasak a kisgyermek személyiségének formálására, az egyéni képességek kibontakoztatására. A játék a nevelés fontos tényezője.

A labdával végzett gyakorlatok nagyon sokrétűek. A labda gurítása, vezetése - kézzel, lábbal-, dobása, rúgása, elkapása, megállítása, fejelése változatos feladatokat tesz lehetővé a gyermekek számára. Ezek által a mozgásból adódó fizikai fejlődésen – csont-, és izom-, keringési és légzési rendszer- túl fontos szerep jut az izom, ideg kapcsolatok kifejlesztésének – mozgáskoordináció, ügyesség-, térhatás, távolságok becslése, érzékelése, a perifériás látás kiszélesítése a gondolkodás gyorsaságának, kreativitásnak a fejlesztése, a figyelem a koncentráció az akaraterő fejlesztésének. A kisgyermekek jellembeli tulajdonságai is változnak pl. sikerélmény vagy esetleg a sikertelenség – ma nem én győztem – hatására.

A mozgás mozgáskoordináció, a labdaügyesség fejlesztésének szenzitív szakasza 6-10 év korra tehető. Sajnos azzal is szembe kell néznünk, hogy társadalmi, életmódbeli változások hatására sok gyermek mozgásszegény életmódot folytat, már ebben a korban is.

Tegyünk közösen gyermekein érdekében. Nem labdarúgók, kézilabdázók képzése a cél, hanem a mozgás megszerettetése.

AZ ÓVODA HELYI NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSE

Alapelvek

- Az óvodás gyermeket, mint fejlődő személyiséget különleges védelem, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom illeti meg. Szoros kapcsolat kialakítása a családdal, melyet a bizalom hat át.
- Az óvodás korú gyermek alapvető erkölcsi, közösségi nevelési formája az utánzás, ezért az óvónő modell szerepe kiemelkedő jelentőségű.
- A folyamatosság és a rugalmasság elvét érvényesítve törekszünk a gyermeki igényekre, szükségletekre épülő jó közérzet biztosítására.
- Az óvodapedagógus egész magatartását az elfogadás, a másság és az egyéni különbségek tiszteletben tartása, és nagyfokú tolerancia jellemzi.
- A személyiségfejlesztés során az óvodapedagógus figyelembe veszi a gyermekek életkorát, egyéni fejlődési ütemét és képességeit, alkalmazza a differenciált bánásmód elvét.

A helyi adottságokból és igényekből fakadó nevelési elveink

- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a játéknak, amely a kisgyermek alapvető tevékenysége: általa képességei, készségei fejlődnek, tapasztalatokat gyűjt, ismereteket szerez.
- Az egészség érték, amelyet az egyénnek és a közösségnek egyaránt óvnia, ápolnia kell. Az egészségnevelés kiemelt az óvodáink életében. A családdal együttműködve a legfontosabb a megelőzés, az egészségmegőrző szokások kialakítása.
- A kedvező környezet adta lehetőségek kihasználására törekszünk. A természet megismerése, szeretete, óvása beépül a mindennapjainkba. Valljuk, hogy a gyermekkor egyik legmeghatározóbb élménye a természettel való találkozás.
- A családokkal való partneri kapcsolat alakulását és az együttnevelést segíti a szülők minél aktívabb bevonása az óvodai életbe (nyílt napok, munkadélután, közös programok pl: Kiskópé nap, stb.).
- Óvodai nevelésünk során nagy hangsúlyt fektetünk befogadó (inkluzív), másságot elfogadó óvodai környezetben a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek életminőségének javítására, beilleszkedési esélyük növelésére, szocializációjuk segítésére. Célunk, hogy a gyermek érje el az önmagához képest, a képességeinek, készségeinek megfelelő, lehető legmagasabb fejlettségi szintet, mely a számára a leghatékosabb.

Célunk:

- Az, hogy a **3 – 7 éves** gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítsük, az életkori, az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).
- A sokoldalú nevelő-oktató munkánk átfogja a gyermeki személyiség egészét, és egy érzelmi biztonságot nyújtó, derűs légkörben biztosítjuk a testi, lelki, és erkölcsi, értékorientált közösségi fejlődést. Fontos, hogy a gyermekek az óvodáskor végére rendelkezzenek a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonásokkal. Eredményesnek mondható legyen az óvoda-iskola átmenet.
- Célunk, az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése, az óvodai nevelési feltételek sajátos megszervezésével. A tanulási zavar döntő többségében az idegrendszer nem megfelelő érettsége, nem megfelelő szervezethez, esetleg annak sérülése miatt alakul ki. A mozgáson keresztül az idegrendszer pótolja azokat a hiányosságokat, amelyek a korai életszakaszban keletkeztek.
- A mozgásgyakorlatok célja a kialakulatlan, vagy nem megfelelően működő idegrendszeri kapcsolatok javítása. Ezek csak akkor jönnek létre, ha minden nap megerősítik őket. A jól felépített speciális mozgássor gyakorlásával elősegíthetjük az idegrendszer érését, fejlődését. Ez nyújt biztos alapot a gyermek további fejlődésében a következő területeken: mozgáskoordináció, és egyensúly, figyelem, tanuláshoz szükséges képességek, magatartás, beilleszkedés területén. A terápia tervezése a diagnosztizálás során kapott eredmények alapján történik.
- Továbbá célunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrálásával esélyegyenlőségük biztosítása.
- Óvodai nevelésünk célja a hátrányok csökkentése.
- A gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása. A migráns családok gyermekeinek interkulturális nevelése. Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek multikulturális nevelése. A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés, emberi értékek közvetítése.
- A jelzett területeken történő fejlesztés a gyermek érési folyamatához igazított, életkori sajátosságainak megfelelő, ahhoz messzemenően illeszkedő eszközökkel történő támasznyújtás, amely az éppen fejlődő szomatikus és pszichés funkciók kibontakoztatásához biztosít erkölcsi, közösségi és tárgyi környezetet. Ebben meghatározó a 3-7 éves kor alapvető sajátossága: az érzelmi biztonság alapszükséglete,

az érzelemvezérelt megismerés, az élmény fonalán haladó gondolkodás. A testi-lelki szükségletek kielégítése a gyermek alapvető joga, melyre óvodánk is messzemenően törekszik.

GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP

GYERMEKKÉP

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként /életkori szakaszonként/ és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

- Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő egyéniség. Fejlődését meghatározzák a genetikai adottságok, a gyermeket körülvevő személyi- és tárgyi környezete és az érési folyamat sajátos törvényszerűségei. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi-lelki szükségletei vannak.
- Ezekből a tényekből indul ki óvodai nevelésünk, ezek határozzák meg gyermekképünket, és milyen gyermekeket szeretnénk nevelni. Szeretnénk, ha a mi óvodánkban nevelkedő gyermekeknek boldog, nyugalmas gyermekora lenne. Érezzék maguk körül az óvónők védő, óvó gondoskodását. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- Olyan gyermekekké nevelkedjenek, akik tisztelik egymást és a felnőtteket. Legyenek kiegyensúlyozottak, önmagukkal és a világgal harmonikus kapcsolatban lévő, nyitott minden iránt érdeklődő, kreatív gyermekek.
- Legyenek fogékonyak és képesek a szeretetre, tartsák tiszteletben az érdekükben szabott korlátokat. Tudják megkülönböztetni mi a jó és mi a rossz, ezek szerint cselekedjenek. Környezetünkben jól eligazodó, szívesen kommunikáló gyermekek legyenek, akiket a kapcsolatok teremtésében mindig nyitottság jellemez.

- Alakuljon ki bennük a mély természetszeretet, a növényeket, állatokat tiszteljék és védjék. Vállaljanak értük felelősséget. Értékeljék a munkát. Más sikereinek is tudjanak örülni.
- Mi mindannyian, akik az óvodánkban együtt dolgozunk, mindent megteszünk, hogy azok a gyerekek, akik tőlünk kikerülnek, rendelkezzenek ezekkel a tulajdonságokkal. A gyermeknevelésben egyetlen dolog van, ami nem helyettesíthető, a SZERETET.

ÓVODAKÉP

Óvodánk olyan intézmény, melynek környezete gyermek közeli, derűt, biztonságot és nyugalmat áraszt, ahol a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

A családi nevelés kiegészítője, mely lehetővé teszi a 3. életévtől az iskolába lépésig a gyermekek tervszerű személyiségfejlesztését, a gyermeki személyiség szabad kibontakozását. Intézményeink óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciót látnak el. Segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését és a környezettudatos magatartás kialakulását. A kisiskoláskorba való átlépés belső pszichikus feltételeit.

Olyan óvoda, olyan nevelési légkör megteremtése a célunk, amelyben biztosítjuk az óvodáskorú gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését, az érzelmek és ismeretek fejlesztését szolgáló tevékenységeknek optimális feltételeit, sokszínűségét, figyelembe véve a gyermekek egyéni készségeit és képességeit, eltérő fejlődési ütemét.

Egész nevelőmunkánkat áthatja a gyermekek egyéni különbségeinek tiszteletben tartása, a szereteten, őszinte érdeklődésen és elfogadáson alapuló magatartás, a nagyfokú tolerancia. Igyekszünk megtalálni minden gyermek lelkéhez a kulcsot, arra törekedve, hogy napjaik kényszermentesen, örömben teljenek, hátrányaik csökkenjenek.

Törekszünk arra, hogy minden gyermek megtalálja az óvodában- a társak és a felnőttek körében- a helyét, kielégíthesse lelki szükségletét, kipróbálhassa erejét, tehetségét, tapasztalati úton győződjön meg képességeiről, annak hatásairól. Nevelésünk az emberi értékek közvetítéséről is gondoskodik.

Lehetőségeinkhez mérten segítjük a gyermeket képességeinek kibontakoztatásában, időben feltárjuk az esetleges részképesség-zavarokat. Minden eszközzel segítünk feltételeink tudatos kiaknázásával, a gyermek természetes életigényének, életelemének figyelembevételével és

alkalmazásával (mozgás, játék) - az ilyen jellegű zavarok leküzdésében, mely révén közvetetten segítjük az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Határozott intézkedésekkel gondoskodni kívánunk az eredményes óvoda-iskola átmenetről.

Pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Óvodapedagógusaink minden tevékenység során figyelembe veszik és igazodnak a gyermek személyiségéhez.

Óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszközének a szabad játékot tekintjük.

Az óvodapedagógus kulcsszereplő, elfogadó segítő, támogató attitűdje modell értékű. Óvodánk nem ad helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

A migráns családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, keresztény kultúrán alapuló értékrend
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben, mely által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Feladatunk

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- A gyermek testi képességei fejlődésének segítése;
- A gyermek egészségének védelme, edzése, **óvása, megőrzése**;
- Az egészséges életmód, a testápolás, **az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés** és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- Az egészséges életmód, a **testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só – és telítetlen zsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészség megőrzés szokásainak átalakítása.**

Feladatok a különböző területeken

Napirend és hetirend kialakításának elvei:

- A gyermeki szükségletek kielégítésének biztosítása a **rugalmassággal**.
- A gyermek érzelmi biztonságának kialakítása a **keretjelleggel**.
- Az egyéni érési ütem tiszteletben tartása, a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek
- szervezésének biztosítása a **kötetlenséggel**.

- A játék dominanciájának megőrzése a **folyamatossággal**.
- A tevékenységek egymásra épülő folyamatának biztosítása a rugalmas hetirenddel.

Az alapvető életvezetési készségek kialakítása, mint a döntéshozatali készség, a kreatív gondolkodás készsége, a kommunikációs készség, az önismeret készsége, az érzelmek kezelésének a készsége, a problémamegoldás készsége, a kritikus gondolkodás készsége, az interperszonális készségek, ezek fejlesztése elengedhetetlen a problémák megoldásához, a rugalmas alkalmazkodáshoz, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz és a hatékony kommunikációhoz.

Az életvezetési készségekre épülő nevelés segíti a gyermekeket abban, hogy elsajátítsák az egészséges életmód kialakításához szükséges ismereteket, készségeket és képességeket.

Egészségügyi szokások, készségek, képességek elsajátítása

Táplálkozás

Óvodánk melegítőkonyhával rendelkezik. Az ételt az iskolai melegkonyháról kapjuk.

A gyermekek az óvodában napi háromszori étkezéssel, kellő összetételben és elosztásban a napi tápanyagszükséglet 65-70 %-át kapják meg. Az étrendről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, az otthoni étkezéseket ehhez tudják igazítani. Ismernünk kell az egyes gyermekek étkezési szokását, kedvelt ételeit, érzékenységet, a kívánt táplálkozási követelmények betartásában fokozatosan, tapintatosan járunk el.

Hagyományápolásunkban vonzó feladat az ünnepek hagyományos ételeinek elkészítése, elfogyasztása pl. mustkészítés, libalinzer, karácsonyi mézeskalács, farsangi fánk stb.

Az étkeztetés feltételeinek biztosításában a gyermekek is közreműködnek, különös figyelmet fordítunk az esztétikus terítékre, a gyermekméretű eszközökre.

Testápolás

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és a tisztaság iránti igényüket fejleszti.

Az óvónő szükség szerint maga is közreműködik az ápolási szokások kialakításában, közben bensőséges kapcsolat alakul ki a gyermek és az óvónő között, ezek eleinte a kapcsolatfelvételt szolgálják, később a tevékenység megtanulását segítik. Alkalmazkodunk a gyermek egyéni

igényeihez, otthonról hozott szokásaihoz és befolyásoljuk az otthoni szokások alakulását. A csoportszobában bizonyos tevékenységeknél külön is biztosítjuk a kézmosást. Szükség szerint egyes gyermekek esetében teljes mosdatásra, fürdetésre is szükség van.

Személyi higiéne szempontjából fontosnak tartjuk a naponta többszöri fésülködést, az otthoni haj és körömápolást, valamint a fogmosást.

Orrtörlésre papír zsebkendőt használunk, mely a gyermekek által elérhető helyen van, használat után fedett szeméttárolóba kerül. A gyermekek a WC-t a nap bármely időszakában igényük szerint használják, az intim helyzetű WC használat megoldott.

A gyermekek fokozatosan, az egyéni fejlődés ütemének megfelelően jutnak el a személyes gondozottság igényléséig.

Öltözködés

Az öltözködés védekezés az időjárás hatásai ellen, de fejleszti a gyermek ízlését, önállóságát is. A ruha, az öltözködés hangsúlyozza a kislányos és fiús jegyeket. Szülők számára is elfogadott a réteges öltözködés, amely a gyermek egyéni igényeit szolgálja.

A lúdtalp megelőzése érdekében nem javasoljuk a sarok nélküli cipőben járást, papucs használata nem megengedett.

Csereruha, cserecipő, tartalék fehérnemű, szabadidőruha a gyermekek számára a szülők által biztosítva van.

Az edzés, nagyon fontos az egészség megőrzéséhez. A légfürdőzés, a tornaruhában végzett testnevelés, és a szabadban töltött minél több idő hozzájárul a gyermekek egészségének, erőnlétének fokozásához. Ősztől nyárig nagyon sok időt töltünk az udvaron a délelőtti és délutáni órákban egyaránt.

Nyári időben a gyermekek kedvelt tevékenysége, a vízzel, homokkal való játék, mezítláb, fürdőruhában. Alkalmanként, amikor lehetőség adódik a gyermekek úszásoktatását is megoldjuk. A környezeti adottságokat kihasználva sokat sétálunk, kirándulunk.

Pihenés, alvás

Az óvodáskorú gyermek fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges a megfelelő pihenés. A délutáni pihenés előtt mesével, énekkel altatunk, figyelünk a zaklatott, nyugtalan gyermekekre.

A gyermekek alvási szokásait tiszteletben tartjuk (apróbb tárgyak, kendők, játékok). Lehetőség szerint megfelelő méretű kényelmes ágyon csendben pihennek a gyermekek. A helyiség folyamatos szellőztetését biztosítjuk.

A gyermekek otthonról hozott saját ágyneműben alszanak, pihennek.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Igényesek lesznek a tisztaság iránt, önállóan mosakodnak, törölköznek, használják a fésűt, rendben tartják hajukat. Önállóan mosnak fogat, fogápoló szereket tisztán tartják, helyesen használják a zsebkendőt.
- Saját magukat kiszolgálják, önállóan tevékenykednek, holmijukra vigyáznak. Mindennapi szükségleteiket önállóan kielégítik. Tisztán étkeznek, közben kulturáltan viselkednek. Megfelelően használják az evőeszközöket.
- Csukott szájjal rágnak. Igénylik az asztal esztétikai rendjét. Önállóan öltöznek, vetkőznek, ruhaneműikkel gondosan bánnak, cipőjüket megkötik. Képesek önállóan eldönteni, hogy fel- vagy levegyenek ruhadarabot magukról.
- Ügyelnek saját személyük és a környezetük rendjére, gondozottságára. Az eszközökkel, berendezésekkel óvatosan bánnak, a rendetlenséget megszüntetik.
- Igényükké válik a levegőzés, szívesen tornáznak, vesznek részt mozgásos játékokban. Változatos játékokra és mozgásra használják az udvar adta lehetőségeket. Részt vehetnek a kert és az udvar gondozásában, a növények ápolásában. Vigyáznak a csoportszoba és az udvar berendezési tárgyaira.
- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek és használják a WC-t.
- Vegyék észre bepiszkított kezüket, bőrüket és azt kellemetlennek, zavarónak, a tisztaságot pedig kellemes állapotnak érezzék.
- Csak a saját felszerelésüket használják.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat.
- Zsebkendőjüket önállóan használják köhögésnél, tüsszentésnél egyaránt.

- Segítsenek a kisebbeknek a különböző önellátásra irányuló tevékenységekben.

KÖRNYEZETI HIGIÉNÉ

A világszinten egységesülő, globalizált világ a természet megvédését, a hulladék kezelését, az energiával való takarékossgot is beemeli az óvodai nevelés kompetenciájába.

Az ember „fejlődése” során a növekvő igények kielégítésére egyre növelte a termelést. Fokozódott a természet, a természeti erőforrások felélése, egyre nagyobb arányú igénybevétele, kihasználása. A körülöttünk lévő világ változásai, a globális környezeti, ökológiai válság, egyre érzékelhetőbb jelei lassan tudatosodtak az emberekben, és felmerült a változtatás szükségességének gondolata. Egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy elengedhetetlen környezetünk „más” szempontú „használata”.

A tudatosság kialakításához nélkülözhetetlen a környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés.

A kezdet a környezeti nevelés. A környezeti nevelés sokrétű, összetett folyamat, amelynek célja környezetkultúrára nevelés, azaz életmód-, gondolkodás- és viselkedésmód-alakítás. A környezeti nevelés folyamatában a környezet iránti nyitottság kialakításán, a környezet megismerését szolgáló ismeretek megújításán, a környezeti gondok feltárása és megoldását segítő készségek és képességek, az érzelmi viszonyulás alakításán túl az egész emberre, a gyermekekre, annak egész személyiségére tudunk hatni.

A pedagógusok kompetenciájának fejlesztése: a szaktudás, a hatékony módszertani kultúra feltétlenül szükséges a készségek és attitűdök átalakításához és fejlesztéséhez.

Feladataink:

Óvodapedagógusok és dajkák közösen:

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- A környezet fenntarthatóságának érdekében a gyermekeket az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára nevelni.
- Fenntarthatósági témahetek tervezése és megvalósítása.
- Az óvoda tisztaságának megóvása.
- Az óvoda épületének és környezetének szépítése, virágosítása.
- A foglalkoztató termek szellőztetése.

- A helyes fűtés és világítás biztosítása.
- Takarékoskodás az energiákkal: víz, gáz, áram, papír.

Dajkák:

- Az udvar tisztántartása, gondozása.
- A helyiségek, mellékhelyiségek takarítása.
- A foglalkozási eszközök higiénája, rendben tartása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani, ismerik a rendetlenség megszüntetésének módját.
- Megfelelően használják az óvoda épületének helyiségeit, valamint a környezet tisztántartására szolgáló eszközöket (lábtörlő, takarító eszközök).
- Takarékoskodnak a vízzel.
- A gyermekek részt vesznek elemi természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, élőlények, növények óvása, gondozása).

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS, KERESZTÉNY KULTÚRÁN ALAPULÓ ÉRTÉKREND

Az óvoda barátságos, bizalmat teremtő és szeretetteljes környezete ösztönzi a gyermeket, amely befolyásolja a gyermek érzelmi kötődésének fejlődését, ennek megvalósítása a pedagógus és a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők feladata.

Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása már az óvodába lépéskor elengedhetetlen, hiszen az erkölcsi - közösségi, az intellektuális, az esztétikai érzelmek fejlődése alapvetően motiválja a gyermeknek a társadalomhoz, a természethez, a megismeréshez való viszonyát és meghatározó a személyiség kibontakozásában, a jellem alakulásában.

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi beállítódása. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért fontos, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonos, szeretettel teli légkör vegye körül. Ezért tartjuk szükségesnek, hogy az óvodába lépés pillanatától kezdve kedvező érzelmi hatások ériék őket. Fontos az óvodapedagógusok és az óvoda más dolgozóinak példamutató viselkedése, kommunikációja,

bánásmódja. Alakuljon ki bensőséges, meleg érzelmi kapcsolat óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka és gyermek-gyermek között.

Az „én” fejlődésben a 3-7 éves szakasz kiemelt jelentőségű. A 3-4 évesre jellemző agresszív, önérvényesítő magatartástól 7 éves kor végére eljut a gyermek a kezdeményező, együttműködő, szociális magatartás, viselkedés szintjére. Ez természetesen csak csoporthelyzetben valósulhat meg.

Az együttesség, a közösen átélt élmények bizonyos többletet adnak a csoporttagoknak, növelhetik az egyén társas hatékonyságát, módosíthatják viselkedésmódjait, egészséges összehasonlítási lehetőséget kínálnak, önértékelés kialakulását teszik lehetővé. A kisgyermek életében a környezetnek a csoportnak kiemelkedő jelentősége van.

Az erkölcsi és közösségi nevelés legfőbb eszköze óvodáskorban az utánzás, a mintakövetés, a felnőtt, majd a társmodell szociális viselkedésének érzelmi indítatásból fakadó átvétele, majd e minta egyre szélesebb kiterjedése, mely megnyilvánul a gyermek tevékenységében. Célja: A személyiség, az „én” fejlődése során optimális kapcsolat alakítása a szűkebb és tágabb társadalmi környezettel. Pozitív érzelmi viszonyulásra törekvés, úgy az akaratú életük, mint jellemvonásaik alakításában, tiszteltben tartva a gyermekek egyéniségét.

Feladatok: A gyermeket állandó értékrendnek kell körül vennie.

Kapcsolatok biztosítása, elősegítése, tiszteltben tartása.

Azon értékek, normák közvetítése, hogy a gyermek elfogadja, megértse, hogy az emberek különböznek egymástól.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely **a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek**, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és **családhoz** való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A fejlesztés tartalma:

A feltételek megteremtése.

Törekedni kell a barátságos, derűs légkör kialakítására, mert ez ad a gyermek számára biztonságérzetet. A derűs alaphangulat tevékenységre serkent. A napirend is azt a célt szolgálja, hogy a gyermekek kedvük szerint választhassanak a különböző tevékenységek

közül, dönthessenek kedvük és igényük szerint kivel, mit és hogyan játszanak. A várakozás a túlszervezés kiküszöbölése nyugalmat eredményez.

A társas kapcsolatok színterei legyenek otthonosak, barátságosak, legyenek összhangban az óvoda környezetével, a gyermekek ötleteinek, igényeinek megfelelően is formálódják.

Mindenütt legyenek kuckók, bensőséges zugok, leválasztott sarkok, amelyek a csoportszobák családi jellegét, intimitását növelik.

A derűs légkör alapozza meg a gyermekek érzelmi kötődését óvónőjükhöz, az óvoda felnőtt dolgozóihoz. Az óvoda dolgozói magatartásukkal, gyermekekhez való viszonyulásukkal, bánásmódjukkal segítsék elő, hogy minden óvodába járó gyermek jól érezze magát, szívesen járjon óvodába, tekintse második otthonának azt. Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek.

Kapcsolatok biztosítása, elősegítése

A felnőtt-gyermek kapcsolat alapja és háttere minden pedagógiai munkának.

Az érzelmekre épülő szeretetteljes kapcsolat lehet az alapja az új megértésének, az élményfeldolgozásnak, a szociális viselkedésminták átvételének, a normák, szabályok elfogadásának a konfliktushelyzetek megoldásának.

Igen fontos ezért az érzelmi támaszt nyújtó, a függőségi törekvéseket kielégítő meleg nevelői attitűd. Az óvónő személyiségének modell értékével hat a csoportszerveződés folyamatára, serkentője a gyermekek egyéni fejlődésének. A gyermekek érzékenyen reagálnak az óvónő érzelmeire, viszonya egy-egy gyermekhez szándéka ellenére is hat a csoporton belüli kapcsolatokra. Igyekezzen minden gyermekhez szeretettel, megértéssel fordulni.

A gyerekek érezzék majd értsék meg mit tart helyesnek, mit miért utasít el, mindezt fejezze ki cselekvéseiben, szavaiban. A gyermekek így a kezdetben érzelmileg, később belátás alapján azonosulnak azzal az értékrenddel, amelyet számára az óvónője közvetít.

Magatartása legyen határozott, ugyanakkor barátságos, szeretetteljes, őszinte. A gyermekkel igazságosan és differenciáltan, egyéni sajátosságaihoz igazodva bánják, követeléseiben vegye figyelembe a gyermekek fejlettségét, törekvéseit, de tartsa szem előtt fejlesztésük feladatait is. Az óvónő és a gyermek kapcsolatának alapvetően fontos követelménye, hogy a kapcsolatban az óvoda valamennyi felnőtt dolgozójának magatartása, legyen határozott,

következetes, barátságos, szeretetteljes, őszinte, minden gyermek számára elfogadó és toleráns, tehát minta értékű.

A közösségi nevelés szempontjából nagy jelentőségű a közös élményekre épülő, közös tevékenységek gyakorlása. Az óvodai életet úgy szervezzük, hogy az elősegítse a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladat- és szabálytudat) fejlődését.

A nehezen szocializálható, fejlődésben elmaradt, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésénél igénybe vesszük a szakemberek közreműködését is (logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus).

Gyermek-gyermek közötti kapcsolat

Ahhoz, hogy a gyermek a csoport tagjának érezze magát tapasztalnia kell, hogy őt számon tartják, hogy a csoportnak szüksége van rá. A kortársi kapcsolatok szerepe nagy hatású a szocializációban. Ehhez az óvodai nevelés- a családi nevelésen túl - semmivel sem pótolható szocializációs színteret biztosít a gyermek számára. Lehetőséget teremtünk a társas kapcsolatok alakulására, segítjük a gyermekeket a másság, különbözőség elfogadására.

A gyermek-gyermek közötti kapcsolat a személyiségfejlesztésben több szempontból is fontos, az egyes gyermeket gazdagítja, az egészséges „én” fejlődéshez biztosítja a sokoldalúságot, az összehasonlítási lehetőséget. A csoportközeg segíti, lerövidíti a tapasztalatszerzés útját, alkalmat ad a probléma többirányú megközelítésére, így rugalmas gondolkodásmódot alakít. A kortárs is modell a gyermek számára - amit egy vagy több gyermek átvesz - ezek egy része állandósul, a gyermek beiktatja szokásrendszerébe.

A felnőtt felelőssége, hogy a gyermekcsoport szociális atmoszférája hogyan alakul.

A közösségi nevelés folyamatában figyelniünk kell, hogy a gyermekek „én” tudata megerősödjék, én-képe a különböző tevékenységek során és a kapcsolatokban differenciálódjék, egyetlen gyermek se tűnjön el észrevétlenül a csoportban. El kell érniünk, hogy figyeljenek egymásra, legyenek képesek beleélni magukat más gyerek helyzetébe, ez elősegíti, hogy minden gyermek önálló, aktív személyként élje meg önmagát, hogy az „én és a másik” elkülönüljön.

Így a gyermekek a csoportnak nem névtelen, hanem egyéni színekkel, tulajdonságokkal rendelkező tagjai lesznek. Segítenünk kell az egymáshoz közeledő gyermekek tevékenységét, barátságok alakulását.

A konfliktusok kezelését önállóan oldhassák meg, beavatkozásra csak akkor kerüljön sor, ha veszélyben van a gyermek.

Segítsük elő, hogy a különböző tevékenységek végzése közben együttműködve közösen oldhassanak meg feladatokat. A spontán kialakult csoportok mellett alakítsunk egy-egy

csoportot bizonyos feladatok elvégzésére (pl. növénygondozás)

Tapasztalhassák meg, közösen örömtelibb és eredményesebb minden tevékenység.

Fontos, hogy a gyermek elfogadja társaiktól eltérő külsejét, viselkedését, különleges állapotát. Törekedjünk arra, hogy az óvodába, de más csoportba tartozó gyerekek is érezzék, hogy összetartoznak, ezt közös tevékenységek szervezésével érhetjük el, melyre néphagyományra épülő programunkban nagyon sok lehetőség adódik.

Értékek, normák közvetítése

A közösségi szokások, társas kapcsolatok kialakulása előfeltétele annak, hogy a gyermekek beilleszkedjenek a közösségbe. Kialakításuknál kezdettől fogva figyelni kell arra, hogy pozitív érzelmekhez kapcsolódjanak és lassan felismerjék a szokás értelmét és minél önállóbban alkalmazzák a gyermekek. Ezeket ismerje az óvónő - köszönés, kérdés, segítség stb. saját példaadásával adjon mintát a gyermeknek az utánzásra.

A gyermek boldogulása, a felnőttekhez és gyermektársaikhoz való viszonyulásától alapvetően függ, ezért akkor nevelünk hatékonyan, ha e viselkedés kialakítását alapvető feladatnak tekintjük. Meghatározzuk az együttélés szokásait, normáit, elősegítjük az azokhoz való alkalmazkodást, a szoktatást példamutatással, a követelmények következetes betartásával alakítjuk. Mindez az óvónőtől az egyéni bánásmód széles körű alkalmazását kívánja meg.

Az együttélés, a viselkedés érvényesítendő módjai

A bizalom a felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatban alapja, feltétele minden ember együttlétének.

A szeretetteljes magatartás, barátságos, biztonságos légkört biztosít a gyermekek számára.

Segítjük őket érzelmeik megjelenítésében, követendő példát mutatunk.

A tiszteletadás- alapvető követelmény, tisztelte a felnőtt családtagokkal, az óvoda dolgozóival, vendégekkel csoporttársakkal szemben. Megnyilvánulásai szóban és kommunikációs helyzetekben.

A csoporttagok egymás iránt érzett és kinyilvánított megbecsülése. Figyeljenek társaik és a felnőttek munkájára és vigyázzanak az eredményekre.

Tevékenységük során gyakorolják a tapintatos viselkedést (pl. vigasztalják szomorú társukat stb.) Legyenek figyelmesek, éljék át és válják szokásukká a mások számára szerzett öröm.

A segítségnyújtás számtalan formáját legyen alkalmuk megélni (segítsenek gyengébb társuknak, kisebbeknek (pl.: kösse be a társa cipőjét).

Próbálják meg késleltetni vágyaikat, kívánságaikat, legyenek türelmesek.

Tapintatos nevelői magatartással neveljük önfegyelemre, a gyermek egyéni céljait a csoportnormákhoz alkalmazkodva valósítsa meg, ha kell rendezze át elképzeléseit, vagy mondjon le eredeti szándékáról.

Önértékelése az óvodai élet gazdag tevékenységrendszerében fejlődik.

Beszoktatás-befogadás

Az első találkozás az óvodával, minden gyermek esetében alapvetően befolyásolja a csoporthoz fűződő későbbi kapcsolatát.

A kisgyermekben bizonytalanságot, „elveszettségi érzést” kelthet a számára idegen környezet. Ezért kiemelten kezeljük gyakorlatunkból és tapasztalatinkból adódóan a gyermek befogadását, annak előkészítését és folyamatosságát.

A beíratást megelőzően nyílt napot tartunk, majd a beíratást követően megismerkedünk a gyermekekkel és a szülőkkel. Beszélgetünk a gyermek családban betöltött helyéről, érzelmi kapcsolatairól.

Lehetővé tesszük, hogy ellátogassanak az óvodába, ismerkedhessenek a leendő óvó nénikkel, környezettel.

Óvodakezdekéskor a gyermek igénye szerint a szülővel együtt kezdi óvodai életét -anyás illetve családi beszoktatás. (Folyamatosan, fokozatosan 1-1 óra, 1-1 nap, egy hét, ahogy a gyermek kívánja.)

A gyermekek kedvenc játékaikat, tárgyaikat, biztonságukat fokozó eszközeit magukkal hozhatják. Feltételeket akkor is biztosítjuk, ha a gyermek 5-6 éves korában kerül az óvodánkba, ez esetben a régi óvodásokat felkészítjük az újak fogadására.

Esztétikai nevelés, ízlésformálás

Helye a nevelés folyamatában

A gyermekek otthoni környezetükből nagyon eltérő tapasztalattal, ízlést alapozó élménnyel kerülnek óvodába. A gyermekek esztétikai nevelése az óvodai nevelés keretein belül a spontán hatások mellett tudatos nevelői tevékenység.

A kisgyermekkorban az esztétikai tevékenységek iránt való vonzódás spontán, csak a hajlam adott és a csírája annak a képességnek, amely egyre szándékosabbá válik. Fontos, hogy a gyermekek ebben a fogékony életkorban kapjanak lehetőséget és ösztönzést a környezettel való helyes, értékes kapcsolatteremtésre, mikor fogékonyságuk, eredetiségük, ízlésviláguk még tiszta. Ennek megvalósítása hosszú és társas folyamat. A felnőttek és gyermekek együttlétekor alakul a látás és ábrázolás, mozgásészlelés és a mozgás harmóniája. A környezet esztétikai élményeinek forrása a beleérző képesség és a szimbólumalakítás, mely jól nyomon követhető a korai gyermekkorban. Ennek igénye életkori sajátosság, mely érzelmeket hív elő. A gyermek az esztétikai tevékenységben szívesen vesz részt, mert újra élheti élményeit.

Az esztétikai nevelés komplex folyamata, hatásrendszere segíti a világról alkotott kép befogadását, újra alkotását, az önálló, produktív szemlélet kialakítását, a világ jelenségeinek megfigyelését, a természeti és társadalmi esztétikai tevékenységek élményét, - közben alakul a gyermek önmegismerése és kifejezése. Az összetett esztétikai nevelés a gyermek spontán, eredeti - beszéd, ének, mozgás, képi kifejezés - hajlamaira épít.

Célja: olyan élményekre és tapasztalatokra épülő nevelés, amely során a környező világ érzéki síkon megfoghatóvá válik és képessé teszi a gyermeket a valóság esztétikai felismerésére, befogadására és létrehozására.

Feladatok:

- esztétikailag megfelelő környezet biztosítása.
- változatos és rendszeres élménynyújtás, képességfejlesztés különféle tevékenységeken keresztül;
- különböző művészeti alkotásokkal való ismerkedés illemszabályok kialakítása.

A fejlesztés tartalma:

Esztétikailag megfelelő környezet biztosítása.

A gyermekek esztétikai nevelését elsősorban azoknak a környezeti hatásoknak a rendszere biztosítja, amely körülveszi, amelyben tevékenységrendszere zajlik.

E kérdést programunk több helyen érinti, így most néhány esztétikai szempontból fontos területet emelünk ki. Az óvoda belső tereinek kialakítását az egyszerűség és a célszerűség jellemzi. Fehér színű falak, fehér mennyezet, nagyméretű ablakok.

Minden helyiséget (a falakat is) zöld növények díszítenek. Dekorációban egyre többet alkalmazunk a természetes anyagokat (fa, zsák, gyapjú, nád stb.). Az óvoda bútorai natúr, barna, színűek, színesek. A gyermekasztalok, székek hagyományosak (natúr asztalok, natúr fa székek). A gyermekek eszközei, játécai színesek, tarkák, igyekszünk természetes alap anyagú, nyíltvégű játékokat előnybe részesíteni.

A felnőtt dolgozók legyenek igényesek megjelenésükre, viselkedésükre igyekezzenek követésre méltó modellt nyújtani. Változatos és rendszeres élménynyújtás, képességfejlesztés különféle tevékenységeken keresztül.

Az esztétikai nevelés céljának megvalósítása érdekében az óvónő céltudatosan vezeti a gyermekeket a környezet iránti nyitottság és az ezzel szorosan összefüggő szemlélet birtoklása felé. Egyrészt teret és lehetőséget ad az életkori sajátosságokból fakadó gyermeki kíváncsiságnak, fantáziának. Másrészt felkínálja mindazokat a lehetőségeket, amelyek nevelői mintakövetésből, mint bő forrásból adódnak. Az óvónő modellként ad mintát a sokszínűség, az alkotó kíváncsiság kielégítésére, a világ gyermekek számára való kitágítására. Így az esztétikai élmények iránti vágy megalapozása egyik fontos feladata egész óvodai nevelésünknek. A gyermekek esztétikai nevelését az őt körülvevő környezet hatásrendszere biztosítja. Az óvodai nevelésben az esztétikai nevelés az irodalom, a zene, a vizualitás, a mozgás, a viselkedés és a környezet esztétikájában valósul meg.

Másik fontos feladat a változatos és rendszeres élménynyújtás. A gyönyörködtetés, a rácsodálkozás alkalmainak és lehetőségeinek megteremtésével, szervezésével, az eszközök széles körű kínálatával gazdag tevékenységrendszert kell biztosítani a gyermekek motivációja, aktivitása érdekében. Segíteni kell a kezdeményező magatartás érvényre jutását, meg kell teremteni a hangulati, környezeti feltételeket, emellett gyakoroltatni az esztétikus környezet felismerését, óvását, alakítását.

Ennek érdekében az óvónő: szervezzen, kezdeményezzen minél több sétát, kirándulást, mesét, bábozást, énekes játékot, adjon lehetőséget a vizuális megjelenítéshez.

Teremtsen megfelelő érzelmi légkört az azonosulást, átélést segítő atmoszférát, melynek feltétele, hogy a gyermekek egymásra is legyenek tekintettel.

A gyermekek eredeti ötletei kapjanak megerősítést, kiemelést, megvalósulásához nyújtunk segítséget, a látás, hallás, tapintás, mozgás, mozgathatóság együttes élményének folyamatos biztosításával, komplex hatások érvényesítésével.

Az esztétikai tevékenységek kapjanak kiemelt helyet a gyermekcsoport normarendszerében. A gyermekek együttélését jellemezze: biztonságos, nyugalmas, tevékenységre serkentő légkörben egymás ötleteinek meghallgatása, tiszteltben tartása, a létrehozott produktum megerősítése, az esztétikai kritériumok tisztelete, szabadság az új létrehozásához ésszerű korlátok között.

Olyan anyagokat, eszközöket biztosítson a gyermekek számára, melyek elősegítik az esztétikai élmény kialakulását, magában rejtik az egyéni megvalósulás lehetőségét is. (festék, filc, gyurma, mesekönyv, báb, paraván, különböző természetes anyagok stb.).

Fokozatos fejlesztéssel törekedjék: az élmény és tanulás, tapasztalatszerzés és gyönyörködtetés, befogadó és cselekvő tevékenység szoros egymásba fonásával az esztétikum iránti vonzódás kialakítására. Eközben a gyermekek egyre nagyobb számú lehetőséget igényelnek, hogy figyelmüket a pontosabb tanulásra fordítsák, mely egyben fontos eredménye is az esztétikai nevelésnek.

Illemszabályok kialakítása

Ahhoz, hogy a gyermekek az életükben adódó helyzetekben gyorsan és megfelelően tudjanak dönteni, meg kell velük tanítani a helyes viselkedés és együttélés elemi szabályait.

Az ember viselkedése része a környezet esztétikájának, információt ad látható és hallható jeleivel az ember belső állapotáról. A világban való eligazodáshoz önmagunk és mások elfogadásához feltétlenül szükség van illemszabályok kialakítására, megértetésére, alkalmazására.

Ezeket a szabályokat pontosan és egyértelműen fogalmazza meg az óvónő, de kerülje a megalázó, megszégyenítő értékelést.

A szabályok elsajátításának színterei: a drámajáték, a szituációs játék, bábjáték és a felnőttek mintaadó viselkedése.

Az óvónő ösztönzi a gyermekeket:

- a jó megjelenésre (tisztaság, ápoltság, rendezettség),
- az óvodai viselkedés szabályainak betartására (kérdés módja, udvariassági szokások, bocsánatkérés, köszönés módjai, a konfliktusok intelligens rendezése egymás között, az árulkodás és a jogos panasz közötti különbség felismerése, bemutatkozás, óvodán kívüli viselkedés, - utazás, öltözködés ünnepeken stb.)
- az érintkezés szabályainak betartására. (tekintettartás, gesztikulálás kerülése, térközszabályozás, udvarias és halk beszéd).

Fontos, hogy a gyermekek ismerjék a szabályok tartalmát és képesek legyenek betartani és másokkal is betartatni azokat, hogy eljussanak mások megértéséhez, önmaguk jobb megértéséhez, az emberi érintkezés mindenkit kielégítő és tartalmas formáihoz.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Kialakul igényük az esztétikus környezet iránt, képesek maguk is létrehozni, alakítani, formálni azt. Fogékonyak a szépre a természetben, a társadalomban és a művészeti alkotásokban. Készek megfogalmazni esztétikai élményeiket, beszédükben igényükké válik az ízléses, csendes tónus, finom beszédstílus.

Igényesek megjelenésükben, a viselkedés és az érintkezés szabályait ismerik és betartják.

Egész nevelőmunkánk eredményeként az esztétikai tevékenységek belülről fakadó, belefeledkező, gátlásoktól mentes, szívesen vállalt tevékenységgé válik.

Értékorientált közösségi nevelés

A szabad játékot az óvodás gyermek elsődleges tevékenységi formájának tekintjük. Biztosítjuk, hogy kipróbálja, gyakorolja, kiélje és feldolgozza az életben előforduló helyzeteket, az őt ért élményeket.

- Nagy hangsúlyt helyezünk az egészséges testi-és szellemi képességekkel rendelkező személyiség alakítására, szükségleteik kielégítésére a 3-6-7 éves korú gyermekek körében, valamint a gyermekek érzelmére, értelmére ható tevékenységek és élmények biztosítására.
- A gyermekeinknek joga van ahhoz, hogy megismerjék nemzetünk hagyományait,

ezekből pozitív élményeket szerezzenek és hiteles mintát kapjanak. Törekszünk a humanista magatartás szokásainak kialakítására.

- A multikulturális, interkulturális nevelés, a befogadó (inkluzív) pedagógia megvalósítása intézményünkben természetes szemlélet.
- Nagy hangsúlyt fektetünk az anyanyelvi-kommunikáció folyamat elősegítésére, mert nem közömbös számunkra, milyen lesz felnövekvő nemzedékünk beszédkultúrája, anyanyelvi műveltsége. A nevelés komplex feladatainak megvalósítása érdekében óvodai nevelésünk teljes folyamatát áthatja az anyanyelvi nevelés, nevelőmunkánkban kiemelt jelentősége van, mert a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenység rendszernek is a tartalmát képezi.
- Szükség esetén feltárjuk, felhívjuk a szülők figyelmét a gyermekük fejlődésének elősegítése érdekében a további lépésekre. Személyes adottságának, állapotának megfelelő pedagógiai szakszolgáltatás intézményéhez irányítjuk.
- Tudatosan kívánjuk beépíteni a fenntartható fejlődés érdekében a nevelési feladatok közé a környezeti kultúrára nevelést, ami magában foglalja a környezettudatos magatartás megalapozását, kialakítását, az élő természet óvását, tiszteletét, valamint szűkebb értelemben a környezet- és a természet védelmét.
- Fontosnak tartjuk a nevelés közösségformáló erejét, hiszen ezen keresztül formáljuk a közösséghez való értelmi, érzelmi viszonyulást és azokat a tevékenységeket, amelyekben ez kifejeződik.
- Kiemelten kezeljük a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek személyiségfejlődését segítő, támogató, pedagógiai ráhatással és a szülőkkel együttműködve. Pedagógiai intézkedéseinket a gyermeki személyiséghez igazítjuk, melyben elsődleges a gyermek szükségleteinek kielégítése. Intervenciós (beavatkozási) stratégia meghatározója az egyéni bánásmód és differenciált fejlesztés alkalmazása, mint a gyermeki személyiség fejlődés nyomon követése.
- A stabil szokás- és szabályrendszer kialakítása következetes és kiszámítható visszajelzést, konkrét konfliktus megelőzési, megoldási technikákat tervezünk (pl.: a negatív viszonyulások gyökerének megértése, ezek megváltoztatása: félelem, harag, irigység, agresszió, vélt vagy valós sérelmek).
- A gyermekek megnyilvánulásaira folyamatosan felfigyelünk, tudatosítva a helyes

magatartást, cselekedetet. Nyílt és egyértelmű kommunikációval az eltérő szempontok egyeztetésével mintát adunk a konfliktusok elkerülésére. A konfliktusok feloldására használjuk például a mese, báb, dramatizálás nyújtotta lehetőségeket. Fel kell ismernünk a csoporton belüli konfliktusokat, helyesen kell értelmezni és hatékonyan kell kezelni. Konfliktushelyzetben a gyermekeket a konfliktusok kompromisszumos megoldására ösztönözzük. Megoldásukra a konfliktus igazi okának feltárását, egymás meghallgatását, saját álláspontok kifejtését, megfelelő megoldásokat tűzünk ki célul.

Az óvodapedagógus feladata

- Olyan szeretetteljes, családi légkör megteremtése, ahol közös élményeken alapuló, közös tevékenységek során pozitív érzelmi kapcsolat jön létre gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek között a beszoktatástól óvodáskor végére.
- A másság elfogadására nevelés.
- Olyan feltételek teremtése, melyben alkalom nyílik a pozitív értékrend, helyes viselkedés alakulására.
- Olyan érzelmi- társas képességekkel rendelkező egyéniségek nevelése, akik képesek az őket körülvevő világhoz pozitív érzelmi beállítódással viszonyulni. Ismerik a viselkedési és udvariassági szabályokat, tudnak kooperálni.
- Érzelmi biztonság kialakítására törekszünk az óvodába lépés kezdetétől,
- Közös élmények kapcsán fejlesztjük az erkölcsi tulajdonságokat, az akaratot, az önállóságot, az önfegyelmet, a kitartást, a feladattudatot, szabálytudatot.
- Arra neveljük a gyermekeket, hogy elfogadják, megértsék, hogy az emberek különböznek egymástól. Társaik és a felnőttek megbecsülésére, egymás munkájának megóvására, megértésre, toleranciára, mások véleményének, gondolatainak meghallgatására, tiszteletben tartására, és a különbözőségek elfogadására neveljük őket.
- A közösségi érzés és magatartás formálása az együvé tartozás érzésének erősítése, közös értékrend, viselkedési kultúra kialakítása minden csoportban feladatunk.
- A magyarság, a magyar nép kultúrájával, és hagyományaival ismerkedünk.
- A szülőföldhöz való kötődés, a hazaszeretet megalapozása érdekében, a szűkebb tágabb környezetünk megismerésére sétákat, kirándulásokat szervezünk, melyek alkalmával rácsodálkozunk a természet szépségeire, megtapasztalják mi hasznos- káros, jó- rossz.

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára biztosítjuk az egyéni érésüknek és fejlődésüknek megfelelő szakmai, pedagógiai segítséget a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel együttműködve.
- Az integrált nevelésből adódóan mintát adunk a különbözőség elfogadására, tolerálására, a segítségre szorulóknak támogatására.
- A kiemelkedően tehetséges gyermekeknek lehetőséget biztosítunk a képességeiknek megfelelő fejlődésre és speciális képességeik érvényesítésére.
- Az érzelmi nevelés és a szocializáció során empátiás képességünkre alapozva a gyermek pillanatnyi lelki állapotának, igényének megfelelő harmonikus alaphangulat biztosítása.
- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése
- A gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.
- Tolerancia kialakítása önmaga és a környezet iránt, **önkifejező, önérvényesítő** törekvések támogatása, önkontroll, érzelmi szabályozásának fejlesztése

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- a gyermekek a közös tevékenységekben aktívan vesznek részt, elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat
- erkölcsi értékrendszerük (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) megalapozódik
- rövid ideig képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatni a felnőttek, gyermekek közléseit
- önállóan végrehajtják az útmutatásnak megfelelően a feladatokat
- tisztelettel viselkednek az óvoda dolgozóival és a csoportba érkező felnőttekkel, gyermekekkel szemben
- örülnek a közösen elért sikereknek, érdeklődnek a közös tevékenységek iránt, valamint jól tájékozódnak a közösségben
- elfogadják az alá-fölé –mellérendelési viszonyokat, a feladat elvégzése érdekében

- önálló véleményalkotásra is vállalkoznak, döntenek, ismert helyzetekben
- a helyzetek, feladatok megoldásában hatékonyak /kompetensnek / érzik, észlelik magukat
- szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit
- megismerik és gyakorolják a társas együttélés, önérvényesítés alapvető szabályait - a csoport „Illemtárában” meghatározott udvariassági szokásokat igyekeznek betartani (köszönés, figyelmesség, előzékenység, vendég köszöntése, kérés, megköszönés módja).
- késleltetni tudják szükségleteik kielégítését, megfelelő önfegyellemmel rendelkeznek,
- az óvodáskor végére képesek az iskolai élet elfogadására, szociálisan érettek az iskolai életre.

AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Helye a nevelés folyamatában

Az embert a beszéd kapcsolja a többi emberhez és a beszédben tudja megérteni a külvilágot, ugyanúgy, mint saját belső világát. Mozgás, beszéd és gondolkodás egymással szoros kölcsönhatásban fejlődnek.

A nyelv elsajátítása során két folyamat - a beszéd megértése és a beszéd létrehozása - egymást feltételezve és támogatva fejlődik. A beszédfejlődéshez állandó társas kötődés (anya, gyermek, család) szervezett, differenciált környezet, megfelelő idegrendszer, ép beszéd és hallásszervek kellene.

Az anyanyelv használata végigkíséri az óvoda egész napi életét, szerves része az óvodai élet minden mozzanatának. Átfogja az óvodai nevelőmunka minden területét, közvetítő elemként jelen van a nevelési feladat megvalósulásának minden mozzanatában. Eredményes megvalósítása hozzájárul a gyermekek sikeres iskolakezdéséhez.

A valódi anyanyelvi nevelésnek alapja: az óvoda szóbeli közlést kiváltó derűs légköre. Célja: bő szókinccsel, fejlett kommunikációs készséggel rendelkező, mindennemű helyzetben megnyilatkozni tudó, élményeit, elképzeléseit bátran megfogalmazó gyermekek nevelése, akik tisztán beszélnek, nyelvtanilag helyesen használják a magyar nyelvet.

Feladata:

- az óvónő modell szerepe érvényesüljön az anyanyelvi nevelésben,

- beszéd és kommunikációs képességfejlesztés, különböző tevékenységeken keresztül, kiemelve a gyermek egyéni érdeklődését és kíváncsiságát.
- beszédtechnikai hibák korrigálása.

A fejlesztés tartalma

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Az óvónő gyermekekhez fűződő viszonyában legyen elfogadó, együttműködő, a kapcsolatteremtésben kezdeményező. Egyenként ismerje a gyermekek szokásait, kedvenc játékait, napi örömeit, bánatait. Legyen meleg és támogató, határozott és következetes. Eszköztárában szerepeljen a humor és a vicc, de kerülje a gyermekre irányuló gúnyt, a kiabálást, a fenyegetőzést.

A beszédfejlesztés leghatékonyabb eszköze az óvónő példamutató beszéde, kommunikatív viselkedése, gyakori szeretetteljes beszédkezdeményezése és beszédkapcsolata.

A beszédhelyzetekben szerzett tapasztalat során a gyermek átveszi a környezetétől a szórend, a ragok, a jelek, a képzők, a névelők, a névutók, a névmások, az igekötők, igemódok gondolatot kifejtő és a környezet számára pontosan érthető használatát.

A fejlődés során elkülönülnek a mondat típusok. A láncszerű vagy szaggatott szövegszerkesztéstől a jól szerkesztett, nyelvtanilag helyesen felépített mondatokig jutnak el a gyermekek.

A felnőttel való beszédkapcsolat az óvodában kiegészül a gyermektársakkal való tevékenység közbeni beszélgetéssel. Több társ beszédét, viselkedését kell a gyermeknek követnie, ezáltal fejlődik beszédfegyelme.

Az egymás iránti érzelmeket kölcsönösen jellemzik a metakommunikatív elemek, a tekintet, a mimika, a gesztusok, egyaránt hordoznak személyiségjellemzőket és tanult viselkedési formákat is. Fontosnak tartjuk, hogy életszerű helyzetekben, természetes módon minden gyermek beszélgessen arról, ami foglalkoztatja, érdekli. Azt utánozza, amit hall és úgy ahogyan hallotta, ezért lényeges a környezetében élők helyes és szép beszéde, amelynek spontánnak, önkéntelennek kell lenni, törekedve a szemléletességre, a képszerű kifejezések alkalmazására, mely segíti a gondolkodás fejlődését is.

Az anyanyelvi és kommunikációs képességfejlesztés eszközei: mondókák, versek, mesék, bábok, dramatikus és anyanyelvi - kommunikációs játékok. Ezek szorosan kapcsolódnak a mindennapi élethez, a fejlesztés területeihez: környezetismeret, hagyományápolás, rajz - kézimunka, ének-zene, testnevelés, játék-munka - gondozás.

A hagyományok ápolása során az óvónő által használt kifejezések épüljenek be a gyermekek szókincsébe (pl. guzsaly, puttony, írókázás stb.)

Az óvónő tárja fel a gyermekek interakciós zavarait, keresse meg azok okait, tapintatosan törekedjék azok megszüntetésére. A beszédtechnikai hibákat (légzéstechnikai, artikulációs stb.) ismerje fel és a spontán beszédnél, vers és mesemondásnál példaadással korrigálja. Ez hosszadalmas és nagy tapintatot igénylő feladat, amely beépül a mindennapi tevékenységek rendszerébe.

Nagyfokú elmaradás esetén logopédiai kezelést veszünk igénybe.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Törekedjen személyes példaadással a kommunikáció különböző formáinak alakítására.
- Fogalomhasználata pontos, a 3-7 éves korosztály fejlettségéhez igazodó legyen.
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása elfogadó légkör megteremtésével törekedjen a bensőséges kapcsolattartásra, a gyermek kommunikációs gátjainak feloldására.
- Tervezzen változatos és érzelem gazdag kommunikációs helyzeteket az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek megnyilvánulására, mint pl.: a napirendben rendszeresen visszatérő "beszélgető kör", játéktevékenység, meghitt mesélés, munkatevékenységek, anyanyelvi játékok.
- Segítse a kommunikációs helyzetnek megfelelő hanglejtés, beszédritmus, hangerő, szünettartás, beszédkésztség és a kommunikáció fejlődését.
- Gyarapítsa szókincsüket.
- Kommunikáció eszközeivel fejlessze: a gyermekek rövid és hosszú távú verbális és vizuális emlékezetét, kreatív gondolkodását (önállóan, csoportban, feladatok megoldása közben), kooperatív kommunikációs készségét a csoportmunkák alkalmával.
- Személyes példaadással színes, érzelmeket kifejező beszédre ösztönözze őket.
- Erősítse a gyermek szerepvállalási és fantáziára épülő szövegalkotási készségét.

- Kísérje figyelemmel a gyermek kialakulóban lévő egyéni beszéd sajátosságait, szükség esetén időben szakemberhez irányítja őt - együttműködik a logopédussal, beszédfejlesztő pedagógussal.
- Törekedjen szülői szemléletformálásra: emelje ki a közös beszélgetések érzelmi fejlődést erősítő hatását,
- Fejlessze a gyermekek érzelmi intelligenciáját nonverbális kommunikáció eszközeivel, (mimikai és egyéb mozgásokkal)
- Formálja a kommunikációjukat az illemszabályok alkalmazása során.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek eljutnak arra a szintre, hogy aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- Beszédük összefüggő, elbeszélésük folyamatos, logikai összefüggéseket tartalmaz.
- Próbálják meg figyelmesen, nyugodtan végighallgatni a másik megnyilatkozását.
- Helyesen használják a névmásokat, névutókat, igeidőket, módokat.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű és sebességű beszéd.
- Beszédüket érzelmeik által kiváltott természetes gesztus, arcjáték kíséri.
- Tisztán ejtenek minden beszédhangot.
- Beszédhelyzetekhez illő állító és tagadó mondatokat, a felkiáltást, a felszólítást, az óhajtást az anyanyelvnek megfelelő hanglejtéssel, hangsúllyal használják.
- Ismerik és értik a néphagyományokból átvett szavak jelentését (pl. komatál, vőfély, bocskor, szűrszabó, fejősjuhász stb.) ezeket beszédük színesítésére használják.
- A jellemző mesefordulatok kifejezései is megjelennek a mindennapi beszédben

Értelmi nevelés

Helye a nevelés folyamatában

Az óvodába lépő kisgyermek fejlődésének elején tart, személyiségének bontakozása, viselkedésének alakulása, értelmének nyiladozása elválaszthatatlan dolog. Három-négy évet tölthet el az óvodában és ennek az időnek számára meghatározónak kell lennie érzelmileg, értelmileg és még sok más szempontból is.

Az értelmi képességek kibontakoztatása, az önálló, az alkotó, az aktív gondolkodás alapjainak lerakása nagyon fontos helyet foglal el az óvodai nevelésben.

A 3-8 éves korosztály potenciális érési és elsajátítási lehetőségei óriásiak. Ebben az időben rendeződnek azok a képi és szimbolikus reprezentáción alapuló kognitív folyamatok, amelyek az alap kultúrtechnikák elsajátítását teszik lehetővé. Meghatározzák a gyermek információszerző és feldolgozó folyamatait, tanulási stratégiáját és ebből eredően az iskolai sikerességet.

Az óvodáskorú gyermek értelmi képességeinek fejlődését ismerve a spontán és a szervezett tanulás elveit követjük, kiemelve a gyermek egyéni érdeklődését és kíváncsiságát.

Célja: a gyermek olyan ismereteket, jártasságokat, készségeket sajátítson el, értelmi képességei úgy fejlődjenek, hogy az élet egyre változó helyzeteiben jelentkező feladatokat meg tudja oldani, tudjon eligazodni a világban.

Feladata:

- a valóság megismeréséhez, összefüggéseinek feltárásához szükséges képességek harmonikus fejlődésének biztosítása,
- a megismerő tevékenységet segítő képességek (a figyelem, megfigyelőképesség, emlékezet, képzelet, gondolkodás) fejlesztése, valamennyi értelmi képesség különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

A fejlesztés tartalma

A két feladat megoldása szerves egységben valósul meg az óvodai nevelésben. Nem külön képességeket fejlesztünk, hanem az egész értelmet, a megismerés egész folyamatát, az egész embert.

Fokozzuk az értelmi erők fejlődését mind magasabb szintű ismerettartalom, értelmi erőfeszítést kínáló új feladatok állításával. A fejlődésre döntő hatással van a nevelés-tanulás tartalma, az ismeretanyag jellege, formája és módszere.

Kiinduló pontunk az óvodába érkező gyermek értelmi szintje, észlelésének, megfigyelőképességének fejlettsége.

2,5-3-4 éves korban elsősorban a megismerő tevékenységet erősítjük, az ehhez szükséges képességeket fejlesztjük (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet), manipulációs

játékok, gyakorló játékok, helyszíni megfigyelések alkalmával sokrétű tapasztalatszerzés biztosításával.

A tapasztalatok minél többféle megismerő tevékenységet aktivizáljanak, a világról minél több információt szerezzenek a gyermekek, érdeklődésüknek, egyéni fejlettségüknek megfelelő szinten.

Iskolás korig a hangsúly a gondolkodás, ok-okozati összefüggések, a képzelet valóságnak megfelelő ellenőrzése irányában tolódik el az értelmi fejlesztés. A gyermekekben kialakítjuk azt a képességet, hogy a környező világ dolgaiban összefüggéseket keressenek, rendszert átvegyenek, illetve maguk is alkossanak.

Pl. őszi tapasztalatszerzős séta – 2,5-3-4 éves korban, színek, formák, hangulat - 4-5-6 éves korban az időjárás konkrét jelenségeinek hatása hogyan nyilvánul meg a természetben, hideg hatása, évszakváltás, előzmények stb.

A gondolkodás és fogalomkör alakulására a környezet erősen rányomja bélyegét.

A helyes fogalmak kialakításához a tárgyak elemzése (analízise) és az egyes elemek összekapcsolása egésszé (szintézis) vezet. Az óvodáskorú gyermek jól ismeri a tárgyak jegyeit, ha jó a megfigyelőképessége. Segíti az elemző képességet, ha nemcsak szavakban, hanem a gyakorlatban is konkrétan megtapasztalhatják az adott tárgy vagy jelenség tulajdonságait. Különböző egyszerű kísérletek.

A helyes gondolkodás feltétele, hogy a gyermek tudjon összehasonlítani, meglássa a dolgok közötti hasonlóságokat és különbségeket.

A gyermek gondolkodásának legfőbb mozgatója az érdeklődés fenntartása.

Ahhoz, hogy a probléma megoldására való kedv és képesség kialakuljon a gyermekben, az kell, hogy önállóságukat tiszteltben tartsuk és minél több lehetőséget biztosítsunk ismeret- és tapasztalatszerzésre. A megértés, a gondolkodás egyéni alapfeltétele, hogy a gyermek újonnan szerzett ismereteit összefüggésbe tudja hozni a régiekkel. Minél többet lát és tapasztal, annál tágabb lesz az érdeklődési köre, annál inkább meglát problémákat és igyekszik azokat a maga erejéből megoldani.

A gyermekek zavartalan értelmi fejlődése érdekében nagyon sok érzelem indította játékos - mozgásos tevékenységet és sokoldalú tapasztalatszerzést kell kezdeményeznünk. Minél több tevékenységet, lehetőséget biztosítunk, annál több mindent fedeznek fel, ismernek meg, egyre nagyobb lesz érdeklődésük és tudásvágyuk.

Többszöri megfigyelés után tapasztalatait alkalmazni tudja, akár több szakaszból álló cselekvéssort is végrehajt, ezt beszédével kíséri, beszédfejlődése ezáltal fokozatosan új irányt ad a gyermek gondolkodásának.

Az óvodapedagógus feladatai

- Sokoldalú tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása a megismerési folyamatokban.
- Az értelem fejlesztésében az óvónő a gyerekek aktuális egyéni fejlettségi szintjét tekintse alapnak, fejlődését ennek megfelelően támogassa a következő szintet megcélzó eszközök, problémák inger gazdag környezet kialakításával.
- Folyamatosan biztosítsa az egyes gyerekek számára a továbblépés lehetőségét minden területen, érdeklődésének megfelelően.
- *A megismerési folyamatban a gyermeki érzékelés, észlelés szintjeit, szintetizáló, integráló módszerekkel vigye tovább a gyermeki gondolkodás (általános tájékozottság, kreativitás, képzelet fejlődésének) irányába.*
- *A gondolkodás és beszédfejlődés összhangjának kialakítása. Beszélgető helyzetek teremtése, türelmes meghallgatás, az összefüggések nyelvi kifejezésének segítése folyamatosan aktuális feladat. A gyerekek beszédkedvének, az életkorra oly jellemző kérdező kíváncsiságának fenntartása, kielégítése szintén a napi pedagógiai feladatok része.*
- Az értelmi képességek fejlesztésének legfontosabb kiindulópontja az *optimális feltételrendszer* biztosítása.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Érzékelő funkciók épek legyenek (látás, hallás, szaglás stb.).
- Belső érzékelése (mozgás, egyensúly) megfelelően működjön.
- Múltbeli tapasztalataira építve felfogadja környezetének eseményeit, jelenségeit.
- Tér- és időészlelése formálódik.
- Önkéntelen figyelme szándékos és tartós figyelem felé halad, megfelelő érzelmi motiváltsággal kellő ideig tart.
- Sokoldalú tevékenysége során formálódik és tökéletesedik megfigyelőképessége.
- Képesek ún. gondolati, vagyis megértésen alapuló emlékezésre, tudatos emlékezetbe vésésre. Képesek emlékképek kombinálására, új alkotására, különbséget tesznek a valóság és a képzelet világa között.

- Meglátják dolgok közötti összefüggéseket, a tárgyak lényegtelen tulajdonságaitól el tudnak vonatkoztatni, lényeges jegyek alapján általánosításokra képesek.
- Szemlélhető tapasztalatból kiinduló összefüggések révén az egyszerű ok-okozati összefüggéseket felismerik.
- Tapasztalataiknak, ismereteiknek gazdagsága által problémamegoldó képességük az önálló problémamegoldás felé halad.

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek

Intézményünk személyi feltételei megfelelnek a törvényi előírásoknak, 4 felsőfokú végzettségű óvodapedagógus dolgozik a két csoportban.

Az óvodapedagógus közfeladatot lát el, munkája közszolgálat. Feltétlen jelenléte szükséges.

További végzettségeink:

- közoktatás vezető
- csecsemő és kisgyermekgondozó – nevelő
- szociálpedagógus
- konduktor

Óvodánkban logopédus és gyógypedagógus foglalkozik a speciális fejlesztést igénylő gyermekekkel.

Szakképzett dajkák (2 fő) segítik az óvodapedagógusok munkáját, az óvodai nevelés eredményességét.

A kettő gyermekcsoport részben osztott összetételű.

A gyermek egészségügyi ellátást gyermekorvos, a fogorvos és a védőnő biztosítják. Óvodánk tálalókonyhával rendelkezik, az ételt a dudari melegkonyhájáról szállítással oldjuk meg. Technikai személyzetet, az udvar, kert gondozására, karbantartására a fenntartó biztosít. A Pedagógiai Program összhangban van az éves munkatervvel, a stratégiai dokumentumokkal és a SZMK tervvel.

Tárgyi feltételek

Az óvoda épületének legfőbb jegyei, egyéb ismertetőjegyei, adottságai, udvara: Az intézmény jól megközelíthető helyen van, 2019-ben teljes felújítás és 2 csoportos minibölcshelyiséggel való bővítés történt.

Az intézmény udvara tágas és jól felszerelt: 2 nagyméretű homokozó, fészekhinta, babaház, játéktároló, fa vonat, különböző mászóakák, rúgós játékok találhatók. 2025 nyarán befejeződött az udvar hátsó részében a rekortán borítású sportpálya építése, ami szintén remek lehetőség a gyermekek mindennapos mozgásának biztosításához, valamint jó idő esetén az ovi foci foglalkozás megtartásához. Az udvaron elhelyezett játékok, teljes mértékben megfelelnek az EU szabványoknak, felülvizsgálatuk mindig időben megtörténik.

Óvodánkban a működéshez szüksége, alapvető tárgyi feltételek biztosítva vannak, biztosított a folyamatos bővítésük az elhasználódás miatt.

Az épületben 3 éve történt meg a sószobában a sótéglák cseréje, így már egy modern megvilágított parajdi sótéglafallal ellátott helyiségben történik a gyermekek fejlesztése.

2024-2025 között minden csoportszobában az elhasználódott falburkolat cseréje is megtörtént, így csoportszobáink világos, modern falburkolatot kaptak.

2025 januárjában az összes világítótest cseréje zajlott, energiatakarékos világítótestek lettek felszerelve.

Az óvodában az elhasználódott könyvek cseréje is folyamatos, könyvkészletünk széles skálán mozog, a kalsszikustól a modern irodalmig.

Napirend ,hetirend

Általános napirendünk	
Időpont	Tevékenység
6 ³⁰ -9 ³⁰	Folyamatos játéktevékenység, egyéni és mikro csoportos tevékenységek, folyamatos tízórai
9 ³⁰ -10 ³⁰	Játékba integrált tanulási tevékenységek, ezen belül napi 45 perces időtartamban, tanköteles kor előtt állók és a tanköteles korban lévő gyermekek a feladatokhoz igazodva és figyelembe véve a gyermekek

	egyéni képességeit, iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben vesznek részt. Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben részt vevő gyermekek számára napi 45 percben szervezzük a foglalkozásokat.
10 ³⁰ -11 ³⁰	Udvari vagy csoportszobai játék, mindennapos mozgás, élményszerző séta
12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Ebéd, gondozási feladatok
13 ⁰⁰ -14 ³⁰	Pihenés
15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Ébredés, gondozási tevékenységek, csoportszoba rendezés
15 ³⁰ -16 ³⁰	Uzsonna, játék a szabadban, vagy a csoportszobában

A csoportok napi- és heti rendjének kialakítása a helyi adottságok, igények, lehetőségek, hagyományok figyelembevételével, a tevékenységekhez rugalmasan, differenciáltan, az egyéni szükségletekhez alkalmazkodva történik.

Az óvodai élet megszervezésénél maximálisan figyelembe vesszük és biztosítjuk a gyermeki jogokat, a gyermek igényeit, szükségleteit, érdeklődését, terhelhetőségét.

A napirend a maga rugalmas időkeretével lehetőséget ad az óvodai élet egészében az elmélyült játékokra és egyéb tevékenykedésre. A tevékenységek megszervezésének alapja a folyamatosság, a kötetlenség, a választhatóság, átjárhatóság biztosítása.

A játékokban valósítjuk meg a különböző fejlesztési feladatainkat, ezekhez biztosítjuk a megfelelő időt, helyet, eszközt, valamint olyan légkört, ahol a gyermek felszabadultan tevékenykedhet és választhat a lehetőségek közül.

A szeptember 1 – május 31-ig terjedő időszak napirendjét a gyermek biológiai, (életkor –alvás – mozgásigény - étkezés rendszeres időpontja) társas szükségleteit szem előtt tartva minden óvodapedagógus maga alakítja ki. Az egész nap során érvényesül a folyamatosság és a rugalmasság elve.

A heti rendben az óvodapedagógus egy-egy témakört (évszak – ünnepkör) komplexen dolgoz fel kötött, ill. kötetlen formában.

A nevelés a nyári időszakban is tartalmaz, gondosan megtervezett, a gyermek szabadságának, igényeinek, szükségleteinek figyelembe vételével.

A folyamatos napirend előnyei:

- lehetővé teszi, hogy minden gyermek egyéni tempója szerint étkezzen,
- minden gyermek eldöntheti, mikor kezd és mikor fejez be egy tevékenységet,
- a játszó gyermeknek nem kell abbahagynia a játékot,
- az óvónő jobban észreveszi, hogy a gyermek mikor szorul segítségre.

A helyes életritmust a családdal együtt alakítjuk ki, figyelembe vesszük a gyermek otthoni környezetéből adódó igényeit (pl. alvásigény) és ajánlott napirenddel segítjük a családi nevelést.

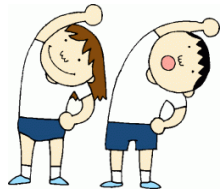
Napirend

NYITÁSTÓL – TÍZÓRAIG (06:30-9:00) (5-35 PERC CSOPORTOS FOGLALKOZÁS)	SZABAD JÁTÉK Játékba integrált tanulás, komplex módszerrel (párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek) - beszélgetés - vers, mese - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - ének, zene, énekes játék, gyermektánc - a külső világ tevékeny megismertetése (benne matematika tartalmú tevékenységek) Párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek. Mindennapos testnevelés
Folyamatos tízórai (8-9 között)	Testápolási teendők Tízórai

	Testápolási teendők
Tízóraitól- ebédig (9:30-12:00) (5-35 perc csoportos foglalkozás)	Mese A már elkezdett komplex, játékos, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek folytatása Szabad játék és mozgás a csoportszobában, szabadban. Szervezett mindennapos játékos mozgás a csoportszobában/szabadban. Tehetséggondozó tevékenységek. Napi 45 perces időtartamban, tanköteles kor előtt állók és a tanköteles korban lévő gyermekek a feladatokhoz igazodva és figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben vesznek részt. Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben részt vevő gyermekek számára napi 45 percben szervezzük a foglalkozásokat.
Ebéd (11:30-12:30 között)	Testápolási teendők Ebéd Testápolási teendők
Ebédttől- uzsonnáig (12:30-14:30)	Mese Pihenés, felkelés
Uzsonna (14:30)	Testápolási teendők Uzsonna Testápolási teendők
Uzsonnától- Az óvoda zárásáig (15:00-16:30)	Szabad játék: Mozgásos játékok a csoportszobában és a szabadban Tehetséggondozó tevékenységek

Hetirend

Szeptember 1-től május 31-ig

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés <i>Irányított játék</i> 	Verselés, mesélés 	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc 	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka 	Mozgás

AZ ÓVODA KÜLSŐ KAPCSOLATAI

Kapcsolatok a külső intézményekkel

Iskola

Kapcsolatainkat környezetünk adottságai határozzák meg. Fontosnak tartjuk az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenetet, így az óvoda iskola-előkészítő munkája akkor eredményes, sikeres, ha a gyerekek örömmel, bizalommal és érdeklődéssel várják az iskolát. Az óvónő szoros, nevelőpartneri viszonyt alakítson ki az iskolai pedagógussal. Tegye lehetővé, hogy a gyerekek pozitív élmények útján megismerkedjenek az iskolai életmóddal.

A családok és a gyermekek egyéni helyzetét és jellemzőit ismerve segítse az iskolába lépés zavartalanságát.

A hatékony együttműködés érdekében ismerje meg az iskola nevelési elveit, adjon lehetőséget a tanítónak az óvodai nevelési módszerek, eljárások megismerésére.

Adjon tájékoztatást a gyermekek fejlődésről, egyéni fejlődési üteméről, az egyéni bánásmód tapasztalatairól és az esetleges várható alkalmazkodási nehézségekről.

Tegyenek kölcsönös látogatást, a gyermekek ismerkedjenek leendő tanítójukkal, vegyenek részt közös rendezvényeken, (pl. Mikulás) látogassák meg egymást.

Az óvónő kísérje figyelemmel a gyerekek iskolai beilleszkedését. Munkatervébe építse be a kapcsolattartás konkrét feladatait.(évenkénti látogatás a nagycsoportból 1. Osztályba került gyermekeknél, november tájékán).

A fejlettség szerinti beiskolázásra az óvónő folyamatos megfigyelése, tapasztalatai és az orvosi szakvélemény alapján kerüljön sor. Ha a beiskolázás eldöntéséhez kiegészítő vizsgálatra van szükség, forduljon a Nevelési Tanácsadóhoz.

Közművelődési intézményekkel

Könyvtár, művelődési ház, Természet Tudományi Múzeum Zirc

Sajátos lehetőségeit tudatosan használja fel az óvónő a nevelőmunkában. Ezeket úgy válogassa, hogy elősegítse a nevelési feladatok sokoldalú megoldását, lehetőleg úgy építse be a nevelőmunkába, hogy nem zavarja a gyermek napirendjét, pihenését, válogasson a kínálatból igényesen.

Ismerkedjenek a könyvtárral 1-1 könyvet kölcsönözzenek az óvodai kezdeményezésekhez, tevékenységekhez. Vegyenek részt óvodás gyermekek részére szervezett néhány báb és színházi előadáson, egy-egy kiállításon, egy-egy alkalommal gyermekmunkák kerüljenek kiállításra (pl. könyvhéten mese, vers rajza stb.). Az óvónő kapcsolódjék be az óvodáskorú gyermekek számára szervezett speciális programok megszervezésébe, szakértelmével segítse a közművelődési intézményekben folyó munkát.

Környezetünk adottságaiból adódóan kapcsolatot tartunk az óvoda *orvosával, védőnőjével*, az egészséges életmód, egészségmegőrzés érdekében

Önkormányzatunk

Folyamatosan figyelemmel kíséri az óvodában folyó munkát, a képviselő-testület előtt beszámolunk meghatározott időszakokban a nevelőmunkáról, az óvoda életéről. Vizsgálják a fenntartás, a működés feltételeit, szükség esetén támogatják kéréseinket, pályázatainkat. Óvodánk részben önállóan gazdálkodó intézmény.

Pedagógiai Szakszolgálat

Nagycsoportos gyermekek esetében, szülői igényfelmérést követően a pedagógiai szakszolgálat gyógypedagógusa felmérést készít, amely visszajelzést ad az óvodapedagógusnak valamint a szülőknek, hogy mely területeket kell még fejleszteni iskolába kerülése előtt. A gyógypedagógus a nevelési évben az intézményben fejleszti heti rendszerességgel a gyerekeket. Amennyiben indokolt a pedagógiai szakszolgálathoz benyújtott kérvény alapján a gyermek komplex vizsgálata is kérhető.

Szintén minden nevelési év elején a pedagógiai szakszolgálat logopédusa elvégzi a nagycsoportosok szűrését, majd az arra rászoruló gyermekek ellátása intézményünkben valósul meg heti rendszerességgel.

Rendszeresen részt veszünk a szakszolgálat által szervezett módszertani napokon, előadásokon.

Pedagógiai Oktatási Központ, Székesfehérvár

Szaktanácsadási igénybevétele. A POK szakemberei által szakmai napok tartása, amelyekre a környékbeli óvodák is kapnának meghívást.

Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat

Veszélyeztetett, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetén:

- tájékoztatás nyújtás
- igény esetén jelenlét környezettanulmány felvételénél
- kapcsolattartás a családgondozóval (személyesen, írásban)
- egyeztető tárgyaláson való megjelenés
- adatok egyeztetése
- adatok nyilvántartása

Egészségügyi intézmények

Egészségügyi orvosi vizsgálatok, szűrések. Pl. Fogászat, védőnői szolgálat.

Kapcsolat külhoni intézményekkel

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

Hagyományok, ünnepek

A közös tevékenység a gyermek fejlődésének serkentője. A közös készülődések, tervezgetések, a holnap öröme távlatot jelenthet a gyermek számára. Az óvodai élet szokásai, hagyományai, ünnepi érzelmei átélésre, gazdagon motivált tevékenységekre biztosítanak lehetőséget.

Programunkból adódóan a hagyományokhoz kapcsolódva alakítottuk ki óvodáink ünnepeit. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek maguk is részt vegyenek a szervezésben, a mindennapi élettől eltérő legyen, és az esemény tartalmától függően a szülők is aktívan közreműködjenek. A tevékenységek egy része kizárólag a gyermekcsoportban kerül megvalósításra (sütés, közös díszítés, kirándulások) más részük az egész óvodára kiterjed (dramatizálás). Az ünnepeknél is ezeket az elveket követjük.

Az ünnepek, hagyományok négy témakörre épülnek:

- a gyermekek ünnepei (születésnap, gyermeknap, anyák napja, évzáró, falunap),
- a természettel, hagyományokkal összefüggő ünnepek (szület, Mihály nap, Advent, Mikulás, Luca, karácsony, farsang, húsvét, pünkösd)
- társadalmi ünnepek (nemzeti ünnepek)

A néphagyomány-ápolás tartalmi korcsoportonként:

Mihály nap

2,5-3-4 évesek:

Figyelgessék a nagyok őszi tevékenységét. Tapasztalják meg a természet változásait. Feküdjenek az avarba. Gyűjtögessenek terméseket, figyeljék meg tárolásukat. Hallgassanak állatokról népmeséket, mondókákat, dalokat. 4-5 évesek: Készítsenek közösen kalendáriumot, amin követik a jeles napokat.

Gyűjtsék a természet kincseit, rendezgessék, díszítsék velük a csoportszobát. Amit csak lehet, használjanak fel játékaikban is. Az óvónővel végezzenek befőzést, csináljanak ehető termésbábokat, salátástálakat.

Morzsoljanak kukoricát. Figyeljék az állatok viselkedését. Tanuljanak névcsőfolókat, vásári kikiáltó rigmusokat.

Süssenek perecet, készítsenek egyszerűbb vásárfiákat, népi játékszereket.
Ismerkedjenek a népi hangszerekkel, népzenevel.

5-6-7 évesek:

Készítsenek kalendáriumot. Ismerjenek meg néhány közmondást, találós kérdést, vásárról mesét, verset, dalt a vásárról.

Tegyenek el télire néhány termést, gyümölcsöt.

Végezzenek őszi munkát az óvoda udvarán.

Készítsenek néhány vásárfiát, rendezzenek be vásárt, árulják a portékáikat.

Táncoljanak néhány egyszerűbb tánclépéssel, forgással a népzenere. Játsszanak énekes népi játékokat.

Ismerjenek meg néhány ügyességi játékot.

Szüret

2,5-3-4 évesek:

Hallgassanak éneket, mondókát, verset almáról, szőlőről, szüretről.

4-5 évesek:

Ismerjenek meg egyszerűbb énekes játékokat, gyűjtsék, válogassák az őszi gyümölcsöket.
Süssenek az óvónő vezetésével pogácsát a szüretelőknek. Préseljenek gyümölcsöt, kóstolgassák levüket.

5-6-7 évesek: Készítsenek őszi ajtókoszorút, díszítsenek kaput őszi gyümölcsökkel, termésekkel.

Süssenek pogácsát a szüreti mulatságra.

Énekeljenek, táncoljanak, játsszanak szüreti népi játékot.

Készítsenek egyszerűbb hangszereket a termésekből.

Márton nap

A gyermekekkel együtt Márton liba formájú linzert készítünk, amit közösen elfogyasztunk. Szülőkkel közös program keretében lámpás felvonulást tartunk.

Advent

2,5-3-4 évesek:

Ismerkedjenek az advent jelképeivel, az adventi naptárral, koszorúval. A naptár alapján készüljenek minden nap a karácsonyra.

Rövid dalt, mondókát, verset tudjanak Mikulást és karácsonyt várva. Készítsenek egyszerű fenyődíszeket, ajándékot szüleiknek. Figyeljék a vízbe tett cseresznyeágot és az ültetett Lucabúzáat. Ismerkedjenek a karácsonyi népszokásokkal.

4-5 évesek:

Segítsenek az adventi koszorú, vendégváró ajtódísz és az adventi naptár elkészítésében. Figyeljék a napi teendőket az adventi naptáron. Tegyék vízbe a cseresznyeágot, ültessenek Luca-búzáat. Fényesítsenek almát, süssenek mézeskalácsot, készítsenek fenyődíszet. Egyenek almát, gyűjtsanak gyertyát. Mikulás és karácsony előtt tanuljanak dalt, verset, mondókát.

5-6-7 évesek:

Készítsenek adventi naptárt, koszorút, vendégváró ajtódíszet. Naponta oldják meg a kijelölt feladatokat. Luca napján kotyoljanak egymás csoportjaiban, tanuljanak kotyoló versikét, mondókát. Készüljenek verssel, mondókával, dallal karácsonyra. Készítsenek asztali díszet, öntsenek gyertyát.

Mikulás

Zárt óvodai ünnep keretében várjuk a nagyszakállút, ahol átadja ajándékát, mi pedig kis műsorral kedveskedünk neki

Karácsony

Ovi karácsony belső meghitt ünnepünk, együtt ünnepel a két csoport, verssel, dallal. Minden csoportnak van karácsonyfája, amit az óvó nénik előző nap már feldíszítenek, és így várják a gyermekeket. Az ajándékokat meglepetésként a fa alá kapják.

Farsang

Zárt ünnepély keretében tartjuk az óvodában, mindenki jelmezben van az óvó nénik is. Tánc, tombola, vidámsággal telik ez a délelőtt.

2,5-3-4 évesek:

Egyszerű technikával készítsenek papírálarcot, öltözzenek jelmezbe, ha kedvük van, táncoljanak.

4-5 évesek:

Díszítsenek farsangi álarcot, gyűjtsenek a zsákbamacskához tárgyakat, vegyenek részt a farsangi játékokban. Tanuljanak egyszerű dalokat, mondókákat. Hallgassanak tréfás mesét, verset.

5-6-7 évesek:

Vegyenek részt a zsákbamacska kihúzásában, hívogassák társaikat a mulatságba. Segítsenek egyszerű jelmezük, álarcuk elkészítésében. Az óvónővel díszítsék fel a csoportszobát, készítsenek díszeket, meghívókat.

Vegyenek részt a táncban, ügyességi játékokban.

Tanuljanak farsangi dalt, bálba hívogató mondókát.

Húsvéti játszóház

Meghívott vendégeink a szülők, akik aktívan közreműködnek a tevékenységekben. Különböző technikákat alkalmazunk, és sokféle tevékenységlehetőséget biztosítjuk gyermekeinknek

Húsvét

Óvodai ünnep, melyre énekes előadót is szoktunk hívni. A csoportok műsora mellett, kedves meglepetés az óvónők bábelőadása is.

2.5-3-4 évesek:

Tanuljanak locsolóverset, locsolkodjanak és vegyenek részt a tojás-játékokban. Az óvónő segítségével fessenek tojást.

Tegyenek nagy sétát az óvoda környékén.

4-5 évesek:

Írjanak tojást viasszal. Díszítsék csoportszobájukat.

Tegyenek nagyobb sétát a környéken. Tanuljanak locsolóverset.

5-6-7 évesek: Díszítsék csoportszobájukat, az ablakait is.

Tanuljanak mondókát a locsoláshoz és a komáláshoz is. A fiúk locsolják meg az óvónőket, dajkákat, lányokat. A lányok karcolással készítsenek tojást a fiúknak. Tegyenek nagy, határkerülő sétát. Látogassanak el a zirci Arborétumba.

Május elseje

2,5-3-4 évesek:

Az egész óvoda által felállított és feldíszített fát járják körbe, tavaszi dalokat énekelve.

4-5 évesek:

Egyszerűbb díszeket készítenek a májusfára, segítenek díszíteni.

5-6-7 évesek:

Önmaguk készítik a díszeket, majd közösen díszítjük fel. A fa alatt rendezünk versenyeket.

Pünkösöd

2,5-3-4 évesek:

Figyelgetik a nagyok készülődését. Szüleikkel vegyenek részt a rendezvényen.

4-5 évesek:

Készítsenek vásárfiát az óvónő segítségével. Tanuljanak meg néhány vásári rigmust. Hallgassanak a vásárról dalokat, mesét, verset. Süssenek perecet.

5-6-7 évesek:

Rendezzék be a vásárt, árulják a portékákat.

Tanuljanak a pünkösödöléssel kapcsolatos dalokat, énekes játékokat.

Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei

A gyerekek születésnapja és névnapja

A gyerekek születésnapja és névnapja csoportonként kerül megünneplésre. Az ünnepeltnek gyertyát gyújtunk, énekelünk és a kedvenc meséjét vetítjük.

A köszöntés az egészséges életmód jegyében gyümölccsel és zöldséggel történik.

Nagyszülők napja

Az adventi időszakban a nagyszülőkkel eltöltött közös délelőtt, ahol mézeskalácsot sütünk és díszítünk.

Nemzeti ünnep: Március 15-e

Mese a magyar huszárról, csatáról. Katonásdi játékok, csákó, kokárda készítése. Megünneplése csoportonként történik. Elsétálunk az emlékműhöz, ott adják elő a csoportok a műsorukat, majd az emlékmű köré elhelyezik a saját készítésű zászlóikat. Részvétel a falu ünnepélyen.

Anyák napja

Anyák napi ünnepséget tartunk délután külön-külön mind a három csoportban, ahova meghívjuk az édesanyákat, nagymamákat. Verssel, dallal, ajándékkal köszöntik a gyermekek édesanyjukat, nagymamájukat.

Év végi vendégvárás, a nagyok búcsúzása

Az ünnep napján az SZMK vezetésével az iskolába menő nagycsoportos gyermekek szülei feldíszítik a bejáratot, az óvoda környékét.

A csoportok egy napon, tartják ballagási műsorukat, a Bencze László Művelődési Házban.

Kiskópé Nap

Szülőkkel közösen eltöltött délelőtt, különböző ügyességi játékokkal egy adott téma köré csoportosítva.

Falunap

A minden évben megrendezésre kerülő falunapon aktívan részt veszünk, igény szerint műsorral, vagy bekapcsolódunk a játékos tevékenységekbe. Népi gyermekjátékot készítünk.

Ovi bál

Az SZMK a felnőttek számára bált szervez, ami egy jótékonysági rendezvény, a tombolából, belépőből befolyt összeget programok megvalósítására használja fel az óvoda.

Nyílt nap az óvodában

Évente 2 alkalommal biztosítjuk a szülő számára azt a lehetőséget, hogy bepillantást nyerjenek az óvodánkba folyó nevelőmunkánkba, mindennapi tevékenységekbe. A kis- középső és nagycsoportos és leendő ovisgyermekek szüleinek kínáljuk fel ezt a lehetőséget.

Zenés előadások szervezése

Lehetőséget biztosítunk a szülők számára évente több alkalommal is, hogy gyermekük részt vehessen zömében helyben ilyen jellegű programokon. A rendezvény költségeit igyekszünk a szülői munkaközösség által összegyűjtött összegből finanszírozni. Vannak visszatérő, kedvelt előadók, akik mindig megörvendeztetnek bennünket műsorukkal. Az előadások során a gyermekek megismerkedhetnek a különféle hangszerekkel is, ki is próbálhatják. Jó alkalom a zenei ízlésük formálására.

Bábelőadások

Az irodalmi nevelés egyik fontos eszköze a bábozás, bábelőadáson való részvétel. A gyermekek szókincsfejlesztését, esztétikai élményét fokozza, bővíti, s lehetőséget nyújt a képzeletviláguk fejlesztésére is. Évente pár alkalommal vehetnek részt ilyen jellegű előadáson a bérletet igénylők.

Hospitálások

Minden évben megszervezzük az óvónői párok közötti hospitálásokat. Így betekinthetünk egymás munkájába, tanulhatunk egymástól, ötletekkel, módszerekkel gazdagodhatunk.

Tanító nénik látogatása az óvodában

Tavasszal felkeresnek bennünket az elsős tanító nénik, hogy megismerkedjenek a leendő diákjaikkal. Közös kötetlen beszélgetés keretében zajlik le ez a találkozás.

Ovisok látogatása az iskolában

A nagycsoportos gyermekeink ellátogatnak az első osztályba, megismerkednek az iskola épületével, környezetével, a játszóudvar adta lehetőségekkel, ez általában április hónapban valósul meg.

A csoportok egyéni arculatát az óvodapedagógusok személyisége és a módszertani szabadsága határozza meg.

Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda és az ünneplő ruha. A jó érzelmi előkészítés és az egyre fokozódó örömteli várakozás maga az ünnepi együttlét, melynek hangulatát tovább emelheti a felnőtt közösség ajándéka (báb, zene stb.). Az ünnepek csak a szülők együttműködő támogatásával érhetik el hatásukat, ez nem jelenthet terhet sem a szülő, sem a gyermek számára. Nyilvános szereplésre is sor kerül az év folyamán: Idősek napján, március 15-én, ahol a „nézőközönség” a családtagokból kerül ki.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Kialakul a gyermek „én” tudata, én érvényesítési törekvései. Képesek kapcsolatteremtésre, együttműködésre. Elfogadják a másságot. Szívesen tevékenykednek együtt társaikkal, elfogadják és betartják a tevékenység által megkívánt magatartásformákat.

Akaratukat alá tudják vetni mások akaratának.

Érdeklődnek egymás iránt, tekintettel vannak egymásra. Figyelnek egymás játékára, alkotására, meghallgatják a felnőtteket, társukat. Türelmesek, keresik a segítségnyújtás formáit. Tudják, hogy egy összetartozó csoport tagjai. Örülnek a közösen elért sikereknek. Bíznak önmagukban és társaikban. Udvariasak, köszönnek, vendéget helytel kínálják stb. Segítenek egymásnak és a kisebbeknek, öltözködés, étkezés, séta közben. Alkalmazkodnak a szabályokhoz, tudják késleltetni szükségleteik kielégítését. Feladattudatuk kialakult. Készen állnak az iskolai élet és a tanító elfogadására.

A viselkedés normái 5-6-7 éves korban beépülnek a személyiségébe, képes az alkura, a megegyezésre.

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki :

- *sajátos nevelési igényű*
- *beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,*
- *kiemelten tehetséges*
- *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű*
- *tartós gyógykezelés alatt álló*

Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, fejlesztés

Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

A sajátos nevelési igény kifejezi

- a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan teammunkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igény a szokásosnál nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti;
- a gyermek iránti elvárást fogyatékoságának, egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek sajátos nevelési igényének megfelelő szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktorpszichológus, orvos együttműködése szükséges.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- A sajátos nevelési igény típusa, súlyossága.
- A sajátos nevelési igény kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje.

- korai fejlesztésben és gondozásban részesült gyermek esetében a korai időszak fejlődésmenete.

A gyermek

- életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
- képességei, kialakult készségei,
- kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
- családi háttere.

A fejlesztés magába foglalja a sajátos nevelési igény típusának megfelelően a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek fejlesztését. A nevelési programot egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.

A szükséges gyógypedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára

- A sérülésspecifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása;
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok biztosítása;
- az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés;
- a kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével;
- annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes;
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához;
- az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sajátos nevelési igényű gyermek családjával.

A többségi óvodákban megvalósuló – integrált – nevelés

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése.

Az integrált nevelésben résztvevő óvoda feladata:

- pedagógiai programjának kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vegye a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- a befogadó intézmény igazgatója támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek sajátos nevelési igényének típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, konduktor segíti.

Közreműködik:

- a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésében,
- a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésében és folyamatos tanácsadásában,
- a szülők és az óvoda együttműködésének figyelemmel kísérése.

Az integráltan nevelt gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

A gyermekek fejlesztésének sikerkritériuma

- a gyermekek beilleszkedése,
- az önmagához mért fejlődése .

Ezek megvalósulásához a következők járulnak hozzá:

- az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet
- a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása.

- a „sérülésspecifikussághoz” igazított módszerek, módszerkombinációk megválasztása,
- A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség)
- az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus.

Az együttneveléshez szükséges óvodapedagógusi kompetenciák:

- a szakember segítségével egyéni fejlesztési tervet készít,
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti a tevékenységekbe,
- szükség esetén eljárásait megváltoztatja,
- az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel,
- a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A gyermek fogyatékosságának, egyéb pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű gyógypedagógus az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,
- az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra,
- a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd)eszközök kiválasztásában,
- tájékoztat a beszerzés lehetőségéről,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal,

- figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,
- részt vesz az óvodai és tevékenységek adaptációjában

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

A mozgásszervi fogyatékos gyermek óvodai nevelése során az óvodában biztosítani kell a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és életteret (az ehhez szükséges akadálymentes környezetet, sajátos technikai eszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció és a terápia feladatait, valamint a mozgásnevelést az óvodai tevékenységek körébe kell beépíteni. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

Óvodáskorú mozgáskorlátozott gyermek fejlesztése, nevelése speciális szempontok figyelembevételét kívánja, az óvodai nevelés valamennyi területén.

Mozgásfejlesztés:

Óvodáskorban előtérbe kerül az életkori sajátosságoknak megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése, a hely- és helyzetváltoztatás és a manipuláció javítása a nagy- és finommozgások célirányos fejlesztésével, az írás megalapozását célzó egyéb fejlesztésekkel. A mozgásfejlesztésben hangsúlyt kell kapnia a különböző önellátást, önkiszolgálást, helyváltoztatást segítő-támogató eszközök szükség szerinti használata kialakításának is.

Önellátás, önkiszolgálás fejlesztése:

A meglévő funkcióknak, a család igényeinek megfelelően és velük együttműködve szükséges az önellátási funkciók fejlesztése, az életkornak megfelelő mindennapos tevékenykedtetés. A

sérülés függvényében szükség lehet az egészségüggyel való kapcsolattartásra, pl. inkontinencia kérdésének megoldásában.

Játéktevékenység:

A mozgáskorlátozott gyermeket a játéktevékenységében akadályozhatja bizonytalan testtartása, a helyzet- és helyváltoztatás, az eszközhasználat nehezítettsége, a téri tájékozódás terén fellépő nehézségek stb. Szükség lehet a játékhoz használt tér átalakítására, a játéktevékenység egészének, esetleg egyes részeinek adaptálására. Az egyes tevékenységek során fontos a mozgáskorlátozott gyermek aktív szerepe, bekapcsolódása.

Nyelvi fejlesztés:

A mozgáskorlátozottsághoz társulhatnak beszédzavarok, kommunikációs problémák. A szókincs szegényesebb lehet, a különböző kognitív funkciók érintettsége akadályozhatja versek, mondókák megtanulását, a mozgászavarok hatással lehetnek a nonverbális kommunikációra, légzésproblémák állhatnak fenn, súlyos esetben beszédképtelenség is előfordulhat. Emiatt fontos feladat a mozgáskorlátozott gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe, szükség lehet sajátos fejlesztési célok kitűzésére, esetleg a logopédussal való együttműködésre.

Éneklés, zenei nevelés:

Artikulációs problémák, légzésproblémák, a vitálkapacitás beszűkülése, ritmus és tempó érzékelésének nehezítettsége állhat fenn, ami pl. felső végtag érintettség esetén kiegészülhet az eszközhasználat nehezítettségével. Az óvodás életkor kiemelt tevékenysége az éneklés, így a mozgáskorlátozott gyermek fejlesztésébe is beépítendő.

Rajzolás, kézügyesség fejlesztése:

Fontos a kézfunkciót és a manipulatív tevékenységek segítését célzó megfelelő testhelyzet megtalálása, a kóros izomfokozódások, együttmozgások leépítése, szükséges lehet adaptált eszközök használata, esetleg az eszközök rögzítése, a finommotorika és grafomotoros képességek célirányos fejlesztése.

A mozgáskorlátozott gyermek eltérő tapasztalatokkal rendelkezik, észlelési problémái, testséma-zavarai lehetnek, kevesebb ismerettel rendelkezhet az őt körülvevő világról. Alkalmat kell adni a minél sokrétűbb, mozgásos tapasztalatszerzésre, fejleszteni kell a kognitív funkciókat, különböző észlelési területeket, a figyelmet, emlékezetet, téri tájékozódást stb.

A látási fogyatékos (látássérült) gyermek

A látássérült gyermekek a nevelés szempontjából lehetnek gyengénlátók. A látási kontroll hiányosságainak korrigálására minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a részvételt a közös játékban, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását, a közösség előtti szereplést.

Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeretet, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása.

Az óvodai nevelés során mindvégig figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegsége.

A gyengénlátó gyermekek (vízús: 10%-os látásteljesítménytől 33%-ig) főleg látásuk útján tájékozódnak a világban, de az ép látásúakhoz képest sokkal közelebbről, kisebb térben tudják azt használni. Nevelésük speciális optikai eszközök segítségével a vizuális megismerés útján történik, de jelentős szerep jut a nevelésben a többi, elsősorban a hallási és tapintási analízátor kompenzatív működésének is. Kiemelten fontos a testtartási hibák megelőzése, a helyes testtartás megtanítása, az ehhez szükséges környezet (pl. dönthető asztallap, egyéni megvilágítás) biztosítása.

A gyengénlátó gyermek fejlesztésének kiemelt területei az óvodában:

- Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben.
- A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.
- A finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- A látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt.
- Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése
- A hallási figyelem és megkülönböztető képesség segíti a tájékozódást, tanulást.
- A tapintás által szerezhető információk kiegészítik a tárgyak tulajdonságairól szerzett ismereteket.

A hallási fogyatékos (hallássérült) gyermek

A kevésbé súlyos fokban hallássérült (nagyothalló) és a korai életkorban kisgyermekek képessé válhatnak a hallásra épített kommunikációra.

A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének központi feladata – a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az óvodába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédkészenléti állapotban van.

Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az óvoda egész napi tevékenységében megjelenik. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermekeket.

A fejlesztés feladatai:

A nagyothalló óvodás korú gyermekek az emberi beszéd, a környezeti hangok korlátozott felfogására, differenciálására képesek. Beszédfejlődésük késve, általában spontán (hallókészülék segítségével vagy anélkül), esetenként azonban csak speciális segítséggel indul meg.

A nagyothalló gyermekek óvodai fejlesztésében hangsúlyt kap a nyelvi kommunikáció megindítása, és/vagy fejlesztése a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókincsfejlesztés, a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése, a beszédérthetőség folyamatos javítása, melynek eredményeként a nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelítik meg a halló társak nyelvi teljesítményét.

A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet minden elemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása, szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata, valamint a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikáció-fejlesztés rendszerébe.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárscsoportban megél. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Beszéd fogyatékos gyermek: nyelvfejlődési és beszédzavarok óvodáskorban

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában. A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését. A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülőkkel való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek

Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv. Az alapvető problémák közé tartozhat a nyelvhasználat színvonalától függetlenül, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

A nem beszélő, vagy megkésített beszédfejlődésű gyermek (ha mentális szintje megengedi) óvodába lépéskor már rendelkezhet korlátozott mennyiségű, de célszerűen használt augmentált – vizuálisan segített – kommunikációs eszköztárral..

A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia az óvodai nevelés elsődleges feladata. Ennek érdekében az óvodai nevelés, illetve ideálisan a szülőkkel való együttműködés eredményeképpen az egész ébren töltött idő – különösen a természetes élethelyzetek – használandóak a fejlesztésre. Az óvodai fejlesztés alapja minden esetben pszichológiai képességmérés. A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni felméréssel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva. A gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-

zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. A fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történik. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex – pedagógiai-gyógypedagógiai, pszichológiai és orvosi – szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

Beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek

A legnagyobb számban ezekkel a gyermekekkel találkozhatunk.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési meglassúbbodásának általános jelei:

- A gyermek érzékenyebben reagál meteorológiai változásokra.
- Fáradékonyabb az átlagnál, nehezebben tűri a zajokat, nehezen viseli a várakozási és egyéb feszültséget.
- Gyakran igényli a pihenést, szünetet, egyedülletet.
- Fokozottabban szüksége van a tevékenységeket meghatározó állandó keretre, érthető és követhető szabályokra.

Az óvodapedagógus feladatai:

Óvónő felkészült legyen a pedagógiai korrekció lehetséges módszereivel, differenciálás elméletével, gyakorlatával

- Együttműködési készség jellemezze a szülővel
- Egészséges énkép és önbizalom kialakítására neveljen
- Kudarctűrő képesség növelése
- Önállóságra nevelés
- Segítőszakemberrel történő kapcsolattartás
- Elegendő mozgás biztosítása gyermek számára

Kiemelten tehetséges gyermekek óvodai nevelése

Helyi pedagógiai programunk: teljes mértékben támogatja és segíti a gyermeki kreativitás felszabadítását, a tehetséggyanús gyermekek felfedezését és fejlesztését.

A kreatív nevelőtestület minden tagja elkötelezett a gyermekek tehetségének felfedezésében és fejlesztésében. Az innovatív pedagógus közösség igényként fogalmazta meg a kiválóan kreatív, tehetségígéretes gyermekek külön gondozást.

Programunk egyik legfontosabb célkitűzése: a kiemelkedő képességű, kiválóan kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése. /megelőzzük a tehetségígéretek elkallódását, felismerjük az alulteljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeket/.

Óvodapedagógusok feladatai:

- Felismerni a kreatív gyermekeket
- Ösztönözni, motiválni kreativitásukat
- Kielégíteni szükségleteiket: megismerési, elfogadási, alkotási, biztonsági
- Önmagára taláztatás, hogy megbirkózzon a feladatok sokszínűségével
- Elkallódás elhárítása
- Harmonikus fejlesztés
- Segíteni őket a különböző helyzetekben
- Az általános kreatív nevelés eszközeivel segíteni fejlődésüket

Speciális célok a tehetséggondozásban:

- A tehetséges gyermek erős oldalának támogatása. (emlékezet, fantázia, logikus gondolkodás) A gyermek egy-egy területen rengeteg ismeretanyagot halmoz fel. Segítenünk kell, hogy ezeket elmélyíteni tudja. Nem célunk, hogy korán „kis tudóst” neveljünk belőle, hanem, hogy a sokféle dolgot megismerve később érdeklődési irányait tudja alakítani. Vegyük körül őket minél több lehetőséggel, amelyekből tanulhatnak, a játék mindenek felett, intim körülmények tárgyi feltételek biztosítása fontos, logikai szellemi játékok, sakk.
- A gyermek tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítése. Problémák adódhatnak a pszicho motoros képességek, érzelmi-szociális érettség (egyenlőtlen fejlődés) esetleg motivációs területen is. Mindenképpen olyan hiányosságokat kell a „gyenge” oldalon értenünk, amelyek a tehetség fejlődését megnehezítik, vagy éppenséggel megakadályozzák. A gyermek esetleges gyenge oldalát mindenképpen diagnosztizálni kell, és szakember segítségével fejleszteni kell.
- A zenei, vizuális vagy mozgásos foglalkozások szerencsésen egészíthetik ki az intellektuális irányultságot, segíthetik a gyermek érzelmi-szociális fejlődését akkor is, ha a gyermek ezeken a területeken nem rendelkezik jó adottságokkal.
- Minden terület fejlesztése.
- A gyermekek fejlesztése során fontosnak tartjuk a különleges esetleg fejlesztésre szoruló területek mellett-, az átlagos képességek, az egész személyiség támogatását.
- Elfogadó, a személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása.
- A gyermeknek tisztában kell lennie saját értékeivel, de nem szabad, hogy túlbecsülje azt.
- Egy-egy kiemelkedő gyermek integrálásában segíthet néhány más, intellektuális téren nem olyan kiváló társa. Ezek a gyerekek általában jó szociális érzéssel rendelkeznek. Ilyenkor mindannyian átélhetik, hogy nem csak az intellektuális kiválóság az érték.
- A pihenés és a relaxációs lehetőség biztosítása.
- Pihenni is meg kell tanulni a gyermeknek. Csak az tud igazán felfrissülni, aki szabad idejében el tudja engedni magát. Óvodában különösen nagy gondot szokott jelenteni, hogy a tehetséges gyerekek egy részének sokkal kevesebb

az alvásigénye, mint kortársainak általában. A pihenés, a relaxáció lehetősége nem jelenti azt, hogy erőszakoljuk a délutáni pihenést, hanem a lehetőségét kínáljuk fel.

A tehetséggondozás óvodai értelmezése, gazdagító program keretében

Óvodánkban a kiválóan kreatív, tehetség ígéretes gyermekek fejlesztése két síkon történik:

- óvodai csoportjaikban a napi tevékenységekbe ágyazva,

Óvodapedagógiai munkánk során a kiválóan kreatív gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket. Elsősorban játszanak, azzal foglalkoznak, amivel akarnak, szeretnek. Kötelességünk, hogy segítsük őket a tovább fejlődésben, erősítsük erős oldalukat, erősítsük gyenge területeiket, (melyek a fejlődését megnehezítik) olyan légkört alakítsunk ki a gyermekek körül, amely őket elfogadja, személyiségüknek fejlődését segíti. Vegyes életkorú csoportjainkban, a mindennapi tanulós cselekvéses helyzetekbe építi be az óvónő a kreativitást fejlesztő feladatokat, többletismereteket. A gyermekek szabadon dönthetnek részt kívánnak-e venni a felkínált tevékenységekben. Ezek a tanulós helyzetek nyitottak, bármikor elérhetőek, de a kilépés lehetősége is biztosított a gyermekek számára. Az óvodapedagógusnak az a szerepe, hogy észrevegye, támogassa, és komplex ismeretekhez jutassa a gyermekeket, hagyja kalandozni a tudomány világában. Többféle lehetőség kínálkozik a vegyes összetételű csoportokban a tehetségfejlesztésre. Az óvodás gyermekek egészséges személyiségfejlődése akkor valósul meg, ha olyan szabad és érzelmi biztonságot adó támogató, gondolkodó környezetet teremtünk melyben egészségesen harmonikusan én erős személyiséggé fejlődnek. Ehhez nélkülözhetetlen a gyermekek és az óvónő között kialakuló érzelmi biztonság, kötődés – ez egy kiscsoportos gyermeknél a szeretett óvó néni jelenlétét feltételezi-, mert csak ennek hatására bontakoznak ki a különleges tehetségre utaló speciális képességeik, készségeik kreativitásuk. Felelősségünk óriási, hogy felfedezzük a gyermekekben rejlő tehetséget, és kellő toleranciával kezeljük a kiválasztás folyamatában.

Nem lehet a tehetséges gyermek örömet okozó megnyilvánulásai mellől egyszerűen „lefarni”, a kellemetleneket. Az állandóan dolgozó agyat nem lehet tetszés szerint leállítani. A szenvedélyes érdeklődés, kíváncsiság velejárója bizonyos öntörvényűség. Az eredeti látásmód megnehezíti a konvenciók és azok jelentőségének észlelését. Mindez a gyermeket kevésbé alkalmazkodóvá, és a felnőtt számára esetleg igen fárasztóvá teszi.

A leggyakoribb tulajdonságok, amelyek nehézséget okoznak óvónőknek:

- Erős kritikai érzék, a logika „túlfejlődése”,
- Fokozott energizáltság, nem tűri a tétlenséget, kicsi az alvásigénye,
- Makacs, véghez akarja vinni, amit szeretne,
- Nem foglalkozik azzal, ami nem érdekli,
- „Megszállott” –ha valami érdekli, nehéz elterelni,
- Néha nehezen találja meg a közös hangot kortársaival,
- Egyenlőtlen fejlődés.

Fontos megemlíteni a gyermeki viselkedést, ami ugyancsak utalhat a tehetségre, s a kiválasztás folyamatában fontos megfigyelési szempont. Ahogy kiválasztja az őt érdeklő dolgot, a mohóság, amivel ráveti magát, és a spontán, tartós, intenzív érdeklődés, amivel foglalkozik vele, mind jelzés értékű számunkra. A kiválasztás folyamatában a gyermek viselkedésében legjobban feltűnhet, hogy:

- A számára érdekes feladatokban nem igényel biztatást, dicséretet, az életkora szerint elvárhatónál lényegesen hosszabb ideig képes figyelni.
- A feladatot, amit elkezd be, akarja fejezni.
- Mindig van valami, ami nagyon érdekli őt, ami nem érdekli, azzal nem foglalkozik.
- Sokszor foglalkozik „felnőtt” problémákkal (háború, halál stb.).
- Kicsi az alvásigénye.

Ha az óvodáskorú gyermek kiemelkedő, vagy speciális képességekkel rendelkezik könnyebb a helyzetünk.

A korai olvasásnál érdemes bizonyos fokozatokat elkülöníteni:

- Szavakat, feliratokat, rendszámtáblákat olvas (5-6 éves kor táján gyakori)
- Mondatokat, meséket képes olvasni, de inkább maga az olvasás ténye érdekli, mintsem az olvasott szöveg. „sajátos” módon elsajátított olvasás is jellemző.
- Eszközjelleggel használja a könyveket: enciklopédiákat, lexikonokat.
- Korán felfigyelhetünk bizonyos művészi és pszichomotoros képességekre is.
- A zenei tehetség (a speciális matematika mellett) az egyetlen igen korán megmutatkozó tehetségfajta. A zenei képességek öröklődnek. Korán megállapíthatók a gyermek adottságai, hallása, ritmusérzéke.

- Kiváló rajzkészség: ha a gyermek ügyesen rajzol, nem feltétlenül jelzi, hogy művész lesz belőle, fontos, hogy mit ábrázol, hogyan bánik a színekkel, anyagokkal, formákkal, mennyire érzélem gazdag, élményeket kifejezők a rajzok.

A pszichomotoros képességek mindenütt szerepet játszanak, könnyen felismerhetőek: testi ügyesség, kezűgyesség-egyes sportokban az alkalmasság.

Kiemelkedő szociális, esetleg vezetői képesség is megmutatkozik óvodáskorban, magas szintű empátia készség, szervezői hajlam, döntéshozó képesség.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

A GYERMEKEK VÉDELMEÉRŐL és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- A szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- A szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- A gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

A hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű gyermek integrált nevelése érdekében:

- Családokkal való kapcsolattartásunkat még szorosabbá, intenzívebbé tesszük
- Elfogadó környezetet biztosítunk a gyermekek számára
- A szükségletekhez igazodó differenciált fejlesztéssel tehetséggondozással alapozzuk meg az iskolakezdéshez szükséges készségek, képességek kialakulását
- Harmonikus, beilleszkedésre képes személyiségformálással könnyítjük meg a társadalmi beilleszkedés folyamatát
- Hátránykompenzáló tevékenységeket szervezünk

A hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű gyermek integrált nevelés során elvárt eredmény:

- A gyermekek beilleszkednek a közösségbe, a közösség aktív tagjaivá válnak
- Természetessé válik a különbözőség elfogadása, segítőkész, odaforduló magatartás jellemző minden gyermekre
- Egészséges személyiség fejlődés, reális énkép, önértékelés
- A differenciált fejlesztés eredményeként induló hátrányaik csökkennek
- Az egyéni érési ütemnek és képességnek megfelelően alkalmassá válnak az iskolakezdésre.

A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló

Az a gyermek, akinek egészségügyi ellátása az általános járóbetegszakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben a harminchat nevelési napot várhatóan meghaladja, és emiatt a tankötelezettségét óvodába járással nem tudja teljesíteni.

Ha a tartós gyógykezelés alatt álló gyermeket a Járási Hivatal az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmentette, az óvoda a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosít, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálatához vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

JÁTÉK

A kisgyermek a környezete és saját belső érzései alapján szerzett tapasztalatait játéka során tükrözi. Ezáltal a játék rendkívül fontos szerepet tölt be, hiszen olyan tevékenység, amely a gyermek személyiségének fejlődését segíti elő és élményeket nyújt.

Az óvodai környezetben prioritást kell adni a szabad játék lehetőségének. A játék fontosságának tükröződnie kell az óvoda napi rendjében, időbeosztásában, valamint a játékos aktivitások szervezésében is.

Helye a nevelés folyamatában

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A gyermek tapasztalatait, élményeit játssza el sajátos, gyakran átalakított formában.

Bármilyen élménye játékának forrásává válhat.

A játék örömforrás, maga a cselekvés, a manipuláció, az elképzelés szerez örömet. Motivációja magában a tevékenységben van.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában tagolja, rendezzi, így a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó tevékenység. A gyermek játék útján ismerkedik a világgal, a tárgyakkal, a valóság jelenségeivel, eseményeivel, ezáltal hatással van az értelmi képességek fejlődésére.

A játék a legfőbb személyiségfejlesztő eszköz az óvodáskorú gyermek életében, mert a kisgyermek képességeinek fejlődését segíti elő, valamint lehetőséget biztosít a szociális kreativitás fejlődésére (magatartásmódok, szerepek felcserélése, mások ötletei iránti nyitottság).

Fejlesztő hatását fokozzák a játékot kísérő pozitív érzelmek. A játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek, fokozódik a gyermekek beszédkedve. Játékban nyilvánulnak meg és fejlődnek a gyermekek közötti társas kapcsolatok, válnak közelivé és elfogadhatóvá a viselkedési szabályok és nagy hatással van a gyermekek ízlésének alakulásában is.

Bizonyos értelmi és szociális képességek kialakulásának optimális időpontja.

Ebben az életszakaszban többet tanul, - anélkül, hogy ennek tudatában lenne, - mint később egész életében. A tanulási folyamat szinte teljes egészében a játékban talál közegére.

Az óvodapedagógus tudatosan, indirekt módon irányítja a gyermekek játékát.

Feladatok:

- élménynyújtás és tapasztalatszerzés biztosítása, a játék feltételeinek megteremtése megfelelő légkör, hely, idő, eszközök, a játék irányítása az óvónő feladata,
- a gyermekek fejlődését elősegítő játékfajták biztosítása,

Gyakorlójáték

A gyakorlójáték lehet: mozgásos, manipulációs és verbális.

A mozgásos gyakorlójáték során a gyermekek a játékos mozgást ugyanabban a formában ismételtetik. Mozgás közben ismerkednek saját testükkel, testi képességeikkel, bizonyos mozgásokat begyakorolnak.

A manipulációs gyakorlójáték során a gyermekek tárgyakkal manipulálnak. E tevékenység közben megismerkednek az őket körülvevő világgal, annak tárgyaival. Megismerik az anyagok tulajdonságait, matematikai ismereteket szereznek.

A verbális gyakorlójáték során egy-egy szótagot, szót, mondókát, verstöredéket, szófordulatot ismételtetik ritmikusan. Nagy örömet lelnek a halandzsa szövegek kitalálásában. Amennyiben buzdítást kapnak, beszédkedvük megnövekszik, bátrabban nyilvánulnak meg.

Építő-konstruáló játék

A "valamit alkotni" igénye, öröme mutatkozik meg az építő, konstruáló játék által. Míg eleinte a spontán építés dominál, később a tervezett, átgondolt játék veszi át a helyét. Az építő játék során fejlődik a gyermekek kreativitása, megtanulnak tervezni, érzékelik a rész-egész viszonyát. Formálódik, illetve kialakul térlátásuk és ezáltal is matematikai ismereteket szereznek. Az építés-konstruálás során fejlődik finommotorikájuk, szem-kéz koordinációjuk, megfigyelőképességük, szerialitásuk.

Szimbólikus - szerepjáték

A gyermekek a szerepjátékban tapasztalataikat, ismereteiket, elképzeléseiket, vágyaikat, élményeiket tükrözik, környezetük jelenségeit sajátos módon újraalkotják. A szerepjátéknak fontos szerepe van a személyiségfejlődésben. A gyermekek a felnőtt minta alapján elsajátítják

az erkölcsi értékeket, a társadalmi együttélés szabályait. Megtanulnak társaikkal együttműködni, egymáshoz alkalmazkodni. A szerepjáték során fejlődik alkalmazkodó- és kommunikációs képességük, szabálytudatuk, önuralmuk, akaratuk. A szerepjáték által a gyermekek gyakorolják a megszerzett ismereteiket s újakat tanulnak egymástól. Jó lehetőséget teremt a nagymozgás, a finommotorika, a szem-kéz koordináció ill., a kognitív funkciók fejlesztésére is.

Szabályjáték

A szabályjátékok lehetnek mozgásos és/vagy értelemfejlesztő szabályjátékok.

A mozgásos játékokhoz tartoznak a testnevelési játékok és a dalos népi játékok. Ezen játékok során a gyermekek megtanulják érzelmeiket, indulataikat, sikereiket, kudarcaikat kezelni, elsajátítják a türelmet, kitartást, akaraterőt, fejlődik közösségi érzésük, feladat- és szabálytudatuk, felelősségtudatuk.

Az értelemfejlesztő szabályjátékok fejlesztik a gyermekek szociális és értelmi képességeit. Egyre pontosabb képet kapnak önmagukról, társaikról. /önuralom, türelem, tolerancia, siker-, ill. kudarc-tűrő-képesség/ Ezekben a játékokban a kognitív funkciók fejlesztésére számos lehetőséget találhatunk. A verbális fejlesztést jól szolgálják a nyelvi játékok.

Barkácsolás

A barkácsolás a játék igényéből alakul ki, hiszen az elkészített eszközöknek funkciójuk van. Az óvodapedagógus ösztönzi a gyermekeket saját játékszükségletük tárgyi kiegészítésére, elkészítésére. Az óvodapedagógus segíti őket kreatív ötleteik megvalósításában. Barkácsolás közben rengeteg ismeretet, tapasztalatot szereznek az anyagok tulajdonságairól, a különböző technikákról, egymásra épülő munkafolyamatokról. Fejlődik képzeletük, kreativitásuk, társas kapcsolataik árnyaltabbá válnak. A barkácsolás jó lehetőséget teremt a finommotorika, a szem-kéz koordináció, a rész-egész viszony, az alaklítás- és formaállandóság, a téri viszonyok, ill. a verbális fejlesztésre is.

Bábozás

A gyermekek belső világának egyik legkifejezőbb eszköze a bábozás, ezáltal felelevenítik tapasztalataikat, elképzeléseiket, esztétikai és szociális élményeiket. A bábozásnak nagy szerepe van a személyiség fejlődésében. A bábok mögé bújva lehetőség van az önmegvalósításra. A közös bábozás hat a társas kapcsolatok alakulására, fejlődik az

emlékezet, a fantázia. Mivel a bábozás lényeges eleme a beszéd, ezért nagymértékben hat ennek fejlődésére is.

Dramatizálás

A gyermekek a dramatizálás során saját vagy irodalmi élményeiket játsszák el kötetlen módon. A dramatizálás a gyermekek belső világának egyik legkifejezőbb eszköze. A gyermekek elgondolásaik alapján dolgozzák fel az ismert meséket, történeteket, vagy kitalált szituációkat. A dramatizálásban megnyilvánul a környezethez való viszonyuk.

A fejlesztés tartalma:

Jó játék akkor alakul ki, ha a gyermekek megfelelő tapasztalatokkal rendelkeznek és van élményük, amit megjeleníthetnek játékukban.

A játék témája, tartalma nagyrészt a gyermekek valóságról szerzett benyomásairól, tapasztalataitól, ismereteitől függ, ezért arra kell törekedni, hogy a gyermekek minél jobban megismerjék környezetüket, részesei legyenek az eseményeknek (pl. orvosi rendelő, szüret, betakarítás, búcsú, stb.). Ezek a benyomások, tapasztalatok nem biztos, hogy azonnal jelentkeznek játékukban, nem szabad erőltetni megjelenítését, hiszen a közös játék alapja egyegy gyermek egyéni élménye is lehet. Számolnunk kell azzal is, hogy a gyermekek negatív tapasztalatai is megjelennek játékukban, az óvónő jelenléte ilyenkor nagyon fontos. Az egymásra halmozott ismeret, illetve tapasztalatszerzés, a gyermekekre gyakorolt hatása, a túlszűfolt óvodai élet legalább olyan káros, mint az egyhangú.

Jót és jól játszani a gyermek dolga - ezt csak akkor teheti ha megfelelő körülményeket, feltételeket biztosítunk számára.

Elsősorban olyan nyugodt, barátságos, kiegyensúlyozott légkört, melyben a gyermeknek módjában áll kiválasztani a számára legvonzóbb játéktevékenységet, módjában áll nézelődni, válogatni és dönteni, hogy mit hol és kivel játsszon. Elmélyülhet a választott tevékenységben, kijátszhatja pozitív és negatív érzelmeit. Ennek alapja az óvónő-gyermek közötti szeretetteljes kapcsolat.

A jó játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakoztatását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. A hagyományos játékok mellett a természetes anyagokból készült játékok és a természetben található, évszakonként elérhető anyagokból (termések, kavics, kagyló, csutka, csuhé stb.) készített játékszerek, eszközök nagyszerű

kiegészítői a falusi környezet adta élményanyag kivétítésének a játékban. Készítésüket az óvónő, esetleg a szülők közreműködésével a gyermekek maguk is elsajátíthatják.

A játékeszközök szabad birtoklása joga a gyermeknek, ennek a feltételnek a biztosításával, az elmélyült, hosszan tartó játékot, a játék zavartalanságát segítjük elő. Az újonnan jött társ befogadása illetve elutasítása, az otthonról hozott eszköz birtoklása, illetve annak differenciált megosztása szintén a jó játék feltételei közé tartozik.

Az elmélyült, nyugodt játékhoz állandó és ideiglenesen kialakított játszóhelyek szükségesek. A csoportszobában illetve az udvaron való szabad rendezkedés, aktív közreműködés a tervezés a szervezés terén, a kreatív tárgyháználatot illetve a döntésképeség és a szituációhoz való alkalmazkodás képességét alakítja ki a gyermekben (pl. óvódás székek szabad rendezése során vonat, autóbusz, lovas kocsi, tenger, hajó, körhintá stb. lehet) . Szabályokat az eszközök rongálása, egymás játéktevékenységének zavarása és a következő tevékenység akadályozása esetén alkalmazunk.

Folyamatos napirendünkkel rugalmasan alkalmazkodunk a játék feltételeihez, csak annyi helyet és csak a szükséges időre veszünk igénybe egyéb tevékenységre (pl. reggelizés) amennyi feltétlen szükséges. Igyekszünk biztosítani, hogy a gyermekek visszatérhessenek eredeti tevékenységükhöz.

A játékidő nagy részét a gyermekek által kezdeményezett, spontán kialakult játék tölti ki. A gyermekek egyéni képességeitől függően szükség van az óvónő által kezdeményezett és irányított játékokra is.

A játékirányítás alapvető sajátossága, hogy közvetett. Az óvónő mindenekelőtt azokat a feltételeket teremti meg, amelyek a játékokra hatással vannak, melyektől a játék függ.

Az óvónő a játékban elsősorban partner szerepet tölt be, együttműködik és segít de csak olyan szinten és mértékben amennyiben az adott gyermeknek, adott szituációban szüksége van. A segítség módját mindig a konkrét játékhelyzet, a gyermekek igénye és fejlettsége határozza meg (pl. technikai tanácsra van szüksége). Közvetlen beavatkozásra csak a társait rendszeresen zavaró gyermek esetében van szükség.

Az óvónő változatos szervezéssel érje el, hogy szívesen tartózkodjanak a gyermekek a szabadban, kezdeményezzen mozgásos és népi játékokat is (bigézés, ugróiskola, stb.). A játék örömét fokozza, ha az óvónő maga is szívesen vesz részt benne, szeret játszani, ismeri a gyermekek érdeklődési körét, tapasztalatait, élményeit, játékok jellemzőit. Közben alkalma

nyílik - ami egyben feladata is - egy-egy gyermek, egy-egy csoport megfigyelésére a gyermekek jobb megismerése érdekében. Erre alapozhatja a továbbiakban tervszerű kezdeményezéseit. A gyermekek fejlődését elősegítő játékfajták óvodáskorban. Ismeretük azért fontos, mert mint fő tevékenységi forma a gyermekek képességeinek kibontakoztatásában fejlesztésében nagy szerepet játszanak.

Az óvodáskort megelőző fejlődési szakaszban a gyermekek a tárgyi cselekvések egész sorát sajátítják el és gyakorolják. Ezek a gyermekkor minden időszakában újra megjelennek, valahányszor a gyermek egy új képességet szerez. A gyakorlójáték gyakorisága a beszéd megjelenésétől kezdődő fejlődéssel együtt csökken.

A gyermekek a játéknak ezen a fokán a fölhasznált anyagok, eszközök tulajdonságaival, a tárgyak egymáshoz való viszonyával, működésével ismerkednek. Fontos, hogy megfelelő mozgásteret, játékszereket, eszközöket, anyagokat biztosítsunk a manipulációs vágy kielégítésére. Gyakorló játék jelentkezik a konstrukciós és szerepjáték elemeként is. Akkor kell erre felfigyelnünk, ha a gyermek kizárólag a gyakorlójáték szintjén marad.

A gyakorlójáték keretei között bontakozik ki a szerepjáték, mely nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőséget nyújtó játékfajta.

A szerepekkel bővült fantáziajátéknak a megismerés szempontjából nagyon sok ismerethordozója van. A vállalt szerepeken keresztül megjelenítik a valóság Számukra lényeges elemeit, miközben sokoldalúan megnyilvánulnak és alakulnak a gyermekek közötti társas kapcsolatok (együtműködés, alá-fölérendeltség, viselkedési formák, fejlődik akaratuk, önállóságuk, beszédképességük, gondolkodásuk stb.).

Kísérjük figyelemmel a gyermekek szerepjátékát a gyerekek kérésére vegyünk részt abban, jelenlétünkkel, viselkedésünkkel adjunk mintát (pl. egy-egy kevésbé vonzó szerep elvállalása.) A szerepjátékban számos eszközre van szükségük a gyermekeknek, ezeket alkalomadtán az óvónővel közösen készítik el, barkácsolják össze, melyet fantáziájuk szerint szabadon használnak fel. Ehhez legyen egy kis sarok, eszközökkel, anyagokkal, hogy bármikor készíthessenek eszközöket. Néphagyományokhoz, jeles napokhoz kapcsolva pl. betlehem, háromkirályok koronák, farsangi álarcok, stb. A szerepjátékot gazdagítja a gyermekek irodalmi élményeire épülő dramatizálás, bábozás.

A gyermekek kötetlen módon játszhatják el ezeket az élményeket. Adjunk módot, hogy szándékuk szerint átformálják, vagy szőjék tovább a történetet. Gondoskodjunk jelmezekről, kellékekről, eszközökről. A báb mögé bújva a félénkebb, visszahúzódóbb gyermekek is

szívesen szólalnak meg. Legyen a báb állandóan jelen, kézközelben, legyen alkalmunk minden tevékenység közben szabadon használni. Készítsünk közösen bábokat (zacskó, termés, fakanál, bot, ujjbáb), használják szabadon, fantáziájuk szerint.

A gyermekek játékuk során valamilyen szabályhoz alkalmazkodnak. A szabálytanulás már a csecsemőkorban elkezdődik. Minden szinten minden formában szabálytanulás folyik, nem szándékosan, utánzás útján, aktív tevékenységgel a sokszoros újrajátszás és variáció lehetőségeivel. Megjelenik már a gyakorlójátékban is, ezek még nem tudatosan vállalt szabályok.

Ezt fejlesztjük tovább a szabálybetartás elemeinek megismertetésén át a szabályok pontos betartásáig óvodáskor végére.

A szabályjátékok egyes fajtái a gyermekek mozgását, mások elsősorban értelmi képességeiket fejlesztik. Megtanulják a magatartás alapvető formáit: szerénységet, mértéktartást, eredményre törekvést, kudarcátűrést. Ezt a játékfajtát akkor szeretik meg igazán a gyermekek, ha érdekes és vonzó, a szabály érthető számukra, betartásuk nem okoz nehézséget. Az óvónő részvételét, figyelmét ez a játékforma különösen megkívánja.

Mindennapjainkban természetes módon jelennek meg a népi játékok, amelyek valamely jeles naphoz, népszokáshoz kötődnek.

Óvodapedagógusok feladatai:

Testileg, lelkileg egészséges, érdeklődő, érzelmekben gazdag személyiség kialakítása. Ahhoz, hogy gyerek játéka teljes gazdagságában kibontakozhasson, elsősorban az alapfeltételeket kell biztosítani: megfelelő helyet, időt és játékeszközöket. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.

- Az elmélyült játék kialakításához a minél hosszabb, megszakítás nélküli idő szükséges.
- A kötetlen kezdeményezéseknél vigyáznunk kell arra, hogy a kezdeményezés jellegét továbbra is megtartsa.
- Tudatosan használjuk az aktív szókincs gyarapítására, valamint a gyerekek beszédkésztségeinek fejlesztésére.
- Versenyjátékokban egészséges versenyszellem kialakítása. A játék tartalmának, formáinak gazdagítása.
- A gyermeki kreativitás fejlesztése, együtt játszás lehetőségének megteremtése.
- Minden gyermek adottságainak maximális fejlesztése.

- A játékban rejlő nevelési lehetőségeket tudatosan használjuk fel.
- Szem előtt tartjuk a gyerekek szociális helyzetéből adódó különbségek csökkentését oly módon, hogy a hátrányos helyzetű ill., a cigánygyerekekkel integráltan foglalkozunk.

Amikor a játékot nevelési eszközként alkalmazzuk, látnunk kell nevelési céljainkat. Célunk, a boldog, vidám, nyugodt légkör biztosítása.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek szeretnek és tudnak játszani. A környezetükben megfigyelt, tapasztalt jelenségeket képesek feldolgozni és újraalkotni.
- Önállóan kezdeményeznek szerep és szabályjátékokat. Elosztják a szerepeket, betartják a szabályokat, egymáshoz és a szabályokhoz tudnak alkalmazkodni. Elfogadják egymás véleményét, javaslatát, a konfliktusokat megoldják.
- Képesek problémahelyzeteket megoldani (dominó, kártya, puzzle).
- Egyszerűbb kiegészítő eszközöket önállóan elkészítenek, játékukban felhasználják azokat (bábok, kiegészítő eszközök dramatizáláshoz).

VERSELÉS, MESÉLÉS

A mondókák, dúdolókat és versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi stabilitásához és anyanyelvi fejlődéséhez, ezáltal megalapozva a könyvekkel szembeni pozitív érzelmi viszonyt, ami segíti az olvasóvá válás folyamatát. Ezek a kifejezések ritmusukkal és a mozdulatok, valamint szavak összhangjával érzéki és érzelmi tapasztalatokat kínálnak a gyerekeknek, miközben fejlődik a memóriájuk, képzelőerejük és szókincsük.

Helye a nevelés folyamatában

A népi mondókák, rigmusok a népmesék, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek valamint a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei az anyanyelv sajátos ritmusát, dallamát, hangzóvilágát, nyelvünk legbensőbb törvényeinek megfelelő formában közvetítik. Az érzelmi biztonság megadásának és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze a mese és a vers. Az irodalmi nevelés összefonódik az anyanyelvi neveléssel, a zenével, énekkel, mozgásos játékokkal.

Helye és ideje van mindig, ahányszor a nap folyamán lehetőség és igény van rá.

A mese és a vers emberi kapcsolatokra tanít, erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít. A mese feltárja a gyermek előtt, a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi

viszonylatait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Sajátosságai: szereplői sajátos személyek. Cselekményük sajátos környezetben játszódik, meseszerű fordulatokkal. A gyermek nem tart rá igényt, hogy igaz legyen, kettős tudattal éli meseélményeit. Képzletbeli beleélése segíti és megalapozza a műalkotás befogadását. A mese oldja a szorongást, belső képteremtésre tanít.

A mese és vers élmény a kisgyermek számára, irodalmi nevelésről azonban csak akkor beszélhetünk, ha a gyermek szereti a verset, a mesét, ha örömet okoz neki, ha kéri, várja az újabb és újabb élményt. A gyermek kezdetben a befogadó az óvónő az előadó. Az irodalom közege a nyelv, ezért lényeges, hogy nyelvtanilag tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset halljanak a gyermekek. Az óvodán kívül szerzett élményeket, ha esztétikailag elfogadható, az óvónő építse be, használja fel a csoport közös élményének kialakításában.

A mesék, versek az anyanyelv eszközei, a szóhasználat, a sajátos stílus az írói eszközök gazdag lehetőségeit kínálják. Az irodalmi művek szókészlete, a szójelentés megértése, a mesék fordulatai ösztönzik a gyermeket a szóbeli kifejezésre. Hozzásegítik őket szorongásaik leküzdéséhez, gátlásaik oldásához, képzeletük erősödéséhez, önbizalmuk, „én” képük alakulásához.

Célja: az erkölcsi fejlesztés és a testi jó érzés megvalósítása a társaság figyelembevételével. A gyermekekkel való különös játékos beszédkapcsolat egyik nagy lehetősége, szellemi szükségleteik kielégítése: beszéd, tanulás, tanítás, szórakoztatás, kellemes időtöltés, együttes élmény.

Feladatok: a gyermekek irodalomhoz fűződő pozitív viszonyának kialakítása, a nyelvi érintkezés formáinak kialakítása, a gyermekek aktív bekapcsolása a verbális tevékenységbe, a felhasznált irodalmi anyag igényes összeállítása.

A fejlesztés tartalma

Az óvónő naponta többször kezdeményezzen verset, mesét, a gyermekek kérésének, érdeklődésének, az adott szituációknak megfelelően, az életkori sajátosságok

figyelembevételével. Egy-egy mesét hosszabb időn keresztül legyen alkalma a gyermekeknek meghallgatni. A mindennapi mesék hatására segítse elő a dramatizáláshoz és bábozáshoz szükséges eszközökkel a mese tartalmának kijátszását. Beszéde feleljen meg a helyes magyar beszéd szabályainak. Pontosan fogalmazza meg az adott szituáció tartalmát. Legyen őszinte a gyermekekkel, igyekezzen önmagát adni, tekintse a gyermekeket partnernek. Teremtse meg a mesehallgatás külső és belső feltételeit, hangulatát (fény, zene, festmény, természeti környezet stb.). Ossza meg érzéseit, érzelmeit a gyermekekkel. Magatartásával közvetítse, saját élményként élje át a mesékben rejlő üzenetet, azt az igazságot, hogy az ember mindig többre, tökéletesebbre törekszik.

Igényesen válogasson egyéni érdeklődéséből, műveltségéből adódóan a rendelkezésre álló irodalmi alkotásokból. Az irodalmi anyag tartalma legyen szituációhoz és a gyerekek életkorához, érdeklődéséhez megfelelően kapcsolható. Forrásai a magyar és a világirodalom gyermekek számára készült alkotásai, mondókák, versek, rövid mesék.

Óvodánkban a környezet és a hagyományhoz kapcsolódva választjuk ki az alkalomhoz, a gyermekek érdeklődéséhez, az ismeretnyújtás szintjéhez legjobban illőket.

A szabadidő tartalmassá tételére és a mindennapi tevékenységek színesítésére alkalmazzuk népi gyermekköltészetünk alkotásait: etetők, altatók, ujjsorolók, mondókával kísért mozgásos játékok, népi eredetű drámajátékok, növényekhez, állatokhoz kapcsolódó, hozzájuk fűződő érzelmi viszonyt tükröző és fejlesztő mondókák.

Irodalmi nevelésünk akkor éri el célját, ha a gyermek befogadóból előadóvá válik. Mindennapi életében felismeri azokat a helyzeteket, amelyekre ráillenek az irodalmi alkotásokban megismert fordulatok, felfedezik környezetükben a szépet, a jót és egységben élnek önmagukkal és a világgal.

Ismernek az adott évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó mondókát, verset.

Vannak kedvenc meséik, verseik, mondókáik.

Szívesen nézegetik a leporellókat, képeskönyveket, megnevezik az ott látottakat, és néhány cselekvést is.

A belső képek létrehozásának folyamata rendkívül lényeges a gyermekek élményeik feldolgozása szempontjából. A mesélési szokások és rituálék kialakítása támogatja a gyerekeket abban, hogy könnyebben rá tudjanak hangolódni, és befogadják a meséket.

Az óvodában a három–hét éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

- A pedagógus tudatosan, gyermekközpontú, a gyermek korosztályának és egyéni fejlettségének megfelelő szintű meseválasztást kell alkalmazzon.
- A mesélővel való közvetlen kapcsolat révén a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a mesehallgatás folyamán, akár csak a játéktevékenységek során, élénk belső képeket alkot.
- Biztosítsunk a mesemondásnak állandó helyet (sarkot, kuckót, szőnyeget) de az éppen adott helyzetnek megfelelően legyen lehetőség a csoportszobában bárhol elmondani a mesét.
- Az élıszavas mesék különösen hatékonyak az óvodás gyermekek nézőpontjának és világérzékelésének formálásában.
- Az óvodapedagógus teremtsen lehetőséget az önkifejezés egyik módjára, a gyermek saját vers és mese alkotására, hogy a gyermekek ne csak befogadóként, hanem alkotóként vegyenek részt az irodalmi nevelésben, önálló mesealkotással, rigmusok mondogatásával, történetek elbeszélésével. Ez segíti a gyermek önkifejezését, a nyelvi alkotás örömeinek megérzését.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Szeretik és igénylik a mesemondást. Részt vesznek a mesemondás feltételeinek kialakításában. Figyelmesen végighallgatják a mesét, tekintetükön látszanak a belső képzeleti képek jelei. Folytatásos mesét, verses mesét, meseregények szálait össze tudják kötni. Van kedvelt mesehősük, a mese fordulatait beviszik játékukba.
- A meséről beszélgetnek, szófordulatait mindennapi beszédükben alkalmazzák. Bábozás, dramatizálás, mesejelenetek ábrázolása kedvelt tevékenységeik közé tartoznak.
- Mesekönyveket önállóan nézegetik, hozzájuk kapcsolódó szöveget, képolvasást, magyarázatot összefüggően mondanak. A játék tartozékaiként verset, mondókát az alkalomhoz illően önállóan mondanak.

- Önállóan kezelik a könyvespolc könyveit, vigyáznak rájuk, részt vesznek javításukban. Az olvasást utánozzák egy-egy betű iránt érdeklődnek.
- Ismerik és el tudnak mondani néhány mondókát, versikét, verses mesét.
- Figyelmesen hallgatják a lerövidített meséket, szívesen részt vesznek azok bábozásában, dramatizálásában.
- Felismerik a többször hallott meséket és tudják miről szól.

ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Fejleszti a gyermek zenei hallását, ritmusérzékét, játékos zenei alkotókedvét és zenei emlékezetét. A harmonikus mozgás elősegíti mozgáskultúrájuk fejlődését. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit.

A 3-6 éves gyermek mindennapi tápláléka az énekesjáték, a táncosjáték, amely meghatározó személyiségfejlesztő hatással bír (testi, szellemi, esztétikai).

Az óvodai zenei nevelés akkor valósul meg hatékonyan, ha figyelembe veszi a zenei közművelődés távlati igényeit, és azt az óvodáskorú gyermekek életkorának megfelelően készíti elő.

A néphagyomány és a művészi értékű gyermekdalok, a meghallgatott élő zenei darabok felébresztik a gyerekek zenei érdeklődését, és ez által alapot adnak a zenei műveltség továbbfejlesztéséhez. a népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Helye a nevelés folyamatában

A zene hatása olyan emberformáló erő, amely kihat az egész személyiségre. Az értékes zene fogékonnyá teszi az embert a szép befogadására, formálja ízlését és emberi magatartását. Az óvodai zenei nevelés a gyermekeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Megszeretteti a gyermekekkel az éneklést az énekes játékokat és szoktatja őket a szép, tiszta éneklésre. Fejleszti a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, játékos zenei alkotókedvét, mozgáskultúráját. A felnőtt

minta utánzásával, az éneklés, a zenélés részévé válik a gyermekek mindennapi tevékenységének. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

Elsősorban az érzelmekre hat, de egyidejűleg az értelemre is. A képességek fejlődését az élet során szerzett tapasztalatok az ebből adódó tevékenységek határozzák meg.

Az óvodai ének-zenei nevelés szorosan kapcsolódik más nevelési területekhez, az évszakokhoz, népszokásokhoz, a mozgáshoz, az óvodai élethez.

Zenei élményeket szereznek a gyermekek játék közben, kezdeményezéseken és foglalkozásokon.

Az óvodai ének-zenei nevelés során gyakran hatunk a gyermek érzelmeire és a gyermek érzelmei visszahatnak a felnőttre. Együtt örülünk, bánkódunk, mindez fejleszti az együttlét társas örömet.

Célja: A gyermekeknek az éneklés örömet szerezzen, belőle társas éneklés, társas zenélés, bontakozzon ki, alapozza meg a zenei anyanyelv kialakulását. Kis zenei formákon keresztül a néphagyományokból kiindulva a világirodalom remekeihez jussunk el.

Feladatok:

A zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése. A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, élménynyújtás.

Képességfejlesztés: hallás, éneklési készség, ritmusérzék, harmonikus szép mozgás kialakítása.

Óvodapedagógus feladatai:

A zenei nevelés lehetőségeit az egész nap folyamán ki kell használni, a gyermek óvodába lépésének pillanatától az eltávozásig. A jó zenei légkör átszövi az egész napot. Énekeljünk, dúdolgassunk a gyermekek között hangulatkeltés, a gyermekek érzelmi állapotának megtartása vagy éppen megváltoztatása céljából. Az óvónő hangja a „zenei légkörhöz” tartozik, hangszíne, hangereje egész viselkedés módja mint a gyermekek számára.

Biztosítson megfelelő teret, eszközöket a sikeres zenei neveléshez. Vannak énekes játékok melyek kifejezetten udvarra alkalmasak, mert nagyobb teret igényelnek.

Álljon rendelkezésükre néhány ízléses szép kivitelezésű eszköz, hangszer, azokat bármikor kedvük szerint használhassák (fejdíszek, szoknyák, mellények, botok, ritmushangszerek stb.). Az énekelgetés, a személyes kapcsolat, az énekes játék a legjobb módszer a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltésére. Az énekelgető óvónő érzelmileg hat a gyermekekre, örül a közös játéknak, kedvet kap, utánozza és maga is énekelgetni kezd. Azok a gyermekek dúdolgatnak, énekelgetnek szívesen, ahol az óvónő is dalos kedvű és szeret a szavakkal, dallamokkal játszani. Zenei élményeket szereznek a gyermekek játék közben, spontán, kötött, kötetlen keretű szervezett foglalkozásokon egyéni érdeklődésük alapján. A fejlesztés tartalma a korosztálynak megfelelő mondókákból, dalanyagból, zenehallgatási anyagból áll.

Ehhez kapcsolható az állatok hangja természetben, környezet hangjai, ezek újra felidézése, hangutánzással való kiegészítése, emberi hang megnyilvánulások, hangutánzó játékok, hangadást kísérő mozdulatok, egyszerű játékos mozgások, különböző nehézségű mozgásformák, táncos jellegű mozdulatok, mozgás improvizáció zenére színesítik a zenei tevékenységet.

Az óvónő feladata, hogy biztosítsa az éneklés, a mozgásos játékok gyermekek által kezdeményezett alkalmainak lebonyolítását, a kezdeményezések mozgás és zenei anyagának a gyermek életkori sajátosságaira épülő kiválasztását, kapcsolódását környezeti és hagyományápoló elképzeléseinkkel. Biztosítsa, hogy a gyermekek a nap bármely szakában próbálkozhassanak zenés tevékenységekkel, használja ki ezeket a lehetőségeket az egyéni fejlesztésre. Segítse a gyermekek önmegvalósítását, önállóságát, kreativitását, képzeletének és fantáziájának fejlődését.

Tartsa tiszteletben a gyermek jogát a tevékenység elutasítására, s engedje bekapcsolódni bármikor a gyermek szándéka szerint. Ezáltal biztosíthatjuk, hogy meggyőződhet arról, hogy senki sem kényszeríti a részvételre, nem kerül kudarc helyzetbe.

A szerepcserés játékoknál lehetőleg minden gyerek kerüljön sorra. Legyen tisztában a lányok által játszott és a fiúk által kezdeményezett, játékok tartalmának különbözőségével (pl. fiúknak küzdőjátékok).

A készségfejlesztő feladatok egymásra épülnek és mindaddig előkerülnek és felszínen vannak, ameddig az minden egyes gyermek sajátja nem lesz.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az óvónő ismerje a zenei képességek fejlesztésének területeit, hogy munkáját tudatosan tudja megtervezni:

- éneklési készség (tisztá éneklés, a gyenge hallású gyermek, a gyermekhang ápolása és fejlesztése),
- a zenei hallás fejlesztés (magas és mély hang különbsége, halk-hangos közötti különbség, hangszínek felismerése, a belső hallás fejlesztése),
- a ritmusérzék fejlesztése (az egyenletes lüktetés, az egyenletes lüktetés és a ritmus összekapcsolása, a tempóérzékelés, a mozgáskultúra, tánc, gyermekhangszerek),
- a zenei formaérzék fejlesztése (a motívumhangsúly kiemelése mozgással, dallammotívumok, ritmusmotívumok),
- zenei alkotókészség fejlesztése,
- a zene hallgatására nevelés.

Segítse a családi nevelést az otthoni énekelgetésben (dal, mondóka, mozgásanyag megismertetése). A szülői érdeklődést ilyen irányban is elégítse ki.

Hagyományápoló programunkban fokozottan építünk népi gyermekjátékokra, dalokra, mondókákra, néptáncra és a népszokásokból adódó egyéb zenei anyagra.

Az évszakhoz, népszokásokhoz kapcsolódó dalok, játékok, táncok kreativitásra serkentik a gyermekeket és fokozott együttműködésre készítetik őket.

Az együttmozgás és együtténeklés élménye kibővül a helyszínen szerzett környezeti tapasztalatokkal, élményekkel - természet, régi használati eszközök, népviselet - mely által színesebbé válnak hétköznapijaik, kifejezésre kerülhetnek érzelmeik és viselkedésükkel környezetükre is visszahatnak.

A zenében, mozgásban feloldódó, önmagát kifejező, boldog gyermek látványa a legnagyobb öröm, mely célunk és eredményünk egyaránt.

A fejlődés várható jellemzői

- A gyermekek önként, belülről fakadó késztetesként énekelnek.
- Egyszerű dallammotívumokat tisztán énekelnek vissza. A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondják. Dallamfelismerést, ritmusvisszaadást változatos formában alkalmazzák. Halk-hangos éneklést, gyors-lassú tempó érzékeltetését, felelgetős játékot, magas-mélyéneklés közötti különbséget egyedül is képesek érzékeltetni.
- Belső hallásuk kifejlett, dallambújtatásra, természethez kapcsolódó hangok utánzására, hangszínek megkülönböztetésére, hangszerek hangjának felismerésére képesek. Megérik a zenei motívumok hosszát, azt mozgásban és térben szemléltetik.
- Egyöntetűen körben járnak szép testtartással, kézfogással is. Egyszerű táncos mozgások elemeit ismerik (dobbantás, koppantás, páros forgás, kilépés stb.).
- Térformák kialakítására, visszaalakítására esztétikusan képesek.
- Dalokhoz egyszerű játékokat, mozgást kitalálnak. Élőzenét, népdalokat, műdalokat figyelmesen hallgatják, örömet jelent számukra a zene.
- Értsék a halk-hangos ill. gyors-lassú feladatokra vonatkozó utasításokat.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A szabadrajz gyerekkorban az egyik legjelentősebb önkifejezési forma, hiszen az óvodáskor elején a gyerekek szókincse, fogalmazási készsége, a gondolatok logikus összerendezettségének képessége még fejletlen. Nehezen képes szavak segítségével világosan, egyértelműen közvetíteni álmait, vágyait, gondolatait, félelmeit és érzéseit. Az ábrázolás eszközeivel, színekkel, vonalakkal, formákkal azonban sok mindent elárul önmagáról, belső világáról.

A vizuális alkotások segítenek abban, hogy minél jobban megismerjük őket, tisztában legyünk azzal, hogy mi az, ami felkeltette az érdeklődésüket és ami élményszerűen megragadt bennük az őket ért ingerekből. Ha megkötöttség nélkül alkothatnak, mindig azok a dolgok tükröződnek vissza az alkotásaiban, melyek foglalkoztatják, ami iránt éppen érdeklődnek.

A rajzokban megjelennek a még fel nem dolgozott, konfliktust okozó helyzetek, az élmények, az eltitkolt félelmek, a másképp ki nem fejezhető érzelmek.

A gyerekek megismerésének, fejlettségi szintjének felméréséhez a legegyszerűbb és legtermészetesebb út, ha hagyjuk szabadon alkotni és alkotásairól szabadon megnyilatkozni. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a konstruálás, a kézimunka különböző fajtái,

a népművészeti elemekkel és a műalkotásokkal való ismerkedés, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, valamint a környezet esztétikus alakítása fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermek alapozó élménye, a külvilágról szerzett tapasztalatai eltérőek. Biofizikai érzékelésük, manipulációs készségeik, író, rajzoló mozgásuk egyéni és az óvodáskor előtti időszak pozitív hatásait tükrözi.

A látás-befogadás, látás-kifejezés, ábrázolás, alakítás során fejlődnek értelmi képességeik, vizuális érzékelésük, észlelési emlékezeti képességeik, manuális és dinamikai képzetek, fantáziájuk, képi gondolkodásuk, alkotóképességük, esztétikai érzékenységük. Tudatosodik bennük, hogy a környező világ, térben, mozgásban, történelemben létezik. A gyermek vizuális fejlődésére hatást gyakorol a társadalmi környezete, a tömegkommunikáció, a téri és tárgyi környezet, külső téri táj, udvar, kert, épületek, a belső tér bútorai, eszközei, díszítményei, műalkotások valamint a társak és az őt körülvevő felnőttek..

Célja: Az óvodai nevelésben ismeret és képesség jellegű tudás megszerzése, mely által a gyermek vizuális, kommunikációs képessége fejleszthető. Ennek eredménye a kreatív, esztétikum létrehozására, tartalom és forma összhangjának kifejezésére képes, ön tudattal rendelkező és önelfogadó gyermek nevelése. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Feladata:

a látó, érzékelő rendszer, keresztcsatornák, térpercepció, testséma, alaklátás és formaállandóság, a nagy és kis mozgások fejlesztése, manuális érzékelés, finommotoros mozgás, színészlelés fejlesztése,

feltételek biztosítása: tapasztalat, élmény, lehetőség, eszközök. Technikai ismeretek elsajátítása.

A fejlesztés tartalma

Az óvodás gyermek az őt környezetéből érő spontán vizuális ingerek és a szervezett foglalkozások hatására egyaránt fejlődik, tapasztalatokkal gazdagodik.

A tárgyi világról egyre pontosabb ismereteket szerez, majd sokrétű ábrázoló tevékenysége során mindegyiket újraalkotja. Ábrázoló tevékenysége nem más, mint a világról kialakított vizuomotoros reprezentációja.

A megfelelő vizuális önkifejezés kiteljesedéséhez szükség van a testséma, testfogalom minél pontosabb kialakulására, a kinezztétikus észlelés és a térpercepció fejlődésére ahhoz, hogy a gyermekek térben, mozgásban, történésben tudják megjeleníteni a különböző dolgokat. Mindezek tudatos fejlesztéséhez sokféle ötletes játékot választhatunk, - s mivel az óvodai élet korai szakaszában az ábrázoló tevékenység szervesen beépül a játékba - s szinte észrevétlenül „szabad” játéka közben bármikor elővehetjük, segíthetjük a gyermekek ez irányú fejlődését. Minden csoportban a gyermekek rendelkezésére áll: a csoportszoba berendezése a megfelelő hely és a gyermekek által elérhető, bármikor elővehető eszközök: - különböző minőségű papírok a dobozkartontól a selyempapírig, textíliák a zsákvászontól a selyemig, különféle ragasztók, ecset, festék, víz, ceruzák, kréták, tollak, szalagok olló, gipsz, viasz, agyag. A szabadban homok, kavics, farönkök, agyag, festék, víz, természetes anyagok (fűzfavessző, nád, textil), szerszámok. Az óvodai élet során sokféle tevékenység szervezésére, kezdeményezésére van lehetőség építés, plasztikai munkák, képalakítás, festés: papírra, üvegre, fára, textilre, rajzolás, batikolás, fonás, szövés, barkácsolás, varrás, gyöngyfüzés, nemezelés, tojásfestés, sóliszt, mézeskalács-figurakészítés.

Az eszközökhöz kapcsolódó technikai ismeretek elsajátítása, a velük való ismerkedés csoportosan vagy egyénileg történik, a tanulás feltétlen egyénre szabott.

Ott és akkor segítünk, amikor szükség van rá: fogások, eszközhasználat, időrendiség a folyamatban. A megértésről való meggyőződés, a fogalmak tisztázása, pontos magyarázat és bemutatás után figyelünk a pontos megtanulásra és elegendő időt biztosítunk a kellő begyakorlásra. Fontos, hogy a gyermek még a gyakorlás időszakában megkedvelje az adott tevékenységet, ne akarjon kimaradni, semmiből. Újabb technika bemutatása csak a készség szint elérése után következhet. A technika fejlődése az önkifejezés magasabb szinten történő megvalósulását eredményezi.

Óvodáinkban havonta és hetente számba vesszük a környezet változásából és az azokhoz kapcsolódó jeles napok szokásaiból, ünnepek tartalmából adódó lehetőségeket, az oda illő anyagokat, a velük kapcsolatos eszközöket, technikákat.

A természet és a hagyomány gazdag választékot biztosít a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka gyakorlására. Elődeink által használt anyagok, technikák sok információt és élményt nyújtanak a gyermekeknek. A megtanulható fogásokat igyekszünk mai gyakorlatunkba beépíteni. Nap mint nap biztosítjuk a gyermekek kapcsolatát, találkozását azokkal az anyagokkal,

élőlényekkel (növények, állatok), amelyek egy későbbi állapotukban életük egy-egy területén velük vannak (len, gyapjú stb.).

Az óvónő felkészültsége lehetővé teszi a környezeti és hagyományápoló programból adódó feladatok sokszínű megoldását. A gyermekek és a szülők igényeinek kielégítésére törekszik, hozzájárul környezete ízlésformálásához, esztétikai fejlődéséhez.

Átveszi a család felől jövő pozitív kezdeményezéseket (hagyományápolás, gyűjtés) és visszahat azokra. Egész személyiségevel hozzájárul a gyermekek önelfogadásához, én tudatuk alakulásához a motivációs bázis kiépítéséhez.

Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására

Óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít.
- Esztétikus óvodai környezet megteremtése.
- Megismertetni a gyermeket a világ szépségeivel.
- Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés, esztétikai élményhez juttatni a természetben is / színes falevelek, virágzó fák, madár, ének /.
- Választékos eszközbiztosítás az ábrázoláshoz, mintázáshoz, barkácsoláshoz.
- Lehetőséget adni, a saját elképzelés, fantázia megvalósításához.
- Az eszközök biztos használatára nevelés.
- A kreatív képességek kibontakoztatásának a lehetőségét megteremteni.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Élményeiket, tapasztalataikat vizuálisan képesek megjeleníteni.
- A rendelkezésükre álló tér alakításában ötletesek, célszerűek,

- Tárgyak térbeli kiterjedésével tisztában vannak, főbb formai jellemzőket megneveznek.
- A képi kifejezés változatos eszközeit készségszinten alkalmazzák.
- Színhasználatuk valóságnak megfelelő, vannak kedvenc színeik.
- Formaábrázolásuk változatos, arányok, egyensúly és térbeliség létrehozására képesek.
- Emberábrázolásuk részletező, mozgásábrázolással próbálkoznak.
- Tárgydíszítésben önállóak, az ábrázolás technikáit készségszinten művelik.
- Tevékenységük kitartó, egymás munkáit értékelik.
- Fejlettségi szintjük a részletgazdagságban, kompozíciókészítésben, bonyolultságban, tervszerűségben tükröződik.
- Egyre gyakoribb az együttes alkotás.
- Díszítőjellegű, írás-előkészítő feladatokat szívesen oldanak meg. A balról jobbra haladás a díszítőmunkában - szín, forma, mennyiségi - ritmus tartásával nem okoz problémát.
- Megnevezik az egyszerűbb ábrázolt formákat és színeket.

MINDENNAPOS MOZGÁS

A mozgás helye, szerepe a nevelésben

A gyermekek legfontosabb igénye és természetes kifejezési módja a mozgás. A rendszeres, szívesen végzett, közösségi testmozgás segíti a gyermekek optimális személyiségfejlődését és hozzájárul az egészséges életmód kialakításához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

A gyermekek óvodai életének minden egyes napján biztosítani kell az aktív szabad játékot, amely mellett kiemelt szerepet kapnak az irányított mozgásos tevékenységek. Ezek a tevékenységek játékos környezetben zajlanak, és játékba ágyazott módon segítik az alapvető mozgáskészségek, valamint a hozzájuk kapcsolódó fogalmi rendszerek fejlesztését.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek

befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás- fejlődésére.

A spontán –játékban, azon belül a szabad játékban- megjelenő mozgásos tevékenységeknek, egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A testi nevelés célja a mozgás megszerettetése, a testkultúra, az egészséges életmód és életvitel megalapozása. Az óvodás korú gyerek lételeme a mozgás, nincs szüksége külön motivációra, hiszen képtelen nem mozogni. A fejlődésnek ez az az időszaka, mikor a legintenzívebben, minden külső kényszer nélkül fejleszthető a mozgáskultúra. Ez nem csak a testi nevelés szempontjából fontos. Azért is, mert a mozgás, a beszéd és a gondolkodás fejlődésének, az önismeretnek, a reális énkép kialakulásának az alapja. Elsődleges feladatunk az önálló tapasztalatok, a mozgásos élmények biztosítása. A mozgás minden formája élményt nyújt, minden egyes új feladat természetes kihívás a gyerek számára. A sikeres végrehajtás növeli az önbecsülését („én-képes vagyok -rá „) és magabiztosságát.

A természetes környezetben történő szabad mozgás szinte semmivel sem pótolható. A szabad próbálkozások, sikeresen és sikertelenül végrehajtott cselekvések az elsődleges feltételei, hogy a gyerek alkalmassá váljon a váratlan helyzetben való biztos mozgásra.

A természetes környezet által biztosított lehetőségek felhasználása mellett szükség van arra is, hogy a gyerekek a csoportszobában és az udvaron a különböző mozgásformákat balesetmentes körülmények között, kedvük szerint gyakorolhassák, kipróbálhassák önmagukat, felfedezhessék testük összes lehetőségét. A szükséges feltételek megteremtése hosszú időt, átgondolt tervezést és következetes végrehajtást igényel az óvónőtől, óvodától.

A csoport berendezésénél, az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek egyéni fejlettségét, az egy csoportba járó gyermekek egyéni mozgásszintjét és mozgásigényét.

Biztosítjuk a csoportszobában és az udvaron a nagyobb mozgást igénylő játékok számára a megfelelő helyet és kihasználunk minden lehetőséget. (focipálya, tornaterem) Csoportszobáinkban rendelkezésre állnak az alábbi sportszerek, eszközök:

ROTIKOM elemei: tornapad, tornaszőnyeg, bordásfal, kötélháló, mászórúd, tornakarikák, labdák, babzsák, stb. Óvodáink udvarán megtalálható: lejtős mászóka, függő mászóka, csúszda, egyensúlyozó, hinták és mászó vár, focipálya.

Alapvető feladat az egészség megőrzése és megszilárdítása, a szervezet edzése, fejlődésének/növekedés, gyarapodás és testi képességek kialakítása / elősegítése, valamint a mozgásműveltség fejlesztése és hogy jó levegőjű, tiszta, biztonságos környezetben mozogjanak.

Helye a nevelés folyamatában

Az óvodába kerülő egészséges gyermekek szívesen mozognak. A mozgás és tevékenység útján szerzett tapasztalatok érthető és jól feldolgozható információt jelentenek, ezért a mozgásnak az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepe van. A mozgás a gyermek napi tevékenységében rendszeresen jelen van és a testnevelés keretein belül tervszerűen, de egyénre szabottan valósítja meg feladatait.

Az egészséges életmód területén hozzájárul ahhoz, hogy a számtalan tevékenység - főként a szabadban - a gyermekek természetes igényévé váljon.

Hozzájárul az értelmi nevelés megvalósításához, a különböző mozgások ismétlésével, felidézésével, fejlődik a gyermek vizuális memóriája. A testrészek a téri irányok és a különböző formák megismerésével gyarapodnak ismeretei. A hallott, látott és elvégzett cselekvések elősegítik a fogalomalkítást és a keresztcsatornák fejlődését. Mozgás közben lehetőség nyílik a környezet tapasztalati megismerésére. A gyermek saját testének mozgásos képességeinek megismerésével fejlődik „én” tudata, szociális énje. A közös mozgás öröme elősegíti a társas kapcsolatok alakulását, a társakhoz való alkalmazkodást, mozgás közben fejlődik önuralma, együttműködő képessége, akarata. Kialakul egészséges versenyszelleme.

Célja: A személyiség sokoldalú fejlesztése, változatos tevékenykedtetésen, a fizikai aktivitáson keresztül. A szellemi aktivitás előkészítése a gyermek, alkotó gondolkodásának kibontakoztatása, központi idegrendszer fejlesztése.

Feladatok:

- A fizikai állóképesség fejlesztése, az önértékelés és az önbizalom növelése,

- nagy és finom mozgások és a fizikális erőnlét fejlesztése, egyensúlyfejlesztés, szem-kéz, szemláb koordináció, ritmusérzék fejlesztés,
- testséma fejlesztése: - testrészek ismerete, a test koordinációjának alakítása, testfogalom, kezesség, lateritás, dominancia,
- a vizuális és auditív percepció fejlesztését alapozó illetve azt kiegészítő mozgások, a testséma fejlesztése,
- a problémamegoldó képesség erősítése és az emocionalitás fejlesztése, elvégzett feladatmegoldásokkal. mozgással kapcsolatos szókészlet fejlesztése a kisebbség nyelvének becsempészése a figyelemfelkeltő, illetve a vezényszavak használatakor, egészséges versenyszellem kialakítása

A mozgásfejlesztés tartalma

A mozgásprogram - a gyermekek kötetlen, motivált mozgástevékenységének biztosításával, a konkrét fejlesztést szolgáló testneveléssel, testedzéssel és ügyességfejlesztő sportprogramok fejlesztésével - teljesíthető.

A szabad mozgástevékenységnél cél a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése, a tudatos környezetalkítás. Kísérletezhessenek kedvük szerint, korlátozás nélkül, bátorságuk szerint minden tornaszeren, udvari játékon.

A frissítő testnevelés a gyermekek napirendjében fontos szerepet tölt be, felfrissíti, edzi őket, elősegíti mozgásszintjük és testi képességeik fejlődését.

Naponta egy alkalommal szervezzük, időtartama a gyermekek fejlettségétől függ. Mozgásanyaga a testnevelési foglalkozások mozgásanyagához kapcsolódik, azt előkészíti ill. az ott megtanultak begyakorlására szolgálnak.

Testnevelési foglalkozások: - kötelezően szervezett tevékenységek, amelyek természetesen nem jelenthetnek kényszert a gyermek számára. Hetente egy alkalommal van foglalkozás, ez kiegészül a naponta szabadban töltött mozgásos tevékenységekkel (séták, udvari játékok, rövidebb erdei kirándulások).

A gyermekek a különböző nehézségű feladatokat fokozatosan, egyéni képességeiknek megfelelően sajátítják el, fontos, hogy folyamatosan mozogjanak és a mozgás öröm legyen számukra.

Ügyességfejlesztő sportprogramok

Elsődleges célja az egészséges életvitel megalapozása a családi nevelés a család életmódjának befolyásolása. A szülőkkel való együttműködés a sporttevékenységekben való alkalmi részvétel, feladatainak, mozgásanyagának megismerése meggyőzi a szülőket a mozgás fontosságáról, személyiségfejlesztő hatásáról.

A mozgásos játékoknak különösen nagy szerepe van a nyári időszakban, a nyári élet tartalmasabbá válik általa, a víz és a levegő edző hatását kiegészítik, erősítik.

A gyermekek napját az óvodában úgy szervezzük, hogy minden gyermek számára biztosítva legyen az a mozgáslehetőség, amit szervezete és idegrendszere igényel. Mozgásukat az óvónő csak akkor korlátozza, ha az veszélyt jelent saját magára vagy társára. Az óvónő mintaadó magatartásával járuljon hozzá ahhoz, hogy a mozgás hozzátartozzon az életformához és az öröm forrása legyen.

Népi játékok:

Kultúra átadásunkban alapvetőnek tartjuk a nemzeti hagyományok megőrzését, átörökítését. Ezt szolgálják legtermészetesebben a népi játékok.

A nagy indulati töltések átélése és ezek levezetési módja a mozgásfejlesztésen túl jelentős hatást gyakorol a személyiség egészére. Ezért fontosnak tartjuk felidézésüket és a szabad játékokban való alkalmazásukat.

Óvodapedagógus feladatai:

- Megfelelő tér, hely biztosítása a mozgáshoz tornaszobában és udvaron.
- A gyermek mozgásigényének kielégítése.
- A rendszeres mozgás biztosítása, a testi erő, gyorsaság, állóképesség fejlesztése érdekében.
- Vidám, derűs hangulat megteremtése, hogy örömmel és szívesen végezzék a mozgásos feladatokat.
- Nagy és finommozgások, testséma, téri tájékozódás és egyensúlyfejlesztés
- Fizikai állóképesség, erőnlét és koordináció fejlesztése
- Laterális dominancia fejlesztése (jobb-bal)
- Gyakori túrázás szervezése.
- Lehetőleg a szabadban végezni a mozgásos gyakorlatokat, kihasználva a természet adta lehetőségeket / nagy udvar, kiserdő /.

- A játék, mozgás megszerettetése, igényének kialakítása.
- Már kisgyermek kortól rá kell vezetnünk a gyerekeket arra, hogy saját jólétünkért tennünk is kell.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Szeretik és igénylik a mozgást. Ellenálló képességük, edzettségük, alkalmazkodóképességük szabályokhoz és társhoz kifejlődött.
- Magatartásukban megnyilvánulnak erkölcsi tulajdonságaik, mint felelősségérzet, segítőkészség stb.
- Ismerik az eszközök nevét és a gyakorlatokhoz kapcsolódó kifejezéseket. Mozgásuk összerendeződött.
- Erőnlét, egyensúlyérzék, ritmusérzék kifejlődött. Kitartóan képesek a feladatok elvégzésére: futás, járás, egyensúlyozás, irányváltztatás, téri tájékozódás, térben mozgás, eszközös játékok (labda, kötél) kúszás, ugrás.
- Játékos és versenyhelyzetekben megfelelő akarattal, fantáziával, kreativitással, önálló szervezéssel vannak jelen. Figyelmük, gondolkodásuk, emlékezőképességük, ötletességük megfelelő szintű.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

Helye a nevelés folyamatában

Az óvodai nevelés akkor valósítja meg célját, ha programját a gyermekek környezetével kapcsolatos gazdag tevékenység rendszerébe ágyazza, kihasználja a tapasztalatszerzés természetes élethelyzetét, s ezeket tudatosan meg is szervezi. Elősegíti, hogy a gyermekek természeti és társadalmi környezetükről tapasztalatokat szerezzenek, mely tapasztalatok szükségesek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, a környezettel való aktív kapcsolat tevékeny kialakításához. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét. Óvják, védik közvetlen környezetüket.

Segíti a gyermek spontán és irányítottan szerzett tapasztalatainak feldolgozását, fejleszti értelmi képességeiket, lehetővé teszi a csoporthoz való érzelmi kötődést, kapcsolatépítést, a szülőföld szeretetének megalapozását, melyben nagy szerepe van a hagyományápolásnak. A néphagyománnyal való ismerkedés során a gyermek megismeri szűkebb és tágabb környezetének értékeit, tárgyi emlékeit és folklorisztikus jegyeit, jeles napok szokásait, tartalmát. Megismeri a legközelebbi környezetének zenei, nyelvi, tárgyi motívumait, ezeket kivetíti komplex tevékenységeiben és visszahat környezetére.

A kisgyermek első tapasztalatait környezetéből meríti.

A különböző hatások ellenére a családi nevelésnek alapozó, a fejlődés folyamán a személyiség jellemzőinek kialakulásában elsődleges szerepe van.

Az óvoda környezetével, tevékenységrendszerével két fontos területen járulhat hozzá az otthonról hozott tapasztalatok gazdagításához: más jellegű tevékenységet kínál a gyermeknek, a gyermektársak, a derűs nevelői attitűd.

Mindezek eredménye a személyiségfejlesztés környezeti feltételeinek kiszélesítése, az óvodán kívüli nevelés kiegészítése és a hátrányok kompenzálása.

Célja: olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák kialakítása, amelyek meghatározzák a természet és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést.

Az ember környezetkultúrája, környezethez való viszonya születésétől kezdve alakul, óvodáskorban ennek tere a külső világ tevékeny megismerése.

Feladatok: természeti és társadalmi környezet megfigyelése és tapasztalatok szerzése, hagyományok ápolása, környezetünk formai és mennyiségi viszonyainak megtapasztalása, környezetalakítás, környezetvédelem.

A fejlesztés tartalma

A természeti és társadalmi környezet megfigyelése és tapasztalatok szerzése.

Hagyományok ápolása.

Társadalmi környezetükből a gyermekek rendelkezzenek koruknak megfelelő ismeretekkel a családról, szükségleteiről, munkájukról, a családtagok jogairól, egymáshoz való viszonyáról, az együttélés konkrét tapasztalatairól. Viselkedésüket jellemezze a szeretet, tisztelet, a részvétel,

az őszinte együttérzés, a segítő szándék, a megértés. Magatartásukban nyilvánuljon meg a tolerancia és az önfegyelem.

Az óvoda új környezet a gyermek számára, ezért fontos, hogy megismerése érzelmileg pozitívan hasson. Megismerése során egyre nagyobb biztonsággal és otthonossággal mozog az óvodai környezetben. A gyermekek ismerjék a felnőttek óvodai munkáját, saját közreműködésükkel ők is hozzájárulnak környezetük ápolásához.

Szerezzenek tapasztalatokat az óvoda környezetében megfigyelhető foglalkozásokról (kereskedelem, építkezés stb.). Legyen tapasztalatuk az orvos, a védőnő munkájáról. Ismerjék a gyógyszerek használatát, a baleset-megelőzést (közlekedés, tűz, víz, áram stb.).

Tudják megnevezni az emberi testrészeket, ismerjék érzékszerveiket, azok funkcióit, védelmét, gyakorolják önálló tisztántartásukat.

Látogassanak el az iskolába, ismerkedjenek az ott folyó munkával (6-7 évesek).

Gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést. Az ehhez szükséges reflexek kialakítása mozgással, zenei neveléssel történjen.

Ismerjék a közlekedési eszközöket, az óvoda környezetében megtalálható lehetőségeket, természetes környezetben figyelhessék meg, szerezzenek tapasztalatot, gyakorolják a viselkedési formákat (jegyváltás, köszönés, idősök megsegítése stb.).

Figyeljék meg a napszakokat, gyakorolják az ehhez kapcsolódó tevékenységeket. Időérzékük fejlődjön. Legyen fogalmuk kisebb-nagyobb időegységről (év, évszak, hónap, hét, nap).

A természeti környezetet az évszakok változásain keresztül közvetlen megfigyeléssel tapasztalják meg.

Az időjárás, a természet jellemzői, a színek, fények, formák szépségei alapvető biológiai, ökológiai, fizikai, kémiai tapasztalatokat nyújtanak.

A növény és állatvilág megismerése fontos része a környezet megismerésének. Védelmüket, gondozásukat helyszínen is módunkban áll közvetlenül megfigyelni. (házak udvarán) A növények fejlődését szintén természetes környezetben az óvoda udvarától az erdő, a rét és a vízpart élővilágának bemutatásával végezzük el (tópart, Gaja patak, Bakony erdeje, gyümölcsös stb.).

A mezőgazdasági munkákat is ezeken a kiemelt napokon igyekszünk bemutatni. Ezekhez a napokhoz kapcsolódó, állatok viselkedésére vonatkozó és emberi tevékenységeket jelölő

szokások megfigyelése, feldolgozása, tapasztalatszerző, ismeretnyújtó óvodai munkánk alapja.

Állatokhoz kapcsolódó szokások, hagyományok: szeptember 8.- Kisasszony nap

- fecskék gyülekezése, november 11.- Márton-nap
- háziszárnyasok, udvar lakói,

február 24.- Mátyás- nap - madarak viselkedésének megfigyelése

Növényekhez kapcsolódó szokások, hagyományok:

november 25.- Katalin - ághajtás karácsonyra,
december 4.- Borbála - gyümölcság hajtás,
december 13.- Luca - Luca búza hajtás.

Évszakováltáshoz kapcsolódó szokások, hagyományok.

szeptember 24 - csillagászati ősz
kezdeté november 31.- András-nap - őszbúcsúztató
február 2.- gyertyaszentelő - fény, árnyék hatása
virágvasárnap - kiske hajtás
május 12, 13, 14.- fagyosszentek - időjárás-változás

A társadalmi és természeti környezet megismertetésében érzelmileg telített, környezetünknek megfelelő, egyes gyermekek számára konkrétan megtapasztalható, élményeket nyújtunk.

Környezetünk formai és mennyiségi viszonyainak megtapasztalása

A környező valóság fontos jellemzői a formai és mennyiségi viszonyok. Alapelvünk, hogy a környezet tárgyai, jelenségei egyéb tulajdonságain kívül mennyiségi jellemzőkkel is rendelkeznek. A környezet változásainak megfigyeléséhez feltétlen szükség van matematikai alapismeretekre. Matematikai alapismeretek alapján lesznek képesek a gyermekek visszahatni a természetre, társadalomra. A környezet mennyiségi és formai viszonyai a környezet

megismerésére nevelés feladatkörében jelennek meg. A matematikai tapasztalatszerzés természetes környezetben a legeredményesebb. Jól fejleszti a gondolatok tevékenységgel, szóval történő kifejezését. Egyéni feladatmegoldás egyéni sikert eredményez, a közös siker pedig erősíti a csoporttudatot. A matematikai nevelés elősegíti a gyermek környezetéről szerzett tapasztalatainak feldolgozását.

Környezetalakítás

A környezet megismerése nevelés alapvető célját akkor éri el, ha a gyermek a tapasztalatokra épülő ismereteit gyakorolhatja, alkalmazhatja. A gyermek tevékenységével tapasztalatokat szerez, azokat feldolgozva visszahat környezetére.

A gyakorlás egyik formája a szabad, kötetlen játéktevékenység. Az alkotó fantázia mozgósítására állandóan kézközelben vannak az óvodai csoport eszközei.

A gyakorlás másik módja a természetes élethelyzetekben történő környezet-átalakítás. Az óvodai élet folyamán a gyakori tevékenységváltáshoz szükség van a környezet megfelelő átalakítására. Játéktér kialakítása meséléshez, bábozáshoz, körjátékhoz, szabályjátékhoz, tornához stb.

Néphagyományok, ápolásához kapcsolódóan környezet-átalakításra van szükség akkor is, amikor a gyermekek és szülők által összegyűjtött tárgyakat visszük be, szemléltetés, dekoráció vagy egyéb tevékenységhez.

A természeti környezetből évszakonként összegyűjtött anyagok (toll, kavics, levél, termés, csuhé, stb.) elhelyezése és a csoportszoba évszakonkénti díszítése is ilyen tevékenység. Ezek az anyagok a külső környezet átalakításában is nagy szerepet játszanak (pl. csőszkunyhókukoricaszárból, virágültetés stb.). Lásd a munka jellegű tevékenységeknél.

Az óvodapedagógus feladatai

- Sokféle tevékenység biztosítása a tapasztalatszerzésre.
- A felfedezés örömeinek érzékeltetése.
- Tapasztalatgyűjtés a természeti és társadalmi környezetben. –rendszerezése.
- A hasonlóságok, azonosságok felfedeztetése.
- A környezeti jelenségeinek, tárgyak tulajdonságainak, mennyiségi viszonyainak, formáinak rendszerezése.
- Összefüggések megláttatása.

- Ítéloképesség fejlesztése.
- A szép környezet megteremtése, megőrzése a gyermekekkel együtt.
- A növény és állatvilág védelme.
- Lakóhelyünk, környező települések, városok megismertetése / hasonlóságok, különbségek felfedeztetése /.
- Gazdag élményszerzés biztosítása.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.
- A gyermekek életkorának megfelelően ünnepeljék meg a nemzeti és vallási ünnepeket, de tartsa tiszteletben a családok ezekről alkotott véleményét!

Főbb tevékenységek a matematikai tapasztalatszerzés területén

- Megfigyelések, összehasonlítás, szétválogatás tulajdonságok szerint, saját szempontok alapján. Sorba rendezés mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint, mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.
- A számfogalom megalapozása mérési, összemérési feladatokkal, mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.
- Tapasztalatszerzés a geometria körében építés, síkbeli alkotások, geometriai formák felismerése.
- Tükörrel való tevékenység, mozgások tükör előtt (fontos feltétele a téri percepció kialakításának).
- Tájékozódó képesség fejlesztése térben és síkban (testnevelés, rajzolás, énekes kör- és szabályjátékok stb.).
- A matematikai nevelés anyagát nem elvont „ismeretek” alkotják, hanem a környezet megismerése során szerzett élmények, tapasztalatok feldolgozásával, az egyéni fejlődés figyelembevételével, a problémamegoldó tevékenység környezetre való kiterjesztésével alakítjuk ki.

Az óvodai életben a matematikai tartalom mindent áthat, és állandóan jelen van:

- játékban (építő, utánzásos, dramatikus, mozgásos és szellemi)
- mesében-versben (mese szereplők száma, tulajdonságaik)

- mozgás (sorakozás, viszonyítások, tér irányok, mennyiségi összefüggések)
- ének-zene (mondóka, gyermekdal szövege, játéka)
- rajzolás-festés, kézimunka jellegű tevékenységekben (az eszközök mennyisége, nagysága, formája)
- környezeti nevelésben (összehasonlítás, különböző gondolkodási műveletek, analízis, szintézis)
- munka jellegű tevékenységeknél (naposi munka, evőeszközök számlálása, hozzárendelés, megfigyelés)

A különböző tevékenységek során használatos eszközök nagysága, formája, mennyisége, mind matematikai tapasztalatok szerzésére ad lehetőséget.

A matematikai nevelés tartalma:

- tárgyakat, eszközöket, játékokat válogassanak, rendezzenek, számfogalom előkészítése, alapozása halmazképzés céljából.
- halmazokat hasonlítsanak össze becsléssel, párosítással.
- halmazokat rendezzenek számosságuk szerint, tulajdonságaikat változtassák meg hozzátevéssel, elvétellel és ugyanannyivá tétellel.
- különböztessék meg a tő és sorszámneveket.
- legyen lehetőségük megtapasztalni becsléssel és összeméréssel a térfogatot, a felületet, a kiterjedést, hosszabb-rövidebb, alacsonyabb-magasabb, keskenyebb-szélesebb, nehezebb-könnyebb.
- figyeljék meg és ismerjék fel a sík és térmértani formákat, az egyenes a görbe, a zárt, nyitott vonalakat.
- tapasztalják meg a térbeli tájékozódást, a jobb- bal irányokat, a tükörképet és a szimmetriát.
- ismerkedjenek a névutókkal, a beszédükben is alkalmazzák a kifejezéseket: alatt-felett, előtt-mögött, mellé-közé.
- legyen lehetőségük megismerni a síkmértani alakzatokat: négyzet, téglalap, kör, háromszög és a mértani testeket: gömb, téglatest, kör.

A matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése, gyakorlása az egész nap folyamán jelen van.

Az óvodapedagógus matematikai neveléssel kapcsolatos feladatai:

- A játék, a környezetben való tevékenykedés során a spontán adódó matematikai helyzete, összefüggések felismertetése, tapasztalataik gazdagítása.
- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.
- A logikai és matematikai szabályjátékok megismertetése, alkalmazása.
- A gyermeket körülvevő környezeti valóság mennyiségi, térbeli viszonyainak, formáinak felfedeztetése.
- Érdekes, a gyermekek kíváncsiságára építő probléma helyzetek teremtése.
- A gondolatok, a probléma megfogalmazása, a pontos, egyértelmű, a gyermekek számára érthető közvetítése.
- Matematikai tartalmú képességfejlesztő játékok kezdeményezése során, a gyermekek egyéni fejlettségének, sajátosságainak figyelembevétele (differenciálás).
- A gyermekek egyéni feladatmegoldásának meghallgatása a sajátos logika elfogadása.
- A térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos elsajátíttatása.
- Minden olyan lehetőség kihasználása, amely alkalmas a matematikai tartalmak közvetítésére.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Ismerik nevüket, szüleik nevét, foglalkozását, lakásuk címét. A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően megnevezik németül is, igényesek testük tisztaságára. Megkülönböztetik a jobb és a bal oldalt, dominanciájuk kialakult.
- Gyakorlottak lesznek az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket, járműveket, tudják, hogy azok az emberek munkájaként készülnek és az emberek munkáját könnyítik. Néhány jármű német nevét meg tudják mondani.
- Ismerik a környezetükben lévő intézmények nevét, rendeltetését.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik jellemző tulajdonságaikat, az évszakokhoz kapcsolódó néhány kiemelkedő népszokást, hagyományt.
- Felismerik és megnevezik a napszakokat, hónapokat.
- Ismerik a növény szót, annak tartalmát, tudják, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van. Tudják, hogy a növényeket gondozni kell, ismernek néhány növényekkel kapcsolatos munkát (szántás, szüret, aratás stb.).

- Ismerik és megnevezik a környezetükben élő állatokat, tudják csoportosítani életmódjuk, egyéb tulajdonságaik szerint. Ismernek néhány erdei és vadállatot, néhány madarat - költözőt és nálunk telelőt - ismerik óvásukat, védelmüket. Ismerik és megnevezik környezetük színeit - a sötét és a világos árnyalatait, gyakran észlelt tárgyak feltűnő összefüggéseit. Képesek lesznek ismert tárgyak, jelenségek közötti összehasonlításokat végezni külső jegyeik, rendeltetésük szerint. Ismernek néhány jellegzetes hagyományt, jeles napot a hozzájuk kapcsolódó szokásokat.
- Képesek az óvónő kérdéseit, gondolatait, megérteni, követni. Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataikat szabadon is elmondani, egymás állításainak igazságát megítélni. Jól ismert tulajdonságok szerint válogatást, összehasonlítást, sorba rendezést végeznek.
- Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, a halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket (több, kevesebb, ugyanannyi, rövidebb, hosszabb stb.).
- Önállóan is össze tudnak mérni hosszúság jellegű mennyiségeket, két halmazt párosítással az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Elő tudnak állítani különféle elemekből, különféle elrendezéssel, bontással, többet, kevesebbet, ugyanannyit. Meg tudnak számolni tárgyakat legalább 10-ig oda, vissza. Ismerik a számok nevét is. Számfogalmuk kialakult, elemi műveletekre képesek tízes számkörön belül.
- Halmazokat tudnak képezni megadott, vagy választott szempontok szerint.
- Építések, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye a szemléletfejlődés: azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Másolással képesek megépíteni, kirakni a mintával megegyező elemekből, színben és nagyságban eltérő elemekből, térbeli és síkbeli alakzatokat. Különféle geometriai tulajdonságok szerint szétválogatni, egyszerű tulajdonságokat megnevezni.
- A térben való tájékozódásban értik és tudják az irányokat, illetve a helyeket jelölő névutókat (pl. alá, fölé, között stb.). Mindezt síkban is értik.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

Helye a nevelés folyamatában

A munka, örömmel végzett, célra irányuló tevékenység, a személyiségfejlesztés egyik eszköze. A munka célra irányuló tevékenység, többnyire külső irányítással folyik, a gyermekektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli. Elsősorban a közösségért végzett

tevékenységet jelenti, mely magában foglalja az óvoda, a csoport életével kapcsolatos alkalmoszerű munkákat, a növény és állatgondozást.

A munka elvégzését külső szükségesség indokolja, a gyermekeknek valamit teljesíteniük kell, munkájuk eredményét ők és mások egyaránt tapasztalhatják.

A munka végzése közben megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek természeti és társadalmi környezetükről. Minden munkatevékenység újabb tapasztalatok forrását jelenti.

A kedvvel végzett munka hatására alakul ki a gyermekekben a munkavégzés készsége és szokása. Közben megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát, ismerkednek a munkaszervezés folyamataival. Munkavégzés során alakul kötelességtudatuk, felelősségtudatuk, erősödik kezdeményezőkészségük, fejlődik együttműködési képességük. Az óvodában a munka elsősorban közösségért végzett tevékenység, közben alakulnak a gyermekek közötti társas kapcsolatok, elősegítik a kapcsolatok színesebbé, bensőségesse válását. Lehetővé válik általa a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességérzet, a kötelességteljesítés gyakorlása, az önértékelés és a közösségi értékelés alakulása. Fontos nevelési eszköz, nevelőereje nagy hatású, mert elősegíti a gyermekekben a munka játéktól eltérő jegyeit, ízlésformáló hatásával fejleszti esztétikai alkotóképességüket.

Célja: a gyermek egész személyiségének alakítása, fejlesztése az óvodai élet során megszeretett és megkedvelt munka illetve munka jellegű játékos tevékenységeken keresztül.

Feladatok: lehetőség biztosítása a gyermek számára olyan munkák végzésére, amelyek fejlesztik képességüket, gazdagítják személyiségüket, tapasztalat útján fedezzék fel a gyermekek a munka hasznosságát, szükségességét, a munka végzésére belső motiváció készítse a gyermekeket, éljék át a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert, munkavégzés közben alkalmazkodjanak egymáshoz, becsüljék egymás munkájának eredményét, éljék át az én csináltam, mi csináltuk sikerélményét, tudatosuljon bennük mikor játsszák a munkát és mikor végeznek eredményt hozó munkát, a munkavégzés során a higiéniai és balesetvédelmi szabályok betartása, egészség, testi épség megóvására nevelünk,

fontos feladatunk a munkához való pozitív viszony kialakítása, melyben támaszkodunk a munkára nevelés potenciális feltételeire - úgy mint: a gyermek tevékenységi vágya, a felnőtthez való viszonya, utánzási vágya, önállósági törekvései, a feladatok elemi szintű megértése, megismertetjük őket az „ősök” munkáival (állattartás, növénytermesztés) és a mostani felnőtt munkákkal (látogatások segítségével).

Az óvodapedagógus feladata:

Teremtsük meg a gyermekek számára az életkorukhoz, erejükhez mért munkalehetőségeket. Lehetőségekhez képest kapjanak tartalmilag gazdag, változatos feladatokat. A gyermekek saját személyük illetve a csoport érdekében maguk végezhesse el minden olyan munkát, melyre egészségük károsodása nélkül képesek. Mindezekhez eszközöket kell biztosítani, melyek könnyen kezelhetők legyenek és ne okozzanak balesetet.

Meg kell teremteni a munkához szükséges nyugodt, kiegyensúlyozott légkört. Önálló munkavégzéssel adjunk módot, hogy a gyermekek a szükséges készségeket elsajátítsák, gyakorolják. A közvetlen segítség a gyerekek önállóságának és a munka elvégzéséhez szükséges ismereteinek, készségeinek fejlesztésében nyilvánuljon meg.

Napirendben megfelelő időt biztosítunk, hogy a különböző feladatokat a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően végezzék.

Az óvónő és a dajka kezdi a munkát és mintát ad a gyermekeknek a pontos, kitartó munkavégzésére. Legfontosabbnak tartjuk a munkára nevelésben, hogy a gyermekek maguk ismerjék fel adott szituációban a munka elvégzésének szükségességét.

A gyermeki munka értékelése legyen mindig konkrét, reális, ösztönző és a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodó.

Munka- munkajellegű tevékenységek

1. Mindennapi élettel kapcsolatos munkák: terítés, törölgetés, söprögetés, teremrendezés, elrakodás (játék, eszközök, stb.) naposság.
2. Évszakhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó alkalomszerű munkák: kerti munka, udvarrendezés, levelek összegyűjtése, víz világnapján patakpart tisztítása, rendrakás ábrázoló tevékenység után, szüret, cipőtisztítás Mikulásra, nagytakarítás, dekoráció kicserélése ünnepek előtt, sütemény, mézeskalács készítése karácsonyra, cipó-, fánksütés, jelmezkészítés farsangra, kokárdakészítés, játékeszközök, babaruhák, könyvek javítása, segítség a felnőtteknek.

A gyermek életkorának megfelelően a szemlélődéstől a konkrét munkáig terjedő folyamat a gyermek számára szabadon választható.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek képesek szükségleteiknek megfelelően önállóan ellátni magukat (öltözködés, önkiszolgálás) .

- A naposi munkát, egyéb alkalmoszerű tevékenységet szívesen végzik, nem tartják tehernek.
- Szívesen segítenek az óvoda rendjének, tisztaságának fenntartásában.
- Megbízásokat számon tartják (élősarok gondozása, tízórai és ebéd utáni seprés stb.) önállóan végzik.
- A munkavégzéshez legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát ismerik. Minden olyan területen segítenek, ahol erre szükség van.

TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A gyermek tanulási képességeinek fejlődése és kibontakoztatása a teljes óvodai életre kiterjedő, folyamatos és alapvető feladat.

A gyermek természetes adottságai, a családjában és a tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés keretében biztosított tanulási formák mind szerepet játszanak a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeinek és motivációjának alakulásában.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára alapozva változatos tevékenységeket biztosítunk, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhhetnek a természeti és társadalmi környezetről. Spontán szerzett tapasztalataikat, ismereteiket fontos feladatunk összerendezni, bővíteni, valamint értelmi képességeiket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás), s nem utolsósorban kreativitásukat fejleszteni.

Kiemelt jelentőségű az anyanyelv fejlesztése. A gyermekek fejlődésének egyik forrása a felnőtt beszéde, tevékenysége, viselkedése, viszonya a környezetéhez. Olyan légkört kell kialakítani magunk körül, ahol a tevékenység és a kérdés feltételei adottak, meghallgatásra és válaszadásra talál a gyermek. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségének alakulását.

A játékba integrált tanulás az óvodában egyrészt spontán, másrészt a nevelési célok érdekében sajátosan szervezett tevékenység. Elsődleges célja az óvodás gyermekek kompetenciájának fejlesztése. Az óvodában végzett sokféle tevékenység lehetőséget ad az érdeklődés kielégítésére, tapasztalatszerzésre, a gondolkodás örömeinek átélésére, az alkotásra, az emberi és tárgyi környezet szépségének felfedezésére. A megfigyelés, az emlékezetbe vésés és felidézés ebben az életkorban a gyakorlati tevékenységbe ágyazottan fejlődik. A tanulás hatására a gyermekek tapasztalatai rendeződnek. Pontosabbá válik érzékelésük, észlelésük, megfigyelőképességük, tartósabb lesz a figyelmük, emlékezetük, gazdagodik fantáziájuk, fejlődik beszédük és gondolkodásuk, képessé válnak problémák felismerésére és megoldására. A gyermekeket a tanulásban a kíváncsiság, az óvodapedagógushoz fűződő érzelmi kapcsolat, a foglalkozási helyzet motiválja. A tanulás feltétele a gyermekek cselekvő aktivitása a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása. Az óvodás korú gyermekek többféleképpen szerezhetnek tapasztalatot az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetből:

- utánozzák a kapott modell magatartás és viselkedés formáit;
- spontán játékuk során is tapasztalatot gyűjtenek, cselekvés útján tanulnak és problémákat oldanak meg;
- kérdéseikre kapott válaszokból is gyarapszik ismeretük;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, szituációs játék is bővíti ismereteiket;
- az óvodán kívül is nagy mennyiségű spontán tapasztalat, élmény halmozódik fel a gyermekekben.

A 2,5-7 éves kor a szenzomotoros integráció időszaka, ezért tartjuk fontosnak, hogy a gyermekek minél több mozgásos- és érzékszervi tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő világról. A gyermekek legalapvetőbb megnyilvánulási módjára, fő tevékenységi formájára a mozgásra és a játékokra alapozva szervezzük meg a főbb nevelési területeken végzendő pedagógiai és pszichológiai feladatokat. Fő törekvésünk, hogy minden nevelési területet átfogva, komplexen, hatékonyan, - változatos módszerekkel, a megelőzésre fókuszálva, az iskolai élet sikeres megkezdéséhez szükséges alapvető képességek célzott fejlesztésével, - minden gyermeket a képességeihez és a lehetőségeihez mérten fejlesszünk.

Helye a nevelés folyamatában

Az óvodai nevelés korábbi gyakorlata a gyermekek egyéni fejlődésének követhetőségét akadályozta, mivel a tevékenységet, követelményeket átlagszinthez, életkorhoz kötötte. A nevelési folyamat korcsoportonként, részekre esve valósult meg a foglalkozásokon.

Óvodáinkban az elmúlt években kerestük azt a tanulási formát, szervezett tevékenységet, ami a nevelés céljait leghatékonyabban szolgálja. Munkánk eredményeként olyan tanulási formát alakítottunk ki, amely figyelembe veszi a gyermek életkori sajátosságai mellett a mindenkori fejlettségi szintjét, jelzi a fejlődésbeli lemaradásokat, megadja az egyénre szabott feladatokat. Óvodáskorban a tanulás nevelésközpontú, a gyermekek nem elméleti síkon ismerkednek az őket körülvevő környezettel, s nem egymástól elszigetelt ismereteket szereznek.

A gyermek legnagyobb értelmi teljesítményét az anyanyelv elsajátítását az önkéntelen figyelem által vezérelt spontán utánzási késztetéstől hajtva valósítja meg. Ez a mintakövető utánzás a tanulás legfőbb formája. A tanulási folyamat alapját az érzékelés, észlelés útján szerzett tapasztalat képezi. Tapasztalatokhoz változatos tevékenységeken keresztül jut el a gyermek.

Tevékenysége során különböző képességei fejlődnek - a cselekvés képességei, kognitív vagy megismerő képesség, gondolkodási képesség. A képességek fejlettsége elsősorban tevékenységben érhető tetten és fejlesztése is a megtervezhető tevékenységben hatékony. A tanulás ill. az óvodai nevelés során nincs ilyen vagy olyan képességfejlesztés, hanem minden hatás komplex, a részeken keresztül az egészre, a személyiségre hat.

Alapprogramra építve olyan tanulási, szervezeti formát kerestünk, amelyben mindez megvalósulhat.

Cél: sokoldalú cselekedtetés, tevékenység közben fejleszteni a gyermekek értelmi képességeit, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakításával iskolai életmódra való előkészítés.

Feladatok:

a tanulás feltételeinek
megteremtése, a tanulás
megszervezése-tervezés, a tanulás
irányítása.

A fejlesztés tartalma

Programunk szerint a tanulás terén kiindulópontunk: a testnevelés kivételével kötetlen foglalkoztatási formát tartjuk eredményesebbnek. Lényeges, hogy a gyermekek önként

vegyenek részt a kezdeményezésekben, különböző tevékenységbe ágyazottak, képszerűek, szemléletesek legyenek. Minden tevékenység játékos legyen és utánpótlásra épüljön.

A nyugodt tanulás feltételeit az óvónőnek kell kialakítania. A tanulás alapfeltétele mindenekelőtt a meleg-korlátozó, előítélet-mentes, szeretetteljes légkör, melyben tiszteletben tartjuk az elmélyülten játszó gyermeket, a gyermek szándékát és döntési jogát.

A célszerűen berendezett csoportszoba, a jól átgondolt szokásrendszer, lehetőségek megteremtése a gyermek szükségleteinek, kielégítésére: - közlés, önkifejezés, szereplés, versengés, tevékenységek stb. - mind feltétele nevelési rendszerünkben a tanulásnak. A tanulási tevékenységet játékidőben, megfelelő helyen, naponta megközelítőleg azonos időben szervezzük.

A tanulási folyamatban kialakítjuk a szükséges munkafegyelmet, az önálló feladatvégzést segítjük és halk beszédre, esetenként türelmes várakozásra szoktatjuk a gyermekeket. Az 5-6-7 évesek esetében követelménynek tartjuk, hogy feladataikat befejezzék, az önfegyelemre épülő szándékos figyelem, kitartás, feladattudat, feladattartás erősítése érdekében. Mindezt az előbbiekben megfogalmazottak szerint és nem iskolai módszerek alkalmazásával kívánjuk elérni.

Tervezésünkben a környezetismeret és német nemzetiségi hagyomány adja a tanulási folyamat gerincét.

A néphagyomány és a népi kultúra napjainkban is aktuális a jövő irányában is fontos értéket képvisel. Népi kultúránk átörökítése, értékeinek továbbadása kötelességünk, a benne megvalósuló komplexitás nevelőmunkánk példája.

A tervünkbe beépített és munkánk során feldolgozott népszokásokon keresztül megérezzetjük a gyermekekkel az összetartozás melegségét, a közös vidámság örömét, megismertetjük a különböző életmódokat, megtanítjuk tisztelni az idősebbeket, gyakoroljuk a viselkedés és az illem különböző formáit.

Tervező munkánkban hónaponként számba vesszük a várható környezeti változásokat, az ehhez kapcsolódó jeles napokat szokásokat. Ez a két tényező képezi nevelési tervünk kiindulópontját. Korcsoportonként figyelembe vesszük a gyermekek egyéni fejlettségét és ennek alapján határozzuk meg az aktuális feladatokat nevelési területenként.

A tervezésben tükröződik az óvónő felkészültsége, műveltségi szintje, önmagával és a gyermekkel szembeni igényessége.

Nevelési tervünket féléves ciklusokban tervezzük meg.

Az óvodapedagógusok minden év elején éves tervet készítenek.

Hetes ciklusokra bontott heti tervet készítünk.

1. Az általános éves terv, mely a pedagógus által összeállított útmutató. Többek között tartalmazza a kiemelt feladatokat, az alapvető szokásokat, szabályokat, képesség és részképesség fejlesztés területeit, a feltételrendszer fejlesztésének ütemezését, a feldolgozandó, előre ismert témaköröket, az ünnepeket, a már kialakult helyi hagyományokat, vagy az újonnan kialakíthatóakat, a szervezési feladatokat, a napi és heti rendet. Valamint minden olyan információt, amely segíti, a csoport közös munkáját, az általuk kitűzött célok elérését.
2. Egy-egy időszakra, témakörre összeállított hetiterv, mely 5 napos időszakra szól. Elősegíti, hogy egy fogalmat több irányból megközelítve, komplex megismerése, feldolgozása közben jöhessen létre az értékközvetítés, ismeretnyújtás és szerzés, a különböző készségek, képességek és a szokások fejlesztése. Egyensúlyt teremt a gyerekek és a pedagógus céljai, elképzelései, ötletei között. A munkaterv tartalmazza az alapvető kérdést, vagy azt a témát, amit különböző irányokból, különféle tevékenységeken keresztül szeretnénk megismerni. Magában foglalja a hozzákapcsolódó fogalmakat és azoknak a tevékenységeknek a felsorolását, melyek által elmélyítjük az ismereteket.

A feldolgozandó témák és fogalmak egy részét az óvónő javasolja a gyerekeknek, a másik részét azonban a gyerekek ötletei alapján választhatjuk ki. A közösen elfogadott téma projektjének elkészítésébe már az óvodás korú gyerek is aktívan be tud kapcsolódni. Természetesen a közös tervezésnél a gyerekek fejlettsége, tapasztalata, a különböző tevékenységek ismerete mind meghatározó.

3. A harmadik lépésben a közösen kialakított fogalom és tevékenységekörhöz az óvónő hozzákapcsolja a tevékenységekben fejleszthető képességeket és azokat az értékközvetítési tartalmakat (mese, vers, zenehallgatás, művészeti alkotás) melyek belesimulnak az adott fogalomkörbe, illetve motiválják vagy változatosabbá teszik a tevékenységek végrehajtását. A hét első napjaiban illetve jeles napokon ismereteket, tapasztalatokat nyújtunk, amelyekhez a következő napokban (alkalomadtán, azonnal,) zenei, vizuális, matematikai anyanyelvi, irodalmi fejlesztő feladatokat kapcsolunk kötetlen, kötött alkalomszerű, rendszeres formában.

Az együttes tevékenységek köre a gyermek számára:

- kényszer nélküli, ismételhetők, a tévedések azonnal javíthatók, megoldási módot választhat a gyermek, felfedezhet, kipróbálhat, önállósága érvényesülhet, ötvöződnek a kötött és a szabadon választott tevékenységek tartalmi elemei és
- élményszerűek

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek fejlesztési feladatonként naponta egyszer valamelyik formában részt vegyenek. A két hét alatt valamikor mindegyik formát kipróbálják.

Különösen figyelemmel kísérjük, hogy az 5-6-7-8 évesek rendszeresen részt vegyenek a tanulási folyamatban, befejezett munkákat hagyjanak maguk után.

A kötetlen, alkalmoszerű tevékenységekben szerezzék meg a gyermek azokat az ismereteket, képességeket, amelyek a kötött foglalkozások feladatainak a megoldására képessé teszik őket. A kudarcok kiküszöbölését rendkívül fontosnak tartjuk, mert a siker öröme motiválja a gyermek újabb megismerő, tapasztalatszerző tevékenységét.

Lényeges elem a folyamatosság, a folytathatóság, amely a tevékenységek időkereteinek, a közöttük levő határoknak az oldását, az egyéni adottságok, szándékok szabadabb kifejeződését jelenti.

Ez a tanulásmód alkalmat ad az óvónőnek, hogy tudja melyik gyermeket mivel kell fejleszteni ahhoz, hogy önmagához képest optimálisan fejlődjön. Olyan feladatokat adnak, amely tudatos, pontos és képességfejlesztő. Hangsúlyozott a felelősséget vállaló óvónői magatartás minden gyermek fejlődéséért.

Óvodapedagógus feladata:

- Értelmi képességek fejlesztése / érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás /
- A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése.
- Lehetőséget kínálni a gyermek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés örömeit.
- A gyermekek egyéni érdeklődésének, képességeinek megfelelő tevékenységek biztosítása.

- A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.
- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.
- A tanulás szempontjából kedvező feltételek megteremtése során figyelembe veszi a gyermekek korábbi élményeit, tapasztalatait és tudását.

A fejlődés várható jellemzői

- Képesek azonosulni az óvónő által meghatározott feladattal.
- Kialakul bennük az igény, hogy a feladatokat sikerrel oldják meg.
- Megkezdődik az önellenőrzés képességének alakulása, fejlődik együttműködő képességük.
- Kialakulnak a közösségi élet szempontjából fontos normák, együttélési szabályok (egymásra figyelés, egymás meghallgatása, segítségadás stb.).
- Hozzászoknak saját tevékenységük ellenőrzéséhez, segítőkészséggel értékelik egymás megoldásait.
- Az iskolai tanulás megkezdéséhez rendelkeznek megfelelő ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, önfegyelmekkel.

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE, ISKOLAÉRETTSÉGI KRITÉRIUMOK

Az óvodás évek alatt a gyermekek többségét a tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez, eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Mindezt belső érésük, a családi nevelés és az azt kiegészítő óvodai nevelés együtt biztosítja.

Az iskolai alkalmasságnak testi, lelki és szociális kritériumai vannak, ezek közül egyik sem hanyagolható el, egyformán szükségesek a kitűzött célok érdekében.

Testi kritériumok:

- Az első alakváltozáshoz 6 éves kora körül eljutó, testileg egészségesen fejlődő gyermek testarányai megváltoznak.
- Teste arányosan fejlett, teherbíró, mozgása összerendezettebb, harmonikusabb.

- Viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését képes szándékosan irányítani, erőteljesen fejlődik a mozgáskoordinációja és a finommotorikája.

Lelki kritériumok:

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére iskolaéretté válik.
- A tanuláshoz elengedhetetlen képességei folyamatosan fejlődnek. Differenciálódik érzékelése, észlelése.
- Megjelenik a szándékos bevézés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a szándékos figyelem, nő ennek időtartama és terjedelme.
- Kialakulóban van az elemi, fogalmi gondolkodás.
- Az egészségesen fejlődő gyermek képes gondolatait, véleményét szóban is kifejezni. A ragokat, toldalékokat helyesen használja. Mondatai összefüggőek, beszéde árnyalt és folyamatos.
- Életkorának megfelelő hangsúllyal és tempóban tudja kifejezni magát.
- Végighallgatja és megérti mások beszédét.
- Rendelkezik elemi ismeretekkel környezetéről és önmagáról.
- Felismeri a napszakokat, tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, a gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismeri a környezetében élő állatokat, növényeket, azok gondozását.
- Az öltözködés és az időjárás közötti összefüggést felismeri.
- Kialakulóban vannak a tőle elvárható magatartási formák, ismeri a viselkedés alapvető szabályait.
- Elemi mennyiségi ismeretekkel rendelkezik.

Szociális kritériumok:

- Az egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskola élet elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a gyermektársaikkal és a felnőttekkel való kapcsolatteremtésre, alkalmazkodásra. A szociálisan érett gyermek késleltetni tudja szükségletei kielégítését, egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni.
- Kialakulóban van feladattudata, ez a feladatok megértésében, a feladattartásban és az egyre eredményesebb feladatvégzésben nyilvánul meg.

Az iskolaérettség feltételei 1

- Pontos **finommozgások** (a beszédmozgás is finommozgás); □ **Testséma** (a világot saját magunkhoz tudjuk bemérni);
- Kéz-, láb-, szem-, füldominancia;
- Jó **térérzékelés** (ha bizonytalan, az egész személyiség is bizonytalan);
- **Térirányok** felismerése térben és síkban;
- **Reprodukáló** képesség térben és síkban; □ **Soralkotás**, sorritmus folytatása;
- **Szem-kéz koordináció**;
- Az iránykövetés képessége (balról jobbra!); □ Biztos **alak- és háttér megkülönböztetés**.

Az iskolaérettség feltételei 2

- **Alak-, forma-, szín-, és nagyságállandóság** (betűfelismerés - minden hangnak 4 betűalakja van)
- **Gestalt - látás** (betűsor szóként való értelmezése múlik rajta: összeolvasás);
- **Azonosság, különbözőség felismerése**;
- **Auditív megkülönböztetés** (hiányossága tagolási nehézséget, gyenge helyesírást eredményez);
- **Analizáló-szintetizáló képesség** (hangokra bontás, összeolvasás);
- Átfordítási képesség (elmondjuk, mit látunk, vagy pl. tollbamondás, stb);
- **Általános tájékozottság** (saját szűkebb és tágabb környezetben)

Az iskolaérettség feltételei 3

- **Beszédkésztség, gondolkodás** (összefüggések, következtetések, stb);
- **Problémamegoldó gondolkodás**;
- **Emlékezet. Vizuális, auditív** (mechanikus, késleltetett, hosszútávú);
- **Figyelem** (jól rögzíthető, tartós);
- **Emberrajz** (10-12 éves korig összefüggést mutat az IQ fejlődésével.);
- **Szocializáció** (barátkozó, peremhelyzetű, magányos, bohóckodó, stb);

- **Feladattudat** (6 éves kor körül felgyorsul a fejlődése);
- **Jó kudarctűrő képesség** (társasjáték);
- **Felnőttekhez való viszony** (bizalom - bizalmatlanság);

SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

- *Szociális támogatások felkutatása.*
- Továbbképzéseken való részvétel: pedagógusaink részt vesznek minden olyan képzésen ,amelyek segítséget nyújthatnak számukra a gyermekek szociális hátrányának a segítésében.

Külső kapcsolatok, támogató szervezetek, személyek felkutatása, bevonása a programba.

Egészségügyi szervezetek munkájának igénylése, előadások szervezése /egészséges táplálkozás, egészséges életmód témában/

Óvodában – óvodán kívüli programok szervezése:

- Családi programok, ünnepek (aktuális járványhelyzetnek megfelelő keretek között)
- Közös kirándulás;
- Előadások szervezése;
- Részvétel a települési ünnepeken;
- Más intézmények programjain való részvétel.

A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Logopédus biztosítása;

- 1-es típusú diabéteszrel élő óvodások ellátása;
- Egyéni fejlesztési terv készítése;
- Fejlesztés értékelése szülőkkel félévente;
- DIFER mérések értékelése, eredmények továbbfejlesztése;
- Továbbképzésen tanultak alkalmazása.

Egészségvédelmi programok, túrák, séták, kirándulások szervezése.

Integrált nevelés

Az integrált nevelés feltételeinek biztosítása

- A szakember (logopédus, fejlesztő pedagógus, szociális munkás) szakmai kapcsolata a pedagógusokkal (rendszeres konzultáció, összehangolt munka).
- A csoporttársak megfelelő viszonyulása. A különbözőség el- és befogadó képességének kialakítása.
- A család pozitív és támogató hozzáállása.
- A gyermek képességei.
- A személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- A nevelésben hangsúlyos szerepet kapjanak az egyéni differenciáló módszerek;
- A foglalkozások megszervezése és levezetése változatos, színes legyen a különböző munkaformákban (pl. frontális-, csoport-, egyéni munkaforma);
- A követelmények rugalmasabbá tétele;
- Változatos értékelési eljárások alkalmazása;
- Az óvodai élet tevékenységei közben felmerülő problémák vagy konfliktushelyzetek megoldása elsősorban az óvodapedagógusok felelőssége;
- A szülők bevonása a folyamatokba;
- Minden résztvevő tartsa fontosnak a szociális befogadás szerepét.

Az integrált nevelés tartalma:

- A szűkebb és tágabb környezet megismerése.
- A közvetlen környezet elemi szintű megfigyelése.
- Az ismeretek tevékenységbe ágyazott alkalmazása.
- Önkiszolgálás, együttműködés felnőttekkel, gyermekekkel.
- Alapvető higiénés szokások gyakorlása a napi és a heti rendnek megfelelően.
- Helyes viselkedési formák gyakorlása, együtt játszás, együttélés.
- Hagyományok megismerése, ápolása, ünnepeken való részvétel.
- Egyszerű ritmushangszerek használata.
- Zene, játék, mozgás, beszéd összekapcsolása.
- Az ábrázolás eszközeinek és technikáinak megismerése, alkalmazása.
- A testséma megismerése, játékos formában történő izomerősítés.
- A téri irányok gyakorlása, mozgáskoordináció.

- Digitális témahét tervezése és megvalósítása.

Az integrált nevelés célja

A gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Az integrált nevelés feladata

- Megfelelő szervezési mód, módszer, motiválás és eszköz megválasztása, az elérhető maximális képességek kibontakoztatására, fejlesztésére.
- Egyéni fejlesztési terv összeállítása és végrehajtása, a pozitív szociális magatartási minták közvetítése.
- A család szokásait, sajátosságait figyelembe véve az intervenciós gyakorlat érvényesítése, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásainak alkalmazása.
- Testséma kialakítása, fejlesztése.
- A finommotorika fejlesztése.

A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Célja, feladatai:

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik nevelési-oktatási feladatainkhoz, tevékenységünkhöz. Olyan pedagógiai légkör kialakítására törekszünk, amely eleve kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek származása, neme, vallása, etnikai hovatartozása, vagy bármilyen oknál fogva hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön.

Óvó-védő segítő kezet nyújtunk az arra rászoruló gyermekeknek és családoknak.

Prevenációs, korrekciós, védő-óvó feladatok

- A gyermekvédelemmel foglalkozó pedagógus tájékoztassa a szülőket, pedagógus kollégákat a gyermekek jogairól, a gyermekek jóléte érdekében működő szervezetekről, szolgáltatásokról, azok elérhetőségéről.
- Lássa el a szülőket életvezetési, gyermeknevelési tanácsokkal.
- Szűrje ki a potenciális baleseti források lehetőségét az óvodában és a családi környezetben is.

- Szorgalmazza a szülők körében a nyári szabadidős tevékenységeken való gyermeki részvételt. Segítse a hátrányos helyzetű gyermekek részvételét kiránduláson, bábszínház látogatáson és úszás oktatáson.

A gyermekvédelemmel megbízott óvónő feladatai

- Térképezze fel az óvodában a hátrányos és a fokozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát, folyamatosan tájékoztassa az óvodavezetőt ezen gyermekek helyzetének alakulásáról, életkörülményeiben történt változásokról.
- Tegyen javaslatot az Egészségügyi és Szociális Bizottság felé rendkívüli gyermek nevelési illetve étkezési támogatásra.
- Végezzen szükség szerint családlátogatást, vezesse folyamatosan a nyilvántartási ügyeket, szükség szerint intézkedjen.
- Vegyen részt esetmegbeszéléseken, ha szükséges védelembe vételi eljárás során képviselje a gyermek érdekeit, segítse az utógondozási feladatok ellátását.
- Vegyen részt továbbképzéseken, kísérje figyelemmel a Gytv. változásait.

Óvodavezető feladatai

- Irányítsa, koordinálja az intézményben folyó gyermek- és ifjúságvédelmi munkát.
- Kísérje figyelemmel az igazolás nélküli túlzott hiányzásokat.
- Támogassa rászorultságtól függően az Óvodai Alapítvány gyermekeinket.

Óvodapedagógusok feladatai

Működjön közre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Kísérje figyelemmel csoportjába járó gyermekek gondozottságát, családi körülményeik, indokolt esetben jelezze a hiányosságokat a gyermekvédelmi felelősnek.

Végezzen családlátogatást a gyermekvédelmi felelőssel, ha szükségét érzi.

Folytasson felvilágosító munkát az egészséget károsító szerekről, szenvedélyekről.

Óvodai fejlesztő program

Minden gyermeknek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben részesüljön.

Az óvodai fejlesztő nevelés során a hátrányos helyzetű gyermekek együttnevelését együtt végezzük a nem hátrányos helyzetű gyermekekkel.

Az óvodai fejlesztő program keretében az óvoda a gyermek igényéhez igazodva, biztosítja ;

- a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet,
- az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

A fejlesztő program keretében a pedagógus feladata;

- a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok mellett az egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő képességfejlesztés,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység mellett az együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása a gyermekek nevelésében, a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel történő együttműködés, a gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése, a családjaikkal történő rendszeres kapcsolattartás.

A fejlesztő program szervezésének feltétele;

- az adott nevelési évben az óvoda felvételi körzetében élő, óvodás korú hátrányos helyzetű gyermekeknek korcsoportonként legalább hetven százaléka részt vesz az óvodai nevelésben,
- az óvodában a hátrányos helyzetű gyermekek aránya elérje a tíz százalékot.

Az esélyteremtés lehetőségei:

- társadalmi támogatás, szociális problémákban való segítségnyújtás,
- differenciált fejlesztés
- a lassan haladók speciális fejlesztése, részképességeket fejlesztő programokkal.

Az együttműködés formái:

- napi találkozások, beszélgetések,
- családlátogatás,
- nyílt napok,
- szülői értekezletek,
- munkadélutánok,

- fogadó órák (előre megbeszéltek időben).

Várható eredmények az integrációs és integrált nevelés során

- Az eltérő szociokulturális közegből érkező gyermekek lehetőséget kapnak az egyéni fejlődésre.
- A gyermekek haladási, érési üteméhez igazodva történik a fejlesztés (egyéni, mikro-csoportos szervezeti keretek között) változatos, sokoldalú feldolgozással, differenciált feladatadással.
- Megvalósul az inklúzív (befogadó) pedagógia elvei, a mindennapi gyakorlatban.
- A zökkenőmentes iskolába való átmenet érdekében kezdeményezzük a partner intézmény nevelőivel az esetmegbeszéléseket; lehetőséget adunk a hospitálásra, a gyermekek megismerését illetően.
- A szakmai és társadalmi partnerekkel történő sikeres együttműködés által eredményesen végezzük pedagógiai- nevelőmunkánkat.
- Szemléletbeli, módszertani, szakmai megújulás jelenik meg a pedagógiai gyakorlatban.
- Megvalósul a szegregációmentesség, diszkriminációmentesség, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési és társadalmi hátrányainak kompenzálása, az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése, az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Rendszeres óvodába járásuk szorgalmazása,
- A másság okainak feltárása, lehetőség szerinti kompenzálása, a szülők bizalmának megnyerése.
- Minden gyermeknek esélyt kell adni az önmagához viszonyított fejlődésre, hiányainak pótlására, hátrányainak kompenzálására saját fejlődési üteme szerint.
- Minden fejlesztés eszköze a játék, észrevétlenül váljék szándékos problémamegoldássá, tanulássá. Ehhez olyan játéktevékenység biztosítása, amely elősegíti a magasabb szintre jutást.

- Az eredményes fejlesztés érdekében aktív együttműködés megszervezése szakemberekkel (gyógypedagógus, orvos, gyermekvédelmi felelős).
- Hagyományaik, szokásaik felkutatása, ápolása. Multikulturális értékközvetítés az összegyűjtött és közreadott irodalom (mese, vers, mondóka, képzőművészet, zene, dalanyag) segítségével.

A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező.

A családdal való kapcsolat

Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, ill. a család teremt meg.

Figyelembe vesszük a családok szokásait, sajátosságait, érvényesítjük a segítségnyújtás családhoz igazított módjait.

Alapelveink:

- a nevelésben a család szerepe elsődleges az óvoda épít rá és kiegészíti azt, az óvónő fogadja el a szülőt még akkor is ha a gyermeknevelésben hiányosságokat tapasztal, kapcsolatában éreztesse az őszinte odafordulást és a segítő szándékot addig a pontig, amíg a szülő ezt elfogadja,
- a kapcsolat épüljön a tapintatra és mélyüljön el a közös programok együttes tevékenysége során,
- az óvónő ismerje és fogadja el a család szokás- és szabályrendszerét, tapintatosan befolyásolja az életmód jó szokásainak alakításába,
- legyenek tájékozottak a helyi nevelési programról

Óvodánkban a szülők képviselétét a Szülői Munkaközösség látja el, mely Szervezeti és Működési Szabályzatában megfogalmazottak és a vezető irányításával vesz részt az óvoda életében.

Kialakult kapcsolattartás formái:

- napi beszélgetések, információ a gyermek állapotáról
- hirdetőtábla,
- családlátogatás, az óvodába érkező minden gyermeknél,
- családlátogatás probléma észlelése esetén, esetlegesen a Családsegítő és
- Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával, illetve a gyámügyi előadóval,
- szülői értekezletek,
- nyílt nap az óvoda meghirdetése alapján, a szülő betekinthez az óvoda életébe, napi munkájába, egy feltétellel, jelenlétével nem zavarhatja a csoport életét.
- az 5-6-7 éveseknél kivétel nélkül minden szülő látogasson el legalább egyszer az óvodába,
- közös programok szervezése szülőkkel (gyermeknap, kirándulások stb.)
- szülői munkaközösségi programok: munkadélutánok, rendezvények, társadalmi munka, amely által anyagi támogatást is nyújt.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

A program elkészítésének célja az, hogy a helyi sajátosságokat figyelembe véve megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt az óvoda minden dolgozója elkötelezett és felelősséget vállal.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Ez egy olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok az intézményükben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot, a szervezeti működést, a gyermekek és szülők részvételét a tevékenységekben úgy befolyásolják, hogy a gyermekek egészségi állapotában pozitív változást idézhessenek elő.

Fokozott figyelmet kell fordítani a gyermek egészségéhez biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Mindnyájunknak feladata, hogy kialakítsuk a gyermekekben az egészséges életvitel iránti igényt és ismertessük meg őket az egészséges élet stílusokkal és élet modellekkel, gondozzuk lelki képességeiket (érzelmi, akarati, értelmi) és alakítsuk ki bennük az embertársaikkal kapcsolatos szociális együtt működési készséget.

Az egészség e három jellemzője a harmonikus személyiség fejlesztés feladatával összefonódik. Óvodánkban az egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció). Ezek egymástól elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- az egészséges táplálkozásra nevelés,
- az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység,
- a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése területére terjednek ki.

Testi és lelki egészség

Az egészséges életmódra nevelésben nagy feladat és felelősség hárul az óvodákra. Minden tevékenységünkkel a gyermekek testi, lelki és szociális fejlődését kell szolgálnunk. Óvodánk személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak szokásoknak, magatartásoknak a kialakulását, amelyek javítják a gyerekek egészségi állapotát. Az egészséges életmódra nevelés a harmonikus élet értéként való tiszteletére nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít meg bennünket. Gyermekeinket készítjük fel arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek egészséges életvitelt kialakítani életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, konfliktusokat megoldani.

Alapelvek, célok

Az egészség és a környezet egymással szorosan összefüggő fogalmak. Nem beszélhetünk egészséges emberi életről a természet – környezet óvása, védelme nélkül, hiszen az ember a

természet része. Az általa okozott természeti –környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a szervezet működésére. A ránk bízott gyermekeket is ennek tudatában kívánjuk nevelni, programunkkal a szülők egészség tudatos magatartását is fejleszteni szeretnénk.

Az intézmény környezete

Hagyományaink

Tudatosan alakítjuk gyermekeinkben a környezetünk megismerésének és óvásának igényét a foglalkozásokon és a rendszeres környezetvédelmi tevékenykedtetés során is.

- Évente egy alkalommal bekapcsolódunk a falunkban szervezett szemétszedési akcióba.
- Környezetünk szépítése céljából udvarunkra fa- és virágültetést szervezünk.
- A belső környezetünk alakításban, csoportszobáinkban élő sarkot alakítunk ki.
- A Víz Napja, Föld Napja, Madarak - Fák napja, Állatok Világnapja programokba bekapcsolódunk s ez egész éves tevékenykedtetést jelent gyermekeink számára.
- A gyermekek testi, lelki fejlődésének megalapozását a családokkal szorosan együttműködve szervezzük és alakítjuk egészségnevelő és prevenciós munkánkat.
- Zöldség-, gyümölcsnapokat tartunk szülők segítségével.
- Ősszel, a családokkal egészséghetet szervezünk, amikor is zöldség és gyümölcssalátákat készítünk, szülők támogatásával.
- A védőnő irányításával novemberben „Ne gyújts rá!” programot szervezünk.
- Ennek keretében beszélgetünk a dohányzás ártalmairól, az egészséges tiszta levegő fontosságáról. Célunk az, hogy a gyermekeink hallhassanak olyan információkat, melynek alapján a dohányzást elítélendő, helytelenítő viselkedésnek érzékelik.
- A mozgás, a sport megszerettetése első rendű feladatunk. A sportos tevékenységek napi szinten jelen vannak óvodánkban – kiemelnénk az ovi-foci lehetőségét, heti egy alkalommal a nagycsoportosok számára.
- Minden évben részt veszünk a zirci óvoda „Gyermekolimpia” nevű programban.
- A jövőben a célunk megvalósítása érdekében figyeljük a pályázati lehetőségeket.

Humán erőforrások

Nevelőtestületünk minden tagja magáénak érzi az egészséges életvitelre és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit. Óvodapedagógusaink odafigyelnek arra, hogy a mindennapok során segítsék a gyermekek önálló vélemény alkotását, döntési képességek fejlődését a kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában egyaránt.

Mindenképpen fontos, hogy gyermekeink tiszteljék környezetüket, legyen számukra fontos annak megóvása.

Nevelési célunk a környezettudatos viselkedés megalapozása. A személyes példaadás nagyon fontos ebben a folyamatban.

KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI INTÉZMÉNYI ALAPELVEK CÉLOK

Környezetvédelem

A környezetvédelem a környezet ismeretén, megbecsülésén, rendben tartásán alapul, ehhez szükséges a természethez való pozitív érzelmi viszony, mely tiszteletet jelent mind a társadalmi, mind a természeti környezettel szemben.

A környezetalakítással és a munkatevékenységgel szorosan összekapcsolódik.

Fontos nevelési feladat, hogy a gyermekek védjék az élő környezetet, gondoskodjanak életfeltételeik biztosításáról, ne rongálják, ne pusztítsák azt. Tudják, hogy minden élőlénynek joga van az élethez.

A jövő környezetét a jelen óvodásai fogják alapvetően meghatározni, ezért nagyon fontos az óvoda minden dolgozója és a szülők környezetvédő magatartása a környezetszennyezés elkerülésében és a környezet helyreállításában.

Hagyományápoló munkánkban, még a családokban fellelhető tárgyi értékek (köcsög, korsó, szőttes, faeszközök, fonott tárgyak stb.) összegyűjtése, szakszerű védelme, ápolása, olyan módon való elhelyezése, hogy a későbbi nemzedékek is megcsodálhassák azokat. Általuk megismerhessék azt a környezetet, melyből eleink származnak, ami a miénk.

A környezetvédelem kiterjed az emberre, mint a társadalmi környezet egyedi és megismételhetetlen egységére. Az idősök tisztelete, a kisebbek, gyengébbek óvása, védelme, a felnőttek munkájának megbecsülése a környezetvédő magatartás kialakulásának feltétele.

Hosszú távú céljaink

Rendszerszemléletre nevelés elve

Neveljük gyermekeinket arra, hogy a megszerzett ismereteik birtokában lássák meg az életben a problémákat, tapasztalják meg a valós dolgokat és vegyék észre az azok közötti összefüggéseket. (ok –okozati viszonyok észrevétele)

Természet és társadalom harmóniájának elve

Gyermekeinkben a természet és társadalmi környezet – a bennük rejlő szokás rendszert – meg kell, hogy alapozzuk. Az óvoda, a lakóhely, a szülőföld esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében környezettudatos magatartással működjenek közre.

Fenntarthatóság elve

A szűkebb és tágabb környezetért felelős aktív együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt alakítsunk ki gyermekeinkben.

Testi – lelki egészség elve

Az óvoda minden dolgozója törekedjen arra, hogy a gyermekek testi-lelki, szociális értékei pozitívan fejlődjenek. **Az egészség érték, tenni kell érte!** Ezt értsék meg a gyermekeink és alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény.

Társas készségek fejlesztésének elve (tolerancia és segítő életmód)

Ismertessük meg gyermekeinkkel a következő szociális képességeket

- konfliktuskezelés
- együttműködési készség
- döntési képesség
- érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelése
- foglalkozások és szabadidő tevékenységek maximális kihasználása

Alakuljon ki gyermekeinkben társas környezetre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra irányuló érzelem.

Foglalkozásközi integráció elve

Legyünk képesek a különböző pedagógia módszerek alkalmazására, a pedagógusok közti együttműködés új formáinak, módszereinek alkalmazására.

- **Rövid távú céljaink**

- Az egészséget támogató, biztonságos és esztétikus környezet kialakítása és védelme.
- Környezettudatos magatartás kialakítása
- Higiéniai normák megismertetése és betartatása.
- Helyes napirend és életritmus kialakítása
- Az étkezési kultúra fejlesztése
- Egészséges táplálkozás megismertetése
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Testi-lelki egészségvédelem, Gyermek és dolgozók körében egyaránt

AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FELADATAI

- Szomatikus egészségfejlesztés
- Léleki egészségfejlesztés
- Szociális képességek fejlesztése

Szomatikus egészségfejlesztési feladatok

Általános cél és feladat

A szomatikus nevelés a test, a szervezet megismerésére és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot öleli fel, kint az egészség megvédésének a tudatos egészségvédő magatartás, a mentálhigiéné és a mozgás szokások alakítását. Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazottakat és felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését az élet és testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei:

- személyi higiénia fejlesztése
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozásra szoktatás
- betegségek megelőzésére nevelés
- testmozgásra edzésre szoktatás
- balesetek megelőzésére , elsősegély nyújtás

Személyi higiénia fejlesztése:

A gyermekek testi gondozását, a testi szükségletek kielégítését, a testi épség védelmét foglalja magába. Beszélhetünk ennek kapcsán a test tisztán tartásáról, bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolásáról, védelméről. Meg kell említeni a gondozási feladatok között a WC használatát, WC papír használatát,

A helyes, réteges öltözködés iránti igény kialakítását, a gondozottságra való odafigyelést fontos feladatnak tartjuk.

Cél: Kialakítani a gyermekekben a személyi higiénia iránti igényt.

Feladatunk: az alapvető higiéniai tevékenységekre való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés, korrekció.

A feltételek biztosítása:

Minden gyermek számára megfelelő jellel ellátott törölköző, fésű, fogápoló szerek, ágynemű, pizsama, tornafelszerelés álljon rendelkezésre. (szülői segítséggel)

A folyosón minden kisgyermeknek legyen meg a ruhák, cipők tárolására alkalmas, jellel ellátott öltözőrész, ahol saját holmiját tarthatja.

A tisztálkodáshoz megfelelő mennyiségű mosdókagylóval, szappantartóval, folyékony szappanadagolóval, körömkefével rendelkezünk.

A mosdóban elegendő számú, függönnyel ellátott WC kagyló áll rendelkezésre, biztosítva az intimitást.

a gyermekek számára napközben bármikor elérhető a külön helyen kijelölt zsebkendőtartó, melyet igény szerint használhatnak gyermekeink. Fontos az elhasznált zsebkendők higiénikus tárolása is

A nap bármely szakában biztosított gyermekeink számára a vízfogyasztás, a csoportszobában és az udvari tartózkodás során is.

Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénés szabályok betartására, kézfertőtlenítésre gondot fordítunk.

Környezeti higiénia fejlesztése

Az egészséges óvodai környezet biztosítása fontos feltétele az egészségnevelésnek: a csoportszobák, az óvoda többi helyisége, az óvoda udvara.

Cél: környezet tisztasága iránti igény, környezettudatos magatartás kialakítása.

Feladatunk: Pozitív viszony kialakítása a környezetünkkel, a környezet óvására nevelés, az ezzel, kapcsolatos munkafolyamatokkal való megismertetés. Folyamatos gyakoroltatás a környezet rendjének megőrzésére.

A feltételek biztosítása

Biztosítjuk gyermekeinknek az elegendő teret a megfelelő napi tevékenységek elvégzéséhez.

A gyermekek számára megfelelő méretű, gyermekbarát, stabil, könnyen tisztántartható berendezési tárgyakkal alakítjuk ki óvodánkat, csoportjainkat.

Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, rendben tartásukat folyamatosan elvégzik a dajka nénik.

Folyamatosan biztosítjuk a friss levegőt a gyakori szellőztetéssel, gondoskodunk a megfelelő mesterséges és természetes megvilágításról az óvoda helyiségeiben.

Rendszeres takarítás, portalanítás követelmény, az előírásoknak megfelelően tároljuk a az egészségre ártalmas anyagokat, a gyermekektől elzárva.

Az óvoda udvarának az előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk, odafigyelünk a balesetveszélyek kiküszöbölésére. Az önkormányzat karbantartói rendszeresen gondozzák a füves területeket.

Az udvari eszközeink, mászókáink EU szabványnak megfelelőek, a felülvizsgálatukról gondoskodunk.

Fontos számunkra a homokozó rendezettsége, évente cseréljük, a frissítésről a karbantartó és a dajka nénik gondoskodnak. Az árnyékolása megoldott.

Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Óvodánk a közeli Napközi konyháról szállítja az ételt, csak melegítő konyhával rendelkezünk. Az ételmezésvezető irányításával készítik el az ételeket, számára jelezzük az ételallergiás gyermekeinket, és az allergiától függően külön étkezést biztosítanak, ezen gyermekeink számára. (tej érzékeny, mogyoró érzékeny).

Az óvodapedagógusaink egészségnevelési feladatait óvodánkban az étkezések lebonyolítása alkotja, az egészséges táplálkozás megkedveltetése, új ízek, ételek megismertetése, beépítése a napi gyakorlatba.

Célunk: A korszerű, egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése.

Feladatunk: Egészséges táplálkozásra való nevelés, a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészségmegőrző tevékenység.

További feladatunk a családdal való szoros együttműködés ezen a téren, prevenció tájékoztatás, szemléletváltás.

A feltételek biztosítása:

A gyermekek számára biztosítjuk a kulturált, esztétikus étkezés feltételeit tányérok, evőeszközök, poharak, szalvéta, és esztétikus terítő. Minden eszköz a gyermekek számára elérhető helyen van a tálaló polcon, ahonnan a naposok igény szerint elvehetik.

Étkezések során megtanítjuk a gyermekekkel az ételek nevét, új ételnél javasoljuk az ízek kóstolását, ismerkedést az étellel. Semmit nem erőltetünk, csak kedvcsináló ismereteket nyújtunk az adott ételféleséggel kapcsolatosan.

Megismertetjük a gyermekekkel a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségekkel, különféle ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében zöldség és gyümölcsnapokat tartunk a szülők segítségével.

A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a főzőkonyhával történő egyeztetéssel megoldjuk.

A folyamatos folyadékpótlást a nap egész folyamatában biztosítjuk - udvari tartózkodás során is.

Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek étkezési szokásaira, táplálkozási rendellenesség túlsúlyos, kórosan válogatós gyermekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt.

A betegségek megelőzésére nevelés:

Kiemelt feladatunknak tartjuk a fertőző betegségek megelőzésére való nevelést. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, - rendszeres kézmosás, zsebkendő használata, amit tudatosítunk is a gyermekekben. A közös eszközök használati tárgyak tisztítása is a megelőzés része.

Cél: Egészségvédő szokások kialakítása, beépítése a napi gyakorlatba

Feladatunk. Beszélgetés kapcsán kapjanak a gyermekek ismereteket a gyakran előforduló betegségekről, a védekezéshez szükséges magatartásformákat begyakoroltatjuk.

A feltételek biztosítása:

Minden gyermeknek legyen biztosított a jellel ellátott tisztálkodási eszköze-melyek fertőtlenítése, tisztítása a dajka nénik feladata. Odafigyelünk az elhasználódott eszközök cseréjére- pl. fogkefe időszakos cseréje. Hosszabb, elhúzódó betegségek esetén fokozottabb fertőtlenítő eljárást alkalmazunk.

A higiénias szabályok betartásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést.

Szezonális betegségek előfordulása esetén a szülők segítségével, zöldségekkel, gyümölcsökkel pótoljuk a vitaminforrást.

A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a megfelelő mozgást, edzést a szabad levegőn. Sétákat, kirándulásokat szervezünk, a faluban, erdőben.

Az egészséges gyermek védelmében az óvodában észlelt beteg gyermekeket e többtől elkülönítjük, amíg a szülő orvoshoz nem tudja vinni. Elkülönítésre kijelölt hely óvodánkban az iroda.

A betegségekből való felgyógyuláskor a közösségbe történő visszatérés szabályait érvényesítjük. **Orvosi igazolások bekérése!**

Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a védőnővel, időnként előadásokat, szűréseket iktatunk be a programjainkba.

A mindennapi mozgás megvalósítása

A gyermekek egészséges testi-lelki fejlődéséhez elengedhetetlen a mindennapi mozgás. Sajnos a modern kor mozgásszegény életmódot von maga után, éppen ezért fontos feladat jut az óvodáknak abban, hogy gyermekeinket a mozgás szeretetére ösztönözzük, különféle tevékenységekkel szorgalmazzuk ezeket.

A mozgásos tevékenységek során, a gyermekek sikert és kudarcot is átélnek, miközben megtanulják, ezeket kezelni is. A közös, örömmel végzett mozgás során megfigyelhető a társas kapcsolatok bővülése is.

A tevékenység magába foglalja a szervezet edzését, a fizikai terheléshez való hozzászoktatást, az óvodai testnevelés foglalkozásokat.

Célunk: a testmozgás a szabadban való tartózkodás igényeinek felkeltése, a rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Feladatunk: A gyermekek mozgásigényének kielégítése a nap folyamán, a rendszeres kondicionálás, az erő és állóképesség fejlesztése.

A feltételek biztosítása:

- Lehetőséget biztosítunk minden nap a játékos mozgásra, testedzésre a csoportszobában és a szabad levegőn egyaránt.
- Elsőrendű feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, és a gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése.
- Ennek érdekében szem előtt tartjuk az életkori sajátosságokat, az egyéni képességeket, lehetőség szerint a szabadban végezzük a mozgásos tevékenységeket, főként játékos mozgások keretében, figyelünk a fokozatos terhelés betartására.
- Elsőrendű szempont a gyermekek biztonsági érzetének betartása, a higiéniai szempontok és a balesetvédelmi szabályok betartása és betarttatása is.
- Szellőztetés, tiszta levegő, megfelelő hely-tér a mozgásra, tiszta környezet.
- Empátiával fordulunk a betegségből felgyógyuló gyermekek fizikai állapotára, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeinkre is egyaránt.

A mozgásos játékok fejlesztik:

- a gyermekek természetes mozgását, és testi képességeit
- kedvezően hatnak a teljesítőképességeikre
- megerősíti az egészséges életmódra nevelés hatékonyságát

Az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyság érdekében a következő pedagógiai és egészségügyi szempontok figyelembevétele szükséges.

Fontos a mindennapi mozgás megszervezése, és minden gyermek részvétele.

- Fontos a pozitív megerősítés, a sikerélmény nyújtása az eltérő adottságú gyermek számára is.
- A sport személyiség és közösségfejlesztő hatásának megfelelő érvényesülése.
- Az életkori sajátosságok figyelembe vétele mellett a testmozgás tartalmazzon játékos, táncos elemeket is. (néptánc heti 1 alkalommal)

- Szolgálja a mindennapi mozgás az életminőség javítását.
- A napi tevékenységbe épüljön bele a szabad levegőn lévő mozgás.
- Tudatos, a nagymozgások, finommotoriak, egyensúlyérzék fejlesztésére, a tér mozgásos megismerésére irányuló mozgások épüljenek be a mindennapokba.
- kondicionálás, (erő, gyorsaság, állóképesség) és koordinációs képességek fejlesztése.
- A prevenciós torna biztosítása.
- életkornak megfelelően ismerjék meg a gyermekek a mozgásos játékeszközök biztonságos használatát.
- Szülők bevonása a mozgásos tevékenységekbe (sportnap, egészségvédelmi napok, családi nap)

Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

Az egészségvédelem mellett oda kell figyelnünk a balesetek megelőzésére is.

Gyermekeinknek életkori sajátosságaikból adódóan még nem alakult kis a veszélyérzetük, ezért a mi feladatunk a testi épségük megőrzése, a környezetükben előforduló veszélyek kiküszöbölése.

Gyermekebalesetnek minősül minden olyan baleset, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvása, valamint az erkölcsi védelmük, az óvodába lépésüktől kezdve annak jogszerű elhagyásáig fennáll, ez kiterjed még az óvodán kívüli közös programok idejére is.

Célunk: a gyermek testi épségének védelme

Feladatunk: Egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek nyújtása, készségek kialakítása, gyakoroltatása ellenőrzése, és a folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása.

Megbeszéljük minden év elején, az óvodán belüli és külső környezetében előforduló balesetvédelmi szabályokat, a helyes és helytelen viselkedéseket kiemelten tudatosítjuk a gyermekekben.

Felhívjuk a gyermekek figyelmét azokra a helyes magatartási szabályokra, amelyek szükségesek a balesetek elkerüléséhez. Fontos a személyes példamutatás!

Megismertetjük a gyermekekkel a játékeszközök, valamint a taneszközök helyes használatát, amelyek szükségesek a balesetek elkerülése érdekében. Folyamatosan gyakoroltatjuk is ezeket (olló, tű, kés, villa biztonságos használata).

A közlekedési szabályokat séták, utazás során ismertetjük és gyakoroltatjuk gyermekeinkkel, valamint szerepjáték, szituációs játékok kezdeményezésével tudatosítjuk azokat.

Odafigyelünk arra is, hogy a háztartási gépek használatával kapcsolatos szabályokról is kapjanak valós ismereteket.

Az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben való tárolásáról gondoskodunk, e mellett még a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályzatban megfogalmazottakról is.

Ez minden dolgozónk feladata és kötelessége is!

Megbízott és képzett elsősegélynyújtó személy dolgozik, és biztosított az óvodai elsősegélynyújtó felszerelés.

Az óvoda és az óvodapedagógus feladatai.

- A 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet 168§ - a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményekben a nyitvatartási időben biztosítani kell a gyermekek, tanulók felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira.
- Olyan környezete kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartások kialakítására, a gyermekek biztonságra törekvő viselkedését fejleszteni kell.
- Baleset előfordulása esetén, az elsősegélynyújtást követően, azonnal mentőt, orvost kell hívni és értesíteni kell a szülőket
- A védő-óvó előírásokat, feladatokat rögzíteni kell az óvoda dokumentumaiban.
- nyilván kell tartani a nevelési-oktatási intézményben bekövetkezett baleseteket. Ki kell vizsgálni a 8 napon túl gyógyuló baleseteket.
- Az óvodában lehetővé kell tenni a szülői szervezet, részvételét a balesetek kivizsgálásában.
- Az intézménynek meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a hasonló balesetek megelőzésére.

II. Pszichohigiénés egészségfejlesztés

- A testi, lelki egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést. Gyakoroljon Pozitív hatást a gyermekek személyiségfejlődésére, támogassa a gyermekek környezethez történő alkalmazkodását.
- Az Nkt.62.§(1) g) pontja kimondja, a pedagógus kötelessége a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése érdekében tegyen meg minden erőfeszítést: felvilágosítással, munka és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával a szülő és szükség esetén más szakemberek bevonásával is.
- A lelki egészségfejlesztés az óvoda egész napi tevékenységébe, folyamatába beépül. Fontos az optimális napirend kialakítása.

Általános cél, olyan személyiség szerkezet fenntartása, mely alkalmassá teszi a társadalmi elvárások teljesítésére, miközben önmagával és környezetével is harmóniában van. **Feladat.** Elősegíteni a gyermek, szociális biztonságát, személyiségtulajdonságainak kibontakoztatását. pszichés stressz feldolgozását, a harmonikus szociális kapcsolatok és az empátia készség alakulását.

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Egészséges életvezetés
- Stressz elhárítás
- Egészségre káros szokások megelőzése
- érzelmi nevelés

Egészséges életvezetés

Az egészséges életvezetés magába foglalja az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót, valamint a korrekciós tevékenységet az egészségtelen szokások tekintetében.

Cél. Megóvni gyermekeinket az idegrendszerükre ható káros hatásoktól (túlzott zaj) Feladat: Az egészséges személyiségfejlődés biztosítása, a gyermek a gyermek mentális egészségének védelme a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheltségtől.

A feltételek biztosítása

Arra törekszünk, hogy a napirendünk biztosítsa a folyamatosságot és rugalmasságot. A napirend változatos tevékenységei biztosítják a cselekvés és a pihenés lehetőségeit egyaránt

Az óvodás gyermek számára a rendszeresen visszatérő tevékenységek érzelmi biztonságot nyújtanak.

A kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítését segítjük, az antiszociális viselkedést igyekszünk kiküszöbölni (harag, agresszió, düh)

Kihasználjuk, a lehetőségeket mellyel a családi életre való felkészülést segítjük elő. Támogatjuk az anyás beszoktatást.

Stressz elhárítás

A stressz a szervezet külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető.

Elhárításánál meg kell szüntetni azokat az idegrendszert megterhelő zavarokat, amelyek a

Feladat

Stressz hatásokat előidézik.

Cél: Az idegrendszeri-lelki egészségvédelem

Feladat: A stresszhelyzetek kiküszöbölése, stressz hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása

Törekszünk arra, hogy az óvoda külső-belső környezete egyaránt biztonságot sugározzon, a berendezései igazodjanak a gyermeki méreteihez.

Kiküszöbölünk minden zavaró körülményt, erős zajforrást, vibráló fényt,

Napirendünk biztosítja a rendszerességet és folyamatosságot, kerüljük a felesleges várakozást, sürgetést.

A konfliktushelyzeteket megfelelően kezeljük, kizárjuk a megkülönböztetést és agressziót.

Kiemelt figyelmet kap nevelési elveink között a beszélgetés, empátia, személyes segítségadás.

Egészségre káros hatások mellőzése

A pszichohigiénés nevelési feladatok közé tartozik a az egészségre káros hatások megelőzése (alkoholfogyasztás, dohányzás, indokolatlan gyógyszerfogyasztás, elhízás cukorbetegség, a terjedő drogfogyasztás)

Cél: Egészségvédő modell megismertetése, ami a későbbiekben megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladat: megismertetjük a gyermekeket azokkal a tevékenységekkel, amelyek az egészség megőrzéséhez szükségesek. Fontos a jó példaadás, a derűs kiegyensúlyozott légkör megléte.

Érzelmi nevelés

Az óvodásgyermekeink jellemző tulajdonsága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ennek tudatában fontos, hogy gyermekeinket harmonikus, derűs, nyugodt kiegyensúlyozott légkör vegye körül.

Cél: A megfelelő viselkedési normák, állandó értékrend kialakítása.

Feladat: Optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása.

Érzelmi biztonság megteremtése a szeretet és tisztelet sugárzásával, az önbizalom és a pozitív én-kép kialakulásának segítése.

A feltételek biztosítása

Fontos feladatunknak tartjuk, a gyermekek beilleszkedését segíteni, fejleszteni, a gyermekek a csoportba történő integrációját.

Kiemelten a HH, HHH, SNI gyermekek beilleszkedését segíteni, ami minden óvodapedagógusnak feladata.

A csoportba történő alkalmazkodás képességének fejlesztése nagyon fontos feladatunk, ezek közül kiemelten a következők: egészségvédő, szabálykövető magatartás, emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés és az együttműködés elfogadása, alkalmazkodó viselkedés a természeti és társadalmi elvárásokhoz. Óvodai nevelésünket áthatja a tolerancia, empátia, és legfőképpen a szeretet.

Arra neveljük gyermekeinket, hogy egymást szeressék és segítsék a nap folyamán minden tevékenységben.

Szociálhigiénés egészségfejlesztés

A szociálhigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek, a társas együttélésből adódó feladatokat foglalja össze. a kisgyermekek számára a család mellett az óvoda az első szervezett közösség, amely szociális nevelő feladata körében a társa-társadalmi kapcsolatok szabályozását végzi.

Cél: A gyermeket nevelje a közösségbe való befogadásra, szeretetteljes együttműködésre készítse elő.

Feladat. Kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben, harmonikus társas kapcsolatok alakítása, konfliktusmentes elfogadó attitűd,- olyan szokások kialakítása, amelyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Egészségfejlesztés biztosítása és integráló nevelés
- Egészségpropaganda

Egészségfejlesztés biztosítása és egészségnevelés

Cél: A gyermekek közösségbe való befogadása, szeretetteljes, együttműködő óvodai légkör biztosítása. Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazottak szerint, a 2,5-3-7 éves integrálható fogyatékos vagy valamilyen szociálisan hátránnyal küzdő gyermekek számára normál óvodai nevelés során, speciális fejlesztés mellett, a gyermeki jogokat gyakorolva, szociálisan, értelmileg, érzelmileg éretté váljanak az iskolai életre.

Feladat: Fogadtassa el az óvodapedagógus a gyermek közösséggel a másságot, hiszen minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, neme, származása, vallása, és testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

A fogyatékos gyermekek számára az óvodai nevelés adekvát fejlesztési lehetőségeket nyújt azon gyermekek részére, akik önkiszolgálásra képesek, olyan mértékű fogyatékossgal rendelkeznek, hogy a közösségi nevelés feltételei között, beilleszkedésre képesek, fejleszthetők jártasságaik, képességeik.

A feltételek biztosítása

Biztosítjuk az empatikus, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés kialakításán túl betartatjuk az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját.

Minden óvodapedagógus feladata, hogy biztosítsa az óvodai programokon való részvételt minden gyermek számára ugyanazon jogokkal.

A törvényben megfogalmazottak szerint óvodánk objektív lehetőségei mellett támogatja az integrált, inkluzív nevelést.

Az SNI gyermekek számára biztosítjuk a sérülésének megfelelő szakembert, a speciális fejlesztés lehetőségét.

Egészségpropaganda

Az egészségpropaganda az egészségpolitikai intézkedések széles körű fejlesztését, a szociálpolitikai határozatok, döntések megértését, megvalósítását jelenti.

A betegségek korai felismerése, a szűrővizsgálatokra történő mozgósítás, az időszakos és rendszeres szűrővizsgálatokon való részvétel, az egészségfejlesztés feladata.

Óvodánkban az egészségpropaganda a szülők felé irányul elsősorban, törekszünk arra, hogy a szülői ház és az óvoda egészségnevelése összehangolt legyen. (pl. Dohányzás, drog, egészséges táplálkozás, alkoholizmus elleni propaganda)

Cél: Betegségmegelőzés és megőrzés belső igénnyé fejlesztése

Feladat: egészségpropaganda a szülők körében, modell értékű, követésre méltó viselkedésnyújtása.

RENDSZERES EGÉSZSÉGÜGYI SZOKÁSOK, SZŰRÉSEK

A gyermekek rendszeres egészségügyi szűrésének megszervezése az intézményvezető feladata az SZMSZ-ben leírtak alapján. Javasolt az évente egyszeri fogászati, és általános szűrővizsgálatok megszervezése.

A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ LEGFONTOSABB TEVÉKENYSÉGEINK, FELADATAINK

Feladat	A tevékenység tartalma
Természeti környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képességfejlesztő tevékenységgel	- A természet folyamatos megfigyelése az évszakok változásával kapcsolatosan. - Az időjárás változásainak megfigyeltetése. - Ismerkedés hazánk növény és állatvilágával. - Gyümölcsök zöldségek megismertetése, megkedveltetése - természetvédelmi jeles napok megismertetése

	- Séták szervezése a közeli erdőszélre, erdei termések gyűjtése - Ismerkedés saját testükkel, testrészek érzékszervek fontossága, szerepük, védelmük.
Társadalmi környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képességfejlesztő tevékenységgel	- Lakóhelyünk megismertetése - Nemzeti ünnepeink, hagyományaink, megemlékezés az emlékműnél - Falu ünnepein való részvétel - Orvos gyógyító munkájának megismertetése, látogatás a rendelőbe, gyógyszerárba - könyvtárlátogatás rendszeresítése - közlekedési szabályok megismertetése, betartatása.
Személyes higiéné elsajátítása	- Helyes szokások betartatása, az étkezések, gondozási feladatok következetes figyelemmel kísérése.

Egészséges étkezés	- Gyümölcsnapokat tartunk a szülők segítségével friss zöldség, gyümölcs fogyasztása - a faluban szervezett egészségnapon való részvétel.
Az egészséget befolyásoló környezeti tényezők felismerése	- Föld-víz világnapja megünneplése, programszervezés, beszélgetés védelmükről - Ismeretek nyújtása a levegő szennyezésével kapcsolatosan - A vízszennyezés következményei séta a tóhoz, patakhoz - Só szobai foglalkozások szervezése.
A sokoldalú mozgás lehetőségeinek felismerése	- Rendszeres mozgás szorgalmazása - Részt veszünk a falufutáson - Hetente egy kötelező szervezett mozgás, ahol megvalósul az eszközökkel végzett képességfejlesztés - nagycsoportosok számára ovi foci szervezése. - Néptánc foglalkozások - Énekes, mozgásos játékok tartása. - Udvari játszóeszközökön való szabad játék.

	- Séta a faluban, a közeli erdőbe, tapasztalatszerző kirándulások szervezése, évszakonként.
Környezettudatos életmód elemeinek szocializációja	- Természeti környezetünk szeretete, védelme, szemétszedésen való részvétel, madárvédelem, madáretetés az óvoda udvarán. - A vízzel való takarékoság fontosságának kiemelése - Természetes anyagok felhasználása mindennapjainkban.
Egészségkárosító szerek egészségi kockázatának tudatosítása	- Előadás keretében a dohányzás károsító hatásáról, megelőzéséről való ismertek nyújtása nagycsoportosok számára. Előadó: Prémné Koczner Éva
Csoportszoba, öltözők, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága	- Napi rendszerességgel az óvoda helységeinek takarítása, fertőtlenítése, tisztálkodási szerek biztosítása.(dajkák)
	- Szülők feladata a gyermekek ágyneműjének, pizsamájának, törölközőjének rendszeres tisztántartása. - Az óvoda udvarának tisztántartása az önkormányzat karbantartójának a feladata. - A nagycsoportosok bekapcsolódnak az udvari

	lombgyűjtésbe, kiskertgondozásba, termékek begyűjtésébe.
Kirándulások szervezése	- Év végi nagy kirándulások szervezése az SZMK anyagi támogatásával
Az óvodán kívüli ismeretterjesztési lehetőségeinek kihasználása	- A Művelődési ház által szervezett kiállítások megtekintése, könyvtárlátogatás, a falu rendezvényein való részvétel - Kirándulás az állatkertben - Megfigyelő séta alkalmával ismerkedés a falusi élettel, az emberek munkájával, a háziállatokkal. - Séta keretében őszi termékek gyűjtése (gesztenye, makk, dió, csipkebogyó, falevelek).
Hulladékgyűjtés	- Játék keretében megismertetjük a gyermekekkel a szelektív hulladékgyűjtést (Kukatündér társasjáték) - Hulladékot viszünk a faluban elhelyezett szelektív konténerekbe.

	- Részt veszünk a Hulladék csökkentési hét rendezvényén. - Gyűjtjük az elektronikus hulladékot.
Baleset megelőzési intézkedések	- Rendszeresen beszélgetünk a balesetvédelemről a csoportokban. Pl. a csoportszobai játékok és udvari eszközök helyes használatáról. - Az udvari játékok és eszközök folyamatos ellenőrzése. - Biztosítjuk az elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeit.

A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

BOLDOG ÓVODA PROGRAM

A program célja:

A pozitív pszichológia eredményeire építve adjunk ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez kidolgozott Boldogságóra programmal. Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élményben gazdag feladatai, játécai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet.

BOLDOG ÓVODA PROGRAM-hoz óvodánk a 2020/2021. nevelési évben csatlakozott. Kiemelt feladatunk a 3-6 éves gyermekekben a boldogságra való képesség erősítésére, kibontakoztatása. Pozitív énkép kialakítása, a feladatok, játékok segítségével a szeretetet, magabiztosságot, egymásra való odafigyelést, önmagunk és társaik tiszteletének erősítését. A

szeretetteljes, vidám légkör hozzájárul a gyermekek pozitív pszichés fejlődéséhez, ezáltal kihat egészségükre, szomatikus fejlődésükre egyaránt.

A Boldogságóra Program 10 egymásra épülő témából áll, s ezek fokozatosan tárják a csoport, gyermekek elé a boldogság sokféle lehetőségeit, területeit, az arra való törekvés feltételeit.

Boldogóráink tematikája a következők:

- A hála gyakorlása
- Az optimizmus gyakorlása
- Társas kapcsolatok ápolása
- Jó cselekedetek gyakorlása
- Elköteleződés egy cél mellett
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömek élvezete
- A megbocsátás gyakorlása
- Testmozgás
- Fenntarthatóság

A boldogságórák előnyei:

- Fejleszti a gyermekek problémamegoldó képességeit
- Szélesíti a gyermekek látókörét és gondolkodásmódját
- Testi, szellemi és társas erőforrásokat épít
- Ellensúlyozza a negatív érzelmeket
- Óvja a gyermekek mentális egészségét
- Csökkenti az agressziót a gyermekközösségben
- Javulnak a gyermekek tanulási eredményei

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- *A pedagógiai programot a főigazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el.*

- *A Pedagógiai Program a fenntartó hagyja jóvá.*
- *A Pedagógiai program 2025.szeptember 1-től lép hatályba.*

A program módosítására lehetőség van.

Lehetséges indokok:

- A nevelőtestület más program bevezetésére tesz javaslatot írásban.
- Fenntartói határozat által adott feladatok végrehajtása
- Jogszabályi változások

A pedagógiai programnyilvánosságra hozatala.

A dokumentum nyilvános!

Megtalálható: <http://gyongyszem.baptistaoktatas.hu/> honlapon

Megtekinthető: az intézményvezető irodában

Tájékoztatást lehet kérni a dokumentumok tartalmáról az intézmény vezetőjétől.

Kelt:2025.....

PH

.....

igazgató

LEGITIMÁCIÓ

A fenntartó a 2025.....ülésén a programot jóváhagyta.

....., 2025.....

P.H.

.....

.....

fenntartó

4. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. december 05. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: A Dudar belterület 999 helyrajzi számú közterület elnevezése.

Előterjesztő: Baumann Csaba polgármester

Szavazás módja: egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

Papp Anita dudari lakos kérelemmel fordult Dudar Község Önkormányzata felé. Kérelmének egy részét már tárgyaltuk, mely a helyi építési szabályzat módosítására vonatkozott.

Kérelmének második fele az alábbiakat tartalmazza:

„Szeretném kérelmezni a hivatalos utca elnevezést. Életvitelszerűen a 034/5 hrsz. lévő családi házunkban élünk és nagyon megkönnyítené a hétköznapijainkat, ha lenne saját, hivatalos utca és házszámunk (minden héten a kukákat és a postát is ide kaphatnánk ect.) Ebben kérem a képviselő-testület támogató segítségét és beleegyező szavazatát.”

Papp Anita javaslatokkal is élt az utca elnevezése vonatkozásában, melyek a következők:

- Keszi utca
- Káposztáskertek utca
- Fodorkert utca

Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek elnevezésének, valamint elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám megállapítás szabályairól szóló 9/2014. (IX.15.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: rendelet) 5.§ (1) bekezdés c) pontja szerint *a közterület elnevezésének megállapítását, vagy megváltoztatását kezdeményezheti Dudar közigazgatási területén lévő ingatlanok tulajdonosai, haszonélvezői, az érintett közterületen lakcímmel rendelkező.*

A rendelet 5. § (3) bekezdésének megfelelően *a javaslatokat a képviselő-testület elé kell terjeszteni és az új közterület elnevezéséről – a javaslatok figyelembevételével – a képviselő-testület határozattal dönt.*

A rendelet 6. § (1) bekezdésében foglaltak szerint *a névvel ellátott közterület mentén lévő lakóházakat, egyéb épületeket és az építési telkeket házszámmal kell ellátni.*

A rendelet 3. §-a rendelkezik a közterület elnevezésének szabályairól, mely szerint:

(1) Minden közterületet el kell nevezni. A közterületek nevének megállapítása és megváltoztatása Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének hatáskörébe tartozik.

(2) Az újonnan létesített közterület nevét a létrejöttét követő hat hónapon belül kell megállapítani.

(3) Az utcák, épületek közötti szerviz utakat, gyalogutakat, mezőgazdasági célú területet és lakónépességet nem érintő dűlő utakat nem szükséges elnevezni.

(4) A község közigazgatási területén több azonos elnevezésű közterület – ide nem értve az egymás folytatásában lévő, de különböző helyrajzi számon szereplő közterületeket – nem lehet.

(5) Közterületet személyről, tárgyról, állatról, növényről, történelmi eseményről, földrajzi névről vagy fogalomról lehet elnevezni.

(6) A személyről történő elnevezés során törekedni kell arra, hogy az elnevezés olyan személynek állítson emléket:

a) akinek közismert tevékenysége a társadalmi haladást, a nemzeti szellemi, anyagi gyarapodását szolgálta és személye közmegbecsülésnek örvend, vagy

b) aki a tudomány, művelődés, sport vagy a társadalmi élet egyéb területén kimagaslóan jelentőset tett vagy alkotott, és ezáltal személyének emléke megőrzésre méltó.

(7) Közterületet elnevezni külföldi állampolgárságú személyről is lehet, akinek élete, munkássága jelentős szerepet játszott hazánk vagy településünk életében.

(8) A személyről történő elnevezés esetén a közterület nevének meg kell egyeznie a személy által használt családi és utónévvel. Kizárólag családi nevet akkor lehet alkalmazni, ha a névadó személyiség csak így ismert, illetőleg az elnevezés egy családról történik.

(9) A közterület elnevezése során törekedni kell arra, hogy az elnevezés rövid és közérthető, a magyar nyelvhelyesség szabályainak megfelelő legyen.

(10) Az elnevezett közterület természetes folytatásaként nyíló útszakasz külön elnevezési eljárás nélkül a már elnevezett utca nevét veszi fel.

Az elnevezni kívánt közterület a Dudar, belterület 999 helyrajzi szám alatt található, Dudar Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonát képezi. Az előterjesztés mellékletét képező térképen a lilával jelölt részről van szó. Ez a terület jelenleg a tulajdoni lapon kivett közterület besorolású. Az illetékes hatósággal történt telefonos egyeztetés során miután a közterület elnevezésre került kérelmezni kell a művelési ág megváltoztatását, hogy a tulajdoni lapon is útként szerepeljen. Tekintettel arra, hogy választások előtt állunk, aminek lezárásáig a címképzés szünetel, így a hivatalos dokumentumokon ez csak később fog megjelenni.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés részét képező alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

a Dudar belterület 999 helyrajzi számú kivett közterület elnevezéséről

Dudar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dudar belterület 999 helyrajzi számú, kivett közterület besorolású közterületet a következőképpen nevezi el:

„.....”

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert és a jegyzőt, hogy a közterület elnevezése érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Felelős: Baumann Csaba polgármester
dr. Varga-Arany Dominika jegyző

Határidő: határozathozatától számított 30 napon belül

Dudar, 2025. november 28.

Tisztelettel:

FIX-PONT ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÓ TÁRSULÁS

8513. Mihályháza Petőfi u. 8.

Tel./Fax.: 89/346-066

E-mail: fixpontof@gmail.com

TÁRSULÁSI MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSA

**a belső ellenőrzési, házi segítségnyújtási, étkeztetési, nappali ellátás, falugondnoki
szolgálat, településfejlesztés feladatok ellátására**

1. A Társulási Megállapodás II. pontja a következők szerint módosul

II. A TÁRSULÁS TAGJAINAK NEVE, SZÉKHELYE, KÉPVISELŐJE

Kemeneshőgyész község Önkormányzata 8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
/Kovács Tamás Imre polgármester/

Kemenesszentpéter község Önkormányzata 8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
/Törekiné Takács Beáta polgármester/

Malomsok község Önkormányzata 8533. Malomsok Fő tér 19. /Fintáné Dóra Mária
polgármester/

Marcaltó község Önkormányzata 8532. Marcaltó Fő tér 13. /Sandl Zoltán
polgármester/

Mihályháza község Önkormányzata 8513. Mihályháza Jókai utca 2. /Mészáros Géza
polgármester/

Nagyacsád község Önkormányzata 8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3. /Szalóky
Nándor polgármester/

Várkesző község Önkormányzata 8523. Várkesző Kossuth utca 36. /Ferencz Dezső
polgármester/

Egyházaskesző község Önkormányzata 8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
/Lendvai Jánosné polgármester/

Csatlakozó Önkormányzatok:

Külsővat község Önkormányzata 9532. Külsővat Kossuth utca 70. /Aczél Péter
polgármester/2015.01.01.

Gecse község Önkormányzata 8543. Gecse Kossuth utca 39. /Istenes Gyula
polgármester/2015.01.01.

Bakonyszücs község Önkormányzata 8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1. /Fódi István
polgármester/2014.01.01.

~~Bakonykoppány község Önkormányzata 8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24. /Tekán István polgármester/2014.01.01.~~

Homokbödöge község Önkormányzata 8563. Homokbödöge Kossuth utca 47. /Obermayer Rita polgármester/ 2016.01.01.

Bakonybél község Önkormányzata 8427. Bakonybél Pápai utca 7. /Márkus Zoltán polgármester/2016.01.01.

Bakonynána község Önkormányzata 8422. Bakonynána Alkotmány utca 3. /Ács Kristóf polgármester/2016.01.01.

Bakonyoszlop község Önkormányzata 8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32. /Wolf Ferenc polgármester/2016.01.01.

Bakonyszentkirály község Önkormányzata 8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69. /Csillag Zoltán polgármester/2016.01.01.

Csesznek község Önkormányzata 8419. Csesznek Vár utca 42. /Trieblné Stanka Éva Renáta polgármester/2016.01.01.

Dudar község Önkormányzata 8416. Dudar Rákóczi utca 19. /Baumann Csaba polgármester/2016.01.01.

Pénzesgyőr község Önkormányzata 8426. Pénzesgyőr Fő utca 4. /Véber Arnold polgármester/2016.01.01.

Porva község Önkormányzata 8429. Porva Székely József utca 2. /Veinperlné Kovács Andrea polgármester/2016.01.01.

Marcalgergelyi község Önkormányzata 9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52. /Molnárné Nagy Melinda polgármester/2016.01.01.

Nemesszalók község Önkormányzata 9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15. /Varga Jenő polgármester/2016.01.01.

Vinár község Önkormányzata 9534. Vinár Köztársaság utca 38. /Sipos Gabriella polgármester/2016.01.01.

Béb község Önkormányzata 8565. Béb Kossuth utca 14. /Brunner Imre polgármester/2016.01.01.

Adásztevel község Önkormányzata 8561. Adásztevel Árpád utca 64. /Fodor Béla polgármester/2018.01.01.

Olaszfalu község Önkormányzata 8414. Olaszfalú Váci Mihály utca 17. /Törökné Ringl Krisztina polgármester/2016.01.01.

Csót község Önkormányzata 8558. Csót Rákóczi utca 38. /Kékesi István polgármester/ 2021.01.01.

Nyárád község Önkormányzata 8512. Nyárád Kossuth utca 1. /Pajak Károly László polgármester/ 2024.01.01.

Pápadereske község Önkormányzata 8593. Pápadereske Rákóczi utca 43. /Stauberné Réti Henrietta polgármester/ 2024.01.01.

Pápasalamon község Önkormányzata 8594. Pápasalamon Petőfi tér 3. /Nepusz Nándor polgármester/ 2024.01.01.

2. A Társulási Megállapodás III. pontja a következők szerint módosul:

III. A TÁRSULÁSHOZ TARTOZÓ TELEPÜLÉSEK (2025.01.01.) LAKOSSÁGSZÁMA

Bakonybél: 1132 fő

Bakonynána: 966 fő

Bakonyoszlop: 458 fő

Bakonyszentkirály: 816 fő

Bakonyszücs: 246 fő

Béb: 287 fő

Csesznek: 503 fő

Dudar: 1754 fő

Egyházaskesző: 505 fő

Gecse: 395 fő

Homokbödöge: 658 fő

Kemeneshőgyész: 490 fő

Kemenesszentpéter: 663 fő

Külsővat: 681 fő

Malomsok: 529 fő

Marcalgergelyi 372 fő

Marcaltó: 764 fő

Mihályháza: 719 fő

Nagyacsád: 636 fő

Nemesszalók 839 fő

Pénzesgyőr: 329 fő

Porva: 495 fő

Várkesző: 180 fő

Vinár 220 fő

Adásztevel: 812 fő

Olaszfalu: 1062 fő

Csót: 955 fő

Pápasalamon: 372 fő

Pápadereske: 327 fő

Nyárád: 933 fő

3. A Társulási Megállapodás XI. pontja a következők szerint módosul:

XI. INTÉZMÉNY KÖZÖS ALAPÍTÁSA ESETÉN AZ ALAPÍTÓI JOGOK GYAKORLÁSÁNAK SZABÁLYAI

Alapítói jogokat a Társulási Tanács gyakorolja.

Alapítói, jogokkal felruházott irányító szervek neve, székhelye:

Alapító önkormányzatok:

1. Nagyacsád község Önkormányzat Képviselő-testülete 8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3.
2. Kemeneshőgyész község Önkormányzat Képviselő-testülete 8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
3. Kemenesszentpéter község Önkormányzat Képviselő-testülete 8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
4. Mihályháza község Önkormányzat Képviselő-testülete 8513. Mihályháza Jókai utca 2.
5. Marcaltő község Önkormányzat Képviselő-testülete 8532. Marcaltő Fő tér 13.
6. Malomsok község Önkormányzat Képviselő-testülete 8533. Malomsok Fő tér 19.
7. Várkesző község Önkormányzat Képviselő-testülete 8523. Várkesző Kossuth utca 36.
8. Egyházaskesző község Önkormányzat Képviselő-testülete 8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.

Csatlakozó Önkormányzatok:

9. Külsővat község Önkormányzata 9532. Külsővat Kossuth utca 70. 2015.01.01.
10. Gecse község Önkormányzata 8543. Gecse Kossuth utca 39. 2015.01.01.
11. Bakonyszücs község Önkormányzata 8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1. 2014.01.01.

12. ~~Bakonykoppány község Önkormányzata 8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24.~~
2014.01.01.
13. Homokbödöge község Önkormányzata 8563. Homokbödöge Kossuth utca 47.
2016.01.01.
14. Bakonybél község Önkormányzata 8427. Bakonybél Pápai utca 7. 2016.01.01.
15. Bakonynána község Önkormányzata 8422. Bakonynána Alkotmány utca 3.
2016.01.01.
16. Bakonyoszlop község Önkormányzata 8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32.
2016.01.01.
17. Bakonyszentkirály község Önkormányzata 8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca
69. 2016.01.01.
18. Csesznek község Önkormányzata 8419. Csesznek Vár utca 42. 2016.01.01.
19. Dudar község Önkormányzata 8416. Dudar Rákóczi utca 19. 2016.01.01.
20. Pénzesgyőr község Önkormányzata 8426. Pénzesgyőr Fő utca 1. 2016.01.01.
21. Porva község Önkormányzata 8429. Porva Székely József utca 2. 2016.01.01.
22. Marcalgergelyi község Önkormányzata 9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
2016.01.01.
23. Nemesszalók község Önkormányzata 9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
2016.01.01.
24. Vinár község Önkormányzata 9534. Vinár Köztársaság utca 38. 2016.01.01.
25. Béb község Önkormányzata 8565. Béb Kossuth utca 14. 2016.01.01.
26. Adásztevel község Önkormányzata 8561. Adásztevel Árpád utca 64. 2018.01.01.
27. Olaszfalu község Önkormányzata 8414. Olaszfalu Váci Mihály utca 17. 2016.01.01.
28. Csót község Önkormányzata 8558. Csót Rákóczi utca 38. 2021.01.01.
29. Nyárád község Önkormányzata 8512. Nyárád Kossuth utca 1. 2024.01.01.
30. Pápadereske község Önkormányzata 8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
2024.01.01.
31. Pápasalamon község Önkormányzata 8594. Pápasalamon Petőfi tér 3. 2024.01.01.

Működési területe: Veszprém Megye, Pápai Járás, Zirci Járás ezen belül a költségvetési szervet alapító önkormányzatok illetékességi területe.

Az esetlegesen csatlakozó önkormányzatokat, a csatlakozással alapítói jogosultság illeti meg.

Az esetlegesen kiváló önkormányzatok a kiválással alapítói jogosultságukat elvesztik.

Alapítói jogok gyakorlásáról jogszabályi rendelkezéseken kívül a Társulás nem rendelkezik.

4. A Társulási Megállapodás XIX. pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

XIX. EGYEBEK

A Társulás időtartama: Jelen társulási megállapodás 2026. január 01-től kezdődő hatállyal határozatlan időre szól. Ugyanezen időponttal a korábban elfogadott valamennyi módosítás és egységes szerkezetű Társulási Megállapodás hatályát veszíti.

A Társulás székhely önkormányzatának hivatala látja el az alábbi feladatokat:

- a) előkészíti a Társulási Tanács üléseit és gondoskodik a döntések előkészítéséről, végrehajtás szervezéséről,
- b) végzi a normatívák, központi költségvetési hozzájárulások, támogatások igénylésével kapcsolatos feladatokat.

A társulási tanács munkaszervezeti feladatait (így különösen: gazdálkodási feladatok ellátása, normatívák, központi költségvetési hozzájárulások, támogatások elszámolásával kapcsolatos feladatok, a KIR rendszer működtetése, havi pénzforgalmi könyvelés, előirányzat nyilvántartás, könyvelés, költségvetés, beszámolók, negyedéves pénzforgalmi, negyedéves mérlegjelentés készítés, pályázatok pénzügyi elszámolása) a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Gazdasági Szervezte és Szociális, Családsegítő, Gyermejjóléti Intézménye látja el.

Amennyiben a központi állami támogatás az Társulás által fenntartott intézmények, illetve munkaszervezet működésére és fejlesztésére nem elegendő, a kiadásokhoz a társulási tagok lakosságszámuk (tárgyévot megelőző év január 1-jei állapotnak megfelelő állandó lakosok száma) alapján, továbbá az egyes feladatokhoz történő súlyozott arányában járulnak hozzá.

Foglalkoztatottjaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszony megjelölése:

- 1.) Közalkalmazotti jogviszony (melyekre a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény az irányadó)
- 2.) Munkaviszony (melyekre a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény az irányadó)
- 3.) Megbízási jogviszony, melyre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény az irányadó.

A Fix-Pont Önkormányzati Feladatellátó Társulás alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása:

013360	Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások
041232	Start-munka program- Téli közfoglalkoztatás
041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
062020	Településfejlesztési projektek és támogatásuk
066020	Város-, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
102031	Idősek nappali ellátása
104042	Család és gyermekjóléti szolgáltatások
107051	Szociális étkeztetés szociális konyhán
107052	Házi segítségnyújtás
107055	Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
042181	Kóbor állatokkal kapcsolatos feladatok
044310	Építésügyi igazgatás
041140	Településfejlesztési igazgatás

A Fix-Pont Önkormányzati Feladatellátó Társulás államháztartási szakágazat rend szerinti besorolása:1

841117 Kormányzati és önkormányzati intézmények ellátó, kisegítő szolgálatai
Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

5. A Társulási Megállapodás 1. számú melléklete a következők szerint módosul:

1. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Bakonybél	8427. Bakonybél Pápai utca 7.
2.	Bakonykoppány	8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24.
3.	Bakonynána	8422. Bakonynána Alkotmány utca 3.
4.	Bakonyoszlop	8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32.
5.	Bakonyszentkirály	8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69.
6.	Bakonyszücs	8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1.
7.	Csesznek	8419. Csesznek Vár utca 42.
8.	Dudar	8416. Dudar Rákóczi utca 19.
9.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
10.	Gecse	8543. Gecse Kossuth utca 39.
11.	Homokbödöge	8563. Homokbödöge Kossuth utca 47.
12.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.

13.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
14.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth utca 70.
15.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
16.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
17.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
18.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
19.	Nagyacsád	8521. Nagyacsád Deák F. u. 1-3.
20.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
21.	Pénzesgyőr	8426. Pénzesgyőr Fő utca 4.
22.	Porva	8429. Porva Székely József utca 2.
23.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
24.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
25.	Béb	8565. Béb Kossuth utca 14.
26.	Adásztevel	8561. Adásztevel Árpád utca 64.
27.	Olaszfalu	8414. Olaszfalú Váci Mihály utca 17.
28.	Csót	8558. Csót Rákóczi utca. 38.
29.	Nyárád	8512. Nyárád Kossuth utca 1.
30.	Pápadereske	8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
31.	Pápasalamon	8594. Pápasalamon Petőfi tér 3.

6. A Társulási Megállapodás 1/B. számú melléklete a következők szerint módosul:

1/B. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban házi segítségnyújtás feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Bakonykoppány	8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24.
2.	Bakonyszücs	8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1.
3.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
4.	Gecse	8543. Gecse Kossuth utca 39.
5.	Homokbödöge	8563. Homokbödöge Kossuth utca 47.
6.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
7.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
8.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth utca 70.
9.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.

10.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
11.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
12.	Nagyacsád	8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3.
13.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
14.	Bakonybél	8427. Bakonybél Pápai utca 7.
15.	Bakonynána	8422. Alkotmány utca 3.
16.	Dudar	8416. Dudar Rákóczi utca 19.
17.	Béb	8565. Béb Kossuth utca 14.
18.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
19.	Adásztevel	8561. Adásztevel Árpád utca 64.
20.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
21.	Csót	8558. Csót Rákóczi utca 38.
22.	Nyárad	8512. Nyárad Kossuth utca 1.
23.	Pápadereske	8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
24.	Pápasalamon	8594. Pápasalamon Petőfi tér 3.
25.	Bakonyszentkirály	8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69.
26.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
27.	Pénzesgyőr	8426. Pénzesgyőr Fő utca 4.

7. A Társulási Megállapodás 1/D. számú melléklete a következők szerint módosul:

1/D. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban
településfejlesztés feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Bakonykoppány	8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24.
2.	Bakonynána	8422. Bakonynána Alkotmány utca 3.
3.	Bakonyoszlop	8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32.
4.	Bakonyszentkirály	8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69.
5.	Bakonyszücs	8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1.
6.	Csesznek	8419. Csesznek Vár utca 42.
7.	Dudar	8416. Dudar Rákóczi utca 19.
8.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
9.	Gecse	8543. Gecse Kossuth utca 39.
10.	Homokbödöge	8563. Homokbödöge Kossuth utca 47.

11.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
12.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
13.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth utca 70.
14.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
15.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
16.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
17.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
18.	Nagyacsád	8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3.
19.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
20.	Pénzesgyőr	8426. Pénzesgyőr Fő utca 4.
21.	Porva	8429. Porva Székely József utca 2.
22.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
23.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
24.	Béb	8565. Béb Kossuth utca 14.
25.	Adásztevel	8561. Adásztevel Árpád utca 64.

8. A Társulási Megállapodás 2026. január 1-jén lép hatályba.

Kelt: Mihályháza, 2025. _____.

Mészáros Géza
elnök

FIX-PONT ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÓ TÁRSULÁS

8513. Mihályháza Petőfi u. 8.

Tel./Fax.: 89/346-066

Web: www.fixpont.oldalunk.hu; E-mail: fixpontof@gmail.com**TÁRSULÁSI MEGÁLLAPODÁS**

**a belső ellenőrzési, házi segítségnyújtási, étkeztetési, nappali ellátás, falugondnoki
szolgálat, településfejlesztés, térségi főépítész, gyepmester feladatok ellátására**

(egységes szerkezetben 2026. január 1.)

Jelen megállapodás 1. számú mellékletében felsorolt önkormányzatok Képviselő-testületei a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény /a továbbiakban: Mötv./ 87. §-a alapján jogi személyiségű társulást hoznak létre a jelen megállapodásban részletesen rögzített feltételek szerint. Az alapításról nem jogszabály rendelkezett.

I. A TÁRSULÁS NEVE, SZÉKHELYE

Neve: FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás

Székhelye: 8513. Mihályháza Petőfi u. 8.

II. A TÁRSULÁS TAGJAINAK NEVE, SZÉKHELYE, KÉPVISELŐJE

Kemeneshőgyész község Önkormányzata 8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107. /Kovács Tamás Imre polgármester/

Kemenesszentpéter község Önkormányzata 8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2. /Törekiné Takács Beáta polgármester/

Malomsok község Önkormányzata 8533. Malomsok Fő tér 19. /Fintáné Dóra Mária polgármester/

Marcaltó község Önkormányzata 8532. Marcaltó Fő tér 13. /Sandl Zoltán polgármester/

Mihályháza község Önkormányzata 8513. Mihályháza Jókai utca 2. /Mészáros Géza polgármester/

Nagyacsád község Önkormányzata 8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3. /Szalóky Nándor polgármester/

Várkesző község Önkormányzata 8523. Várkesző Kossuth utca 36. /Ferencz Dezső polgármester/

Egyházaskesző község Önkormányzata 8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76. /Lendvai Jánosné polgármester/

Csatlakozó Önkormányzatok:

Külsővat község Önkormányzata 9532. Külsővat Kossuth utca 70. /Aczél Péter polgármester/2015.01.01.

Gecse község Önkormányzata 8543. Gecse Kossuth utca 39. /Istenes Gyula polgármester/2015.01.01.

Bakonyszücs község Önkormányzata 8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1. /Fódi István polgármester/2014.01.01.

~~Bakonykoppány község Önkormányzata 8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24. /Tekán István polgármester/2014.01.01.~~

Homokbödöge község Önkormányzata 8563. Homokbödöge Kossuth utca 47. /Obermayer Rita polgármester/ 2016.01.01.

Bakonybél község Önkormányzata 8427. Bakonybél Pápai utca 7. /Márkus Zoltán polgármester/2016.01.01.

Bakonynána község Önkormányzata 8422. Bakonynána Alkotmány utca 3. /Ács Kristóf polgármester/2016.01.01.

Bakonyoszlop község Önkormányzata 8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32. /Wolf Ferenc polgármester/2016.01.01.

Bakonyszentkirály község Önkormányzata 8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69. /Csillag Zoltán polgármester/2016.01.01.

Csesznek község Önkormányzata 8419. Csesznek Vár utca 42. /Trieblné Stanka Éva Renáta polgármester/2016.01.01.

Dudar község Önkormányzata 8416. Dudar Rákóczi utca 19. /Baumann Csaba polgármester/2016.01.01.

Pénzesgyőr község Önkormányzata 8426. Pénzesgyőr Fő utca 4. /Véber Arnold polgármester/2016.01.01.

Porva község Önkormányzata 8429. Porva Székely József utca 2. /Veinperlné Kovács Andrea polgármester/2016.01.01.

Marcalgergelyi község Önkormányzata 9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52. /Molnárné Nagy Melinda polgármester/2016.01.01.

Nemesszalók község Önkormányzata 9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15. /Varga Jenő polgármester/2016.01.01.

Vinár község Önkormányzata 9534. Vinár Köztársaság utca 38. /Sipos Gabriella polgármester/2016.01.01.

Béb község Önkormányzata 8565. Béb Kossuth utca 14. /Brunner Imre polgármester/2016.01.01.

Adásztevel község Önkormányzata 8561. Adásztevel Árpád utca 64. /Fodor Béla polgármester/2018.01.01.

Olaszfalu község Önkormányzata 8414. Olaszfalú Váci Mihály utca 17. /Törökné Ringl Krisztina polgármester/2016.01.01.

Csót község Önkormányzata 8558. Csót Rákóczi utca 38. /Kékesi István polgármester/ 2021.01.01.

Nyárád község Önkormányzata 8512. Nyárád Kossuth utca 1. /Pajak Károly László polgármester/ 2024.01.01.

Pápadereske község Önkormányzata 8593. Pápadereske Rákóczi utca 43. /Stauberné Réti Henrietta polgármester/ 2024.01.01.

Pápasalamon község Önkormányzata 8594. Pápasalamon Petőfi tér 3. /Nepusz Nándor polgármester/ 2024.01.01.

III. A TÁRSULÁSHOZ TARTOZÓ TELEPÜLÉSEK (2025.01.01.)

LAKOSSÁGSZÁMA

Bakonybél: 1132 fő

Bakonynána: 966 fő

Bakonyoszlop: 458 fő

Bakonyszentkirály: 816 fő

Bakonyszücs: 246 fő

Béb: 287 fő

Csesznek: 503 fő

Dudar: 1754 fő

Egyházaskesző: 505 fő

Gecse: 395 fő

Homokbödöge: 658 fő

Kemeneshőgyész: 490 fő

Kemenesszentpéter: 663 fő

Külsővat: 681 fő

Malomsok: 529 fő
 Marcalgergelyi 372 fő
 Marcaltő: 764 fő
 Mihályháza: 719 fő
 Nagyacsád: 636 fő
 Nemesszalók 839 fő
 Pénzesgyőr: 329 fő
 Porva: 495 fő
 Várkesző: 180 fő
 Vinár 220 fő
 Adásztevel: 812 fő
 Olaszfalu: 1062 fő
 Csót: 955 fő
 Pápasalamon: 372 fő
 Pápadereske: 327 fő
 Nyárád: 933 fő

IV. A TÁRSULÁS ÁLTAL ELLÁTOTT FELADAT ÉS HATÁSKÖRÖK

IV/1. BELSŐ ELLENŐRZÉS

Belső ellenőrzés főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/A. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el.

A feladatok ellátása során a társulás szakfeladatán az alábbi feladatokat látja el:

- Az éves költségvetési javaslat, a végrehajtásról szóló féléves és éves beszámoló tervezetének megalapozottságáról vélemény nyilvánítása,
- Költségvetési bevételek , kiadások figyelemmel kísérése,
- A hitelfelvétel indokainak és megalapozottságának vizsgálata,
- A jogszabályok, az önkormányzati döntések, a pénzkezelési szabályzat, más szabályzatok és belső utasítások megtartásának ellenőrzése, a bizonylati és okmányfegyelem megtartásának ellenőrzése,
- Szabályszerű és ésszerű gazdálkodás érdekében véleménynyilvánítás,

- Az önkormányzati tulajdon védelmi rendjének, szervezettségének és hatékonyságának vizsgálata és véleményezése,
- A működés és gazdálkodás szervezettségének vizsgálata.

A belső ellenőrzés szervezése:

Az ellenőrzések szervezésére éves tervet kell készíteni, aminek tartalmazni kell az ellenőrzéseket, ellenőrzési fajtáinként részletezve időpont, tárgy, időráfordítás, ellenőrizendő egység megnevezéssel.

Az ellenőrzés végrehajtása:

Az eljáró belső ellenőr a hatályos jogszabályok, szabályzatok szerint köteles eljárni. Az ellenőrzést általában a helyszínen kell végrehajtani. Amennyiben az ellenőr munkahelyén végzi az adatvizsgálatot, ilyenkor előtérbe helyezendő az eredeti iratvédelem.

Az ellenőrzés megállapításait az ellenőrzést végző írásos jelentésbe foglalja.

A jelentés szerkezeti felépítése: bevezető (általános értékelés), megállapítások, teendők intézkedések tagolásban épül fel.

Szabálytalanság esetén az ellenőr a szabálytalanság fokának mérlegelésével javaslatot tesz. A belső ellenőrzést záró tárgyalással kel realizálni.

IV/2. A HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A házi segítségnyújtás főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/B. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el. A házi segítségnyújtást a Társulás szakfeladatán keresztül végzi.

A házi segítségnyújtás szervezése:

A szociális alapellátásról való gondoskodás körében a társulás, alkalmazottaival –szakmai vezető igénybevételével- ellátja a házi segítségnyújtás feladatait, a feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint.

A házi segítségnyújtás végrehajtása:

A házi segítségnyújtást –szociálpedagógus vagy felsőfokú szakmai végzettséggel rendelkező személy közreműködésével- szociális gondozók végzik, akik közalkalmazotti jogviszonyban a Társulás, mint költségvetési szerv alkalmazottai. Munkáltatói jogokat a Társulás elnöke

gyakorolja, szakmai irányításukért a szakmai vezető felelős. A szociális gondozó kinevezéséhez, felmentéséhez, jutalmazásához, fegyelmi felelősségre vonásához a szociális gondozó tényleges munkavégzési helye szerinti polgármester egyetértése szükséges. A Társulás a házi segítségnyújtásra igénybe vehető állami támogatással április 30-ig elszámol a községek fele. A Társult községekbe bejelentett lakcímmel rendelkező személyek után kapott normatíva összegéből levonásra kerül az adott községben ténylegesen munkát végző szociális gondozóval kapcsolatba felmerült valamennyi bér- és dologi jellegű költség. A különbözetet a Társulás az elszámolást követő 15 banki munkanapon belül pénzeszköz átadás formájában juttatja a községeknek.

A házi segítségnyújtásban részesítendő személy ellátásához a területileg illetékes első fokú hatóság jogerős határozata szükséges!

IV/3. ÉTKEZTETÉS

Az étkeztetés főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/C. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el. Az étkeztetést a Társulás szakfeladatán keresztül külső beszállítóval végzi.

Az étkeztetés szervezése:

A szociális alapellátásról való gondoskodás körében a társulás alkalmazottja közreműködésével ellátja az étkeztetés feladatait, a feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint.

Az étkeztetés végrehajtása:

Az étkeztetést a Társulás elsődlegesen az adott községben működő önkormányzati fenntartású Konyha üzemeltetőjével, amennyibe ez nincs a községben szolgáltatási szerződésben lévő vállalkozóval kötött megállapodással biztosítja. A társulás a szolgáltatási szerződés kedvezményezettjével havonta egyeztetve, az onnan kiállított számla megtérítésével juttatja vissza a normatív támogatást a községeknek. A társult tagok a szociális étkeztetés díjából napi egy adagra vetítve a Társulástól maximum a költségvetési törvényben étkeztetés címen megállapított és megkapott támogatás 251-ed részét igényelheti. A társulás a kapott normatívákkal évente elszámol április 30-ig.

Az étkeztetésben részesítendő személy ellátásához a területileg illetékes első fokú hatóság jogerős határozata szükséges!

IV/4. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

A településfejlesztés főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/D. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el. A településfejlesztést a Társulás szakfeladatán keresztül végzi.

IV/5. IDŐSEK NAPPALI ELLÁTÁSA (NAPPALI ELLÁTÁS)

Az idősek nappali ellátásának (nappali ellátás) főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/E. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el. Az idősek nappali ellátását (nappali ellátás) a Társulás szakfeladatán keresztül végzi.

Az idősek nappali ellátása (nappali ellátás) szervezése:

A szociális alapellátásról való gondoskodás körében a társulás alkalmazottaival –szakmai vezető igénybevitelével- ellátja az idősek nappali ellátásának (nappali ellátás) feladatait, a feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint.

Az idősek nappali ellátása (nappali ellátás) végrehajtása:

Az idősek nappali ellátása (nappali ellátás) –szociálpedagógus vagy felsőfokú szakmai végzettséggel rendelkező személy közreműködésével- szociális gondozók végzik, akik közalkalmazotti jogviszonyban a Társulás, mint költségvetési szerv alkalmazottai. Munkáltatói jogokat a Társulás elnöke gyakorolja, szakmai irányításukért a szakmai vezető felelős. A szociális gondozó kinevezéséhez, felmentéséhez, jutalmazásához, fegyelmi felelősségre vonásához a szociális gondozó tényleges munkavégzési helye szerinti polgármester egyetértése szükséges. A Társulás az idősek nappali ellátására (nappali ellátás) igénybe vehető állami támogatással április 30-ig elszámol a községek fele. A Társult községekbe bejelentett lakcímmel rendelkező személyek után kapott normatíva összegéből levonásra kerül az adott községben ténylegesen munkát végző szociális gondozóval kapcsolatba felmerült valamennyi bér- és dologi jellegű költség. A különbözetet a Társulás az

elszámolást követő 15 banki munkanapon belül pénzeszköz átadás formájában juttatja a községeknek.

Az idősek nappali ellátásában (nappali ellátás) részesített személy ellátásához a területileg illetékes első fokú hatóság jogerős határozata szükséges!

IV/6. FALUGONDNOKI, TANYAGONDNOKI SZOLGÁLAT

A falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/F. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el. Az falugondnoki, tanyagondnoki szolgálatot a Társulás szakfeladatán keresztül végzi.

A falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat szervezése:

A szociális alapellátásról való gondoskodás körében a társulás alkalmazottaival –szakmai vezető igénybevételeivel- ellátja a falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat feladatait, a feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint.

A falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat végrehajtása:

A falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat ellátását jogszabályban előírt tanfolyami végzettséggel rendelkező gondozók végzik, akik közalkalmazotti jogviszonyban a Társulás alkalmazottai. Munkáltatói jogokat a Társulás elnöke gyakorolja, szakmai irányításukért a szakmai vezető felelős. A szociális gondozó kinevezéséhez, felmentéséhez, jutalmazásához, fegyelmi felelősségre vonásához a szociális gondozó tényleges munkavégzési helye szerinti polgármester egyetértése szükséges. A Társulás a falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat által igénybe vehető állami támogatással április 30-ig elszámol a községek fele. A különbözetet a Társulás az elszámolást követő 15 banki munkanapon belül pénzeszköz átadás formájában juttatja a községeknek.

A falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat ellátásához a területileg illetékes első fokú hatóság jogerős határozata szükséges!

IV/7. TÉRSÉGI FŐÉPÍTÉSZ

A térségi főépítész feladat főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/G. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el. A térségi főépítész feladatot a Társulás szakfeladatán keresztül végzi.

A térségi főépítész feladat szervezése:

A társulás megbízási szerződés útján ellátja a térségi főépítész feladatait, a feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint.

A térségi főépítész feladat végrehajtása:

A térségi főépítész feladat ellátását jogszabályban előírt, felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberrel kötött megbízási szerződéssel rendelkező személlyel végzi. A Társulás a feladat ellátásáért igazgatási szolgáltatási díjat nem számít fel. A Társulás a térségi főépítész feladat által igénybe vehető állami támogatással április 30-ig elszámol a községek fele. A különbözetet a felek az elszámolást követő 15 banki munkanapon belül pénzeszköz átadás formájában egyenlítik ki.

IV/8. GYEPMESTER, KÓBOR ÁLLATOKKAL KAPCSOLATOS FELADATOK **(a továbbiakban: gyepmester)**

A gyepmesteri feladat főbb területei:

A feladatot jelen megállapodás 1/H. számú mellékletében felsorolt helyi önkormányzatok a társulás útján látják el. A gyepmesteri feladatot a Társulás szakfeladatán keresztül végzi.

A gyepmesteri feladat szervezése:

A társulás megbízási szerződés útján ellátja a gyepmesteri feladatait, a feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint.

A gyepmesteri feladat végrehajtása:

A gyepmesteri feladat ellátását jogszabályban előírt, végzettséggel rendelkező szakemberrel kötött megbízási szerződéssel rendelkező személlyel végzi. A Társulás a feladat ellátásáért igazgatási szolgáltatási díjat nem számít fel. A Társulás a gyepmesteri feladat által - esetlegesen- igénybe vehető állami támogatással április 30-ig elszámol a községek fele. A különbözetet a felek az elszámolást követő 15 banki munkanapon belül pénzeszköz átadás formájában egyenlítik ki.

V. A TÁRSULÁS DÖNTÉSHOZÓ SZERVE, DÖNTÉSHOZÓ SZERV TAGJAINAK SZAVAZATARÁNYA

A társulás döntéshozó szerve: Társulási Tanács. A Társulási Tanácsot a társult települések polgármesterei alkotják, mint a Képviselő-testületek által delegált tagok.

Szavazatarány: A társulás minden tagját egy szavazat illeti meg.

VI. DÖNTÉSHOZATAL MÓDJA, MINŐSÍTETT DÖNTÉSHOZATAL ESETEI

A döntéshozatal módja: nyílt vagy titkos szavazás. A döntéshozatalra a Mötv. 94.§-ában leírtakat kell alkalmazni.

Minősített többség szükséges: vezető kinevezéséhez, társulásból történő kizáráshoz, csatlakozáshoz, más jogszabályban meghatározott esetekben.

VII. A KÖZÖS FENNTARTÁSÚ INTÉZMÉNYEK MEGNEVEZÉSE

- FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Négyszögletű Kerekerdő Gyermekétkeztetési Intézménye
- FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Gazdasági Szervezete és Szociális-, Családsegítő-, Gyermekjóléti Szolgáltató Intézménye költségvetési szerv.

VIII. A TÁRSULÁS FENNTARTÁSÁVAL, MŰKÖDTETÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN AZ EGYES KÉPVISELŐ-TESTÜLETEK PÉNZÜGYI HOZZÁJÁRULÁSÁNAK, MÉRTÉKÉKE, TELJESÍTÉSÉNEK MÓDJA

A pénzügyi hozzájárulás mértékére és teljesítésének módjára a IV.) pontban az adott feladat végrehajtására meghatározott szabályokat kell alkalmazni. A pénzeszköz átadások - átvételek módjáról jelen megállapodás 3. számú függelékében meghatározottak szerint kell eljárni.

IX. A TÁRSULÁS TAGJAI ÁLTAL VÁLLALT PÉNZÜGYI HOZZÁJÁRULÁS NEM TELJESÍTÉSE ESETÉN IRÁNYADÓ ELJÁRÁS

Abban az esetben, ha a társult önkormányzat határidőben nem tesz eleget a jelen megállapodás szerinti és a társulással szemben vállalt egyéb pénzügyi hozzájárulásának, az alábbi eljárás az irányadó:

- a.) A fizetési határidő lejártát követő 15 napon belül a társulás székhely önkormányzatának polgármestere írásban 8 napos fizetési határidő megjelölésével felszólítja az érintett önkormányzatot fizetési kötelezettségének teljesítésére.
- b.) Amennyiben az érintett önkormányzat a felszólításban megjelölt határidő lejártáig nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a székhely önkormányzat polgármestere azonnali beszédési megbízást –inkasszót- nyújt be a követelésre az önkormányzat bankszámlája terhére.
- c.) Amennyiben az érintett önkormányzat a társulással szemben fennálló tartozását a jelen megállapodáson alapuló azonnali beszédési megbízás lejártát követő 60 napon belül nem teljesíti, vele szemben adósságrendezési eljárás kezdeményezhető (1996. évi XXV. törvény 4. §. (2) bekezdés f.) pontja alapján).

Az adósságrendezési eljárás kezdeményezéséhez a társult önkormányzatok több mint felének egyetértése szükséges.

A társulás tagjai részéről a pénzforgalmi szolgáltatójuknak adott, a beszédési megbízás teljesítésére vonatkozó hozzájárulását, felhatalmazó rendelkezését a megállapodás 4. számú függeléke tartalmazza.

X. A TÁRSULÁS VAGYONA, VAGYONÁTADÁS FELTÉTELEI, A TULAJDONOSI JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A költségvetési szerv alapításakor ingatlan vagyonnal nem rendelkezik, alapfeladatai ellátása céljából az alapítók által megkötött társulási megállapodás szerinti használati jogokat gyakorolja. A működése során keletkező vagyontárgyakat az alapfeladatok sérelme nélkül hasznosítja és a társulási tanács döntése alapján idegenítheti el. Vagyonátadásról a Társulási Tanács dönt.

A vagyon felett rendelkező: Társulási Tanács

Mellékletek:

2. számú melléklet Ingatlan és ingó vagyonról

XI. INTÉZMÉNY KÖZÖS ALAPÍTÁSA ESETÉN AZ ALAPÍTÓI JOGOK GYAKORLÁSÁNAK SZABÁLYAI

Alapítói jogokat a Társulási Tanács gyakorolja.

Alapítói, jogokkal felruházott irányító szervek neve, székhelye:

Alapító önkormányzatok:

1. Nagyacsád község Önkormányzat Képviselő-testülete 8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3.
2. Kemeneshőgyész község Önkormányzat Képviselő-testülete 8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
3. Kemenesszentpéter község Önkormányzat Képviselő-testülete 8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
4. Mihályháza község Önkormányzat Képviselő-testülete 8513. Mihályháza Jókai utca 2.
5. Marcaltő község Önkormányzat Képviselő-testülete 8532. Marcaltő Fő tér 13.
6. Malomsok község Önkormányzat Képviselő-testülete 8533. Malomsok Fő tér 19.
7. Várkesző község Önkormányzat Képviselő-testülete 8523. Várkesző Kossuth utca 36.
8. Egyházaskesző község Önkormányzat Képviselő-testülete 8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.

Csatlakozó Önkormányzatok:

9. Külsővat község Önkormányzata 9532. Külsővat Kossuth utca 70. 2015.01.01.
10. Gecse község Önkormányzata 8543. Gecse Kossuth utca 39. 2015.01.01.
11. Bakonyszücs község Önkormányzata 8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1. 2014.01.01.
12. ~~Bakonykoppány község Önkormányzata 8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24. 2014.01.01.~~
13. Homokbödöge község Önkormányzata 8563. Homokbödöge Kossuth utca 47. 2016.01.01.
14. Bakonybél község Önkormányzata 8427. Bakonybél Pápai utca 7. 2016.01.01.
15. Bakonynána község Önkormányzata 8422. Bakonynána Alkotmány utca 3. 2016.01.01.
16. Bakonyoszlop község Önkormányzata 8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32. 2016.01.01.

17. Bakonyszentkirály község Önkormányzata 8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69. 2016.01.01.
18. Csesznek község Önkormányzata 8419. Csesznek Vár utca 42. 2016.01.01.
19. Dudar község Önkormányzata 8416. Dudar Rákóczi utca 19. 2016.01.01.
20. Péntesgyőr község Önkormányzata 8426. Péntesgyőr Fő utca 1. 2016.01.01.
21. Porva község Önkormányzata 8429. Porva Székely József utca 2. 2016.01.01.
22. Marcalgergelyi község Önkormányzata 9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52. 2016.01.01.
23. Nemesszalók község Önkormányzata 9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15. 2016.01.01.
24. Vinár község Önkormányzata 9534. Vinár Köztársaság utca 38. 2016.01.01.
25. Béb község Önkormányzata 8565. Béb Kossuth utca 14. 2016.01.01.
26. Adásztevel község Önkormányzata 8561. Adásztevel Árpád utca 64. 2018.01.01.
27. Olaszfalu község Önkormányzata 8414. Olaszfalu Váci Mihály utca 17. 2016.01.01.
28. Csót község Önkormányzata 8558. Csót Rákóczi utca 38. 2021.01.01.
29. Nyárád község Önkormányzata 8512. Nyárád Kossuth utca 1. 2024.01.01.
30. Pápadereske község Önkormányzata 8593. Pápadereske Rákóczi utca 43. 2024.01.01.
31. Pápasalamon község Önkormányzata 8594. Pápasalamon Petőfi tér 3. 2024.01.01.

Működési területe: Veszprém Megye, Pápai Járás, Zirci Járás ezen belül a költségvetési szervet alapító önkormányzatok illetékességi területe.

Az esetlegesen csatlakozó önkormányzatokat, a csatlakozással alapítói jogosultság illeti meg. Az esetlegesen kiváló önkormányzatok a kiválással alapítói jogosultságukat elvesztik. Alapítói jogok gyakorlásáról jogszabályi rendelkezéseken kívül a Társulás nem rendelkezik.

XII. A TÁRSULÁS ÁLTALÁNOS RENDJÉTŐL ELTÉRŐ FELADATELLÁTÁS MÓDJA

A társulás általános rendjétől eltérően feladatot nem lát el.

XIII. A TÁRSULÁS SZOLGÁLTATÁSAI IGÉNYBEVÉTELÉNEK A TÁRSULÁS ÁLTAL MEGHATÁROZOTT FELTÉTELEI

A Társulás a jogszabályokban előírt - szolgáltatásai igénybevételének feltételeit - további szabályhoz nem köti.

XIV. A TÁRSULÁS MŰKÖDÉSÉRŐL TÖRTÉNŐ BESZÁMOLÁS

A Társulás működéséről, az azt alkotó önkormányzatok Képviselő-testületeinek, minden év április 30-ig köteles beszámolni. A beszámoló tartalmazza; szöveges értékelést és a Magyar Államkincstár fele leadott pénzügyi elszámolás (beszámoló) pénzügyi adatait.

XV. A TÁRSULÁS MŰKÖDÉSÉNEK ELLENŐRZÉSI RENDJE

A Társulás működésének ellenőrzésére a felügyeleti szervnél érvényes szabályokat kell alkalmazni.

XVI. A MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

A megállapodást módosítani a Társulást alkotó települések Képviselő-testületeinek döntésével lehet. A módosításhoz valamennyi Képviselő-testület határozata szükséges. Eltérő rendelkezés hiányában a módosítás hatálybalépése az a nap amikor az azt módosító Képviselő-testületi határozatok közül a legutóbbit elfogadják. Megállapodás módosítását bármelyik Társulásban részt vevő önkormányzat kezdeményezheti.

XVII. A TÁRSULÁSBÓL VALÓ KIVÁLÁS, KIZÁRÁS ÉS CSATLAKOZÁS FELTÉTELEI

A társulásból való kiválásra a Mötv. 89.§-ában leírtakat kell alkalmazni.

A társuláshoz csatlakozni bármelyik hó 01. napjával lehet, azzal, hogy azt a csatlakozni szándékozó önkormányzat legalább 6 hónappal előbb, minősített döntéssel hozott testületi határozatával jelezte.

A társulásból való kizárásról a társulási tanács minősített többséggel dönt, ha a kizárandó önkormányzat érdeke, döntése, magatartása a többi önkormányzatnál önkormányzati érdeket sért.

XVIII. MEGSZŰNÉS ESETÉN A TAGOK EGYMÁSSAL VALÓ ELSZÁMOLÁSÁNAK MÓDJA

Megszűnés: A társulás megszűnik, a Mötv. 91. §-ában leírt esetekben, illetve ha annak megszűnését valamennyi tag Képviselő-testületi határozattal kimondja. Megszűnik akkor is, ha tagjainak száma 2 alá csökken.

Elszámolás módja: A társulás megszűnése esetén, a vagyont az önkormányzatok között hozzájárulásának arányában kell felosztani. A társulás megszűnésekor a vagyon felosztása és a közös tulajdon megszüntetése nem történhet oly módon, hogy az esetleges közfeladat vagy közszolgáltatás ellátását veszélyeztesse. Amennyiben a társulásból kilépő önkormányzat bármilyen cél vagy más központi alapból vagy forrásból megvalósuló közös beruházásban vesz részt, a kilépés őt nem jogosítja fel arra, hogy a Társulási Tanács döntésével megvalósuló beruházásban az önkormányzati támogatást ne fizesse meg. A teljesítést követően a kilépés lehetősége számára az általános szabályok szerint nyílik meg.

XIX. EGYEBEK

A Társulás időtartama: Jelen társulási megállapodás 2026. január 01-től kezdődő hatállyal határozatlan időre szól. Ugyanezen időponttal a korábban elfogadott valamennyi módosítás és egységes szerkezetű Társulási Megállapodás hatályát veszíti.

A Társulás székhely önkormányzatának hivatala látja el az alábbi feladatokat:

- a) előkészíti a Társulási Tanács üléseit és gondoskodik a döntések előkészítéséről, végrehajtás szervezéséről,
- b) végzi a normatívák, központi költségvetési hozzájárulások, támogatások igénylésével kapcsolatos feladatokat.

A társulási tanács munkaszervezeti feladatait (így különösen: gazdálkodási feladatok ellátása, normatívák, központi költségvetési hozzájárulások, támogatások elszámolásával kapcsolatos feladatok, a KIR rendszer működtetése, havi pénzforgalmi könyvelés, előirányzat nyilvántartás, könyvelés, költségvetés, beszámolók, negyedéves pénzforgalmi, negyedéves mérlegjelentés készítés, pályázatok pénzügyi elszámolása) a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Gazdasági Szervezte és Szociális, Családsegítő, Gyermekjóléti Intézménye látja el.

Amennyiben a központi állami támogatás az Társulás által fenntartott intézmények, illetve munkaszervezet működésére és fejlesztésére nem elegendő, a kiadásokhoz a társulási tagok lakosságszámuk (tárgyévvel megelőző év január 1-jei állapotnak megfelelő állandó lakosok száma) alapján, továbbá az egyes feladatokhoz történő súlyozott arányában járulnak hozzá.

Foglalkoztatottjaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszony megjelölése:

- Közalkalmazotti jogviszony (melyekre a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény az irányadó)
- Munkaviszony (melyekre a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény az irányadó)
- Megbízási jogviszony, melyre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény az irányadó.

A Fix-Pont Önkormányzati Feladatellátó Társulás alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása:

013360	Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások
041232	Start-munka program- Téli közfoglalkoztatás
041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
062020	Településfejlesztési projektek és támogatásuk
066020	Város-, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
102031	Idősek nappali ellátása
104042	Család és gyermekjóléti szolgáltatások
107051	Szociális étkeztetés szociális konyhán
107052	Házi segítségnyújtás
107055	Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
042181	Kóbor állatokkal kapcsolatos feladatok
044310	Építésügyi igazgatás
041140	Településfejlesztési igazgatás

A Fix-Pont Önkormányzati Feladatellátó Társulás államháztartási szakágazat rend szerinti besorolása:1

841117 Kormányzati és önkormányzati intézmények ellátó, kisegítő szolgálatai

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Kelt: Időbélyegző szerint.

1. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Bakonybél	8427. Bakonybél Pápai utca 7.
2.	Bakonykoppány	8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24.
3.	Bakonynána	8422. Bakonynána Alkotmány utca 3.
4.	Bakonyoszlop	8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32.
5.	Bakonyszentkirály	8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69.
6.	Bakonyszücs	8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1.
7.	Csesznek	8419. Csesznek Vár utca 42.
8.	Dudar	8416. Dudar Rákóczi utca 19.
9.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
10.	Gecse	8543. Gecse Kossuth utca 39.
11.	Homokbödöge	8563. Homokbödöge Kossuth utca 47.
12.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
13.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
14.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth utca 70.
15.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
16.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
17.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
18.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
19.	Nagyacsád	8521. Nagyacsád Deák F. u. 1-3.
20.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
21.	Pénzesgyőr	8426. Pénzesgyőr Fő utca 4.
22.	Porva	8429. Porva Székely József utca 2.
23.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
24.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
25.	Béb	8565. Béb Kossuth utca 14.
26.	Adásztevel	8561. Adásztevel Árpád utca 64.
27.	Olaszfalu	8414. Olaszfalú Váczi Mihály utca 17.
28.	Csót	8558. Csót Rákóczi utca. 38.
29.	Nyárád	8512. Nyárád Kossuth utca 1.

30.	Pápadereske	8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
31.	Pápasalamon	8594. Pápasalamon Petőfi tér 3.

1/A. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban belső ellenőrzés feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
2.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
3.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
4.	Marcaltő	8532. Marcaltő Fő tér 13.
5.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
6.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
7.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
8.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth u. 70.
9.	Vinár	9535. Vinár Köztársaság u. 38.
10.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth u. 52.
11.	Nyárád	8512. Nyárád Kossuth utca 1.
12.	Pápadereske	8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
13.	Pápasalamon	8594. Pápasalamon Petőfi tér 3.

1/B. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban házi segítségnyújtás feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Bakonykoppány	8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24.
2.	Bakonyszücs	8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1.
3.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
4.	Gecse	8543. Gecse Kossuth utca 39.
5.	Homokbödöge	8563. Homokbödöge Kossuth utca 47.
6.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
7.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
8.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth utca 70.
9.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
10.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
11.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
12.	Nagyacsád	8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3.
13.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
14.	Bakonybél	8427. Bakonybél Pápai utca 7.
15.	Bakonynána	8422. Alkotmány utca 3.
16.	Dudar	8416. Dudar Rákóczi utca 19.
17.	Béb	8565. Béb Kossuth utca 14.
18.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
19.	Adásztevel	8561. Adásztevel Árpád utca 64.
20.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
21.	Csót	8558. Csót Rákóczi utca 38.
22.	Nyárád	8512. Nyárád Kossuth utca 1.
23.	Pápadereske	8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
24.	Pápasalamon	8594. Pápasalamon Petőfi tér 3.
25.	Bakonyszentkirály	8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69.
26.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
27.	Pénzesgyőr	8426. Pénzesgyőr Fő utca 4.

1/C. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban étkeztetés feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
2.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
3.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
4.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
5.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
6.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
7.	Nagyacsád	8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3.
8.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.

1/D. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban
településfejlesztés feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Bakonykoppány	8571. Bakonykoppány Petőfi utca 24.
2.	Bakonynána	8422. Bakonynána Alkotmány utca 3.
3.	Bakonyoszlop	8418. Bakonyoszlop Kossuth utca 32.
4.	Bakonyszentkirály	8430. Bakonyszentkirály Kossuth utca 69.
5.	Bakonyszücs	8572. Bakonyszücs Kossuth utca 1.
6.	Csesznek	8419. Csesznek Vár utca 42.
7.	Dudar	8416. Dudar Rákóczi utca 19.
8.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
9.	Gecse	8543. Gecse Kossuth utca 39.
10.	Homokbödöge	8563. Homokbödöge Kossuth utca 47.
11.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
12.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
13.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth utca 70.
14.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
15.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
16.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
17.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
18.	Nagyacsád	8521. Nagyacsád Deák F. utca 1-3.
19.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
20.	Pénzesgyőr	8426. Pénzesgyőr Fő utca 4.
21.	Porva	8429. Porva Székely József utca 2.
22.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
23.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
24.	Béb	8565. Béb Kossuth utca 14.
25.	Adásztevel	8561. Adásztevel Árpád utca 64.

1/E. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban idősek nappali ellátása (nappali ellátás) feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
2.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
3.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
4.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
5.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
6.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
7.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.

1/F. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.

1/G. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban önkormányzati /
térési főépítész feladatban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
2.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
3.	Külsővat	9532. Külsővat Kossuth utca 70.
4.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
5.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
6.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
7.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
8.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
9.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
10.	Nyárád	8512. Nyárád Kossuth utca 1.
11.	Pápadereske	8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
12.	Pápasalamon	8594. Pápasalamon Petőfi tér 3.
13.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
14.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.

1/H. számú melléklet a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásban gyepmesteri feladatokban részt vevő Önkormányzatok jegyzékéről:

Sorszám:	Önkormányzat neve:	Önkormányzat címe:
1.	Bakonybél	8427. Bakonybél Pápai utca 7.
2.	Dudar	8416. Dudar Rákóczi utca 19.
3.	Egyházaskesző	8523. Egyházaskesző Kossuth utca 76.
4.	Kemeneshőgyész	8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.
5.	Kemenesszentpéter	8518. Kemenesszentpéter Jókai utca 2.
6.	Malomsok	8533. Malomsok Fő tér 19.
7.	Marcalgergelyi	9534. Marcalgergelyi Kossuth utca 52.
8.	Marcaltő	9532. Marcaltő Fő tér 13.
9.	Mihályháza	8513. Mihályháza Jókai utca 2.
10.	Nemesszalók	9533. Nemesszalók Rákóczi utca 15.
11.	Pénzesgyőr	8426. Pénzesgyőr Fő utca 4.
12.	Porva	8429. Porva Székely József utca 2.
13.	Várkesző	8523. Várkesző Kossuth utca 36.
14.	Vinár	9534. Vinár Köztársaság utca 38.
15.	Csót	8558. Csót Rákóczi utca. 38.
16.	Nyárad	8512. Nyárad Kossuth utca 1.
17.	Pápadereske	8593. Pápadereske Rákóczi utca 43.
18.	Pápasalamon	8594. Pápasalamon Petőfi tér 3.

2. számú melléklet

Ingatlan és ingó vagyonleltár

A FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásához

A feladat ellátását szolgáló vagyon:

Ingatlanok:

Székhely: 8513. Mihályháza Petőfi utca 8.

Önkormányzat Kemeneshőgyész (8516. Kemeneshőgyész Kossuth utca 107.)

Konyha Kemeneshőgyész 337. hrsz.

Idősek Otthona Egyházaskesző 380. hrsz.

Gazdasági Szervezet és Szociális-, Családsegítő., Gyermekjóléti Szolgáltató Intézmény 157. hrsz.

A feladatellátáshoz szükséges ingó vagyontárgyakat az intézményi leltár tartalmazza.

Kelt: Mihályháza, 2025. _____.

Mészáros Géza
elnök

1. számú függelék a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásához

ZÁRADÉK

Alulírott a Nemesszalóki Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője, mint a Társulási Megállapodásban a munkaszervezeti feladatokra kijelölt, Mihályháza község közigazgatási területén illetékességgel bíró jegyző igazolom, hogy jelen társulási megállapodást a Képviselő-testületek az alábbi számú határozatukkal fogadták el:

- Várkesző község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával.
- Egyházaskesző község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Marcaltő község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával,
- Malomsok község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával,
- Kemeneshőgyész község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.). számú határozatával,
- Kemenesszentpéter község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával,
- Nagyacsád község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával,
- Külsővat község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025. (__.__.) számú határozatával,
- Gecse község Önkormányzat Polgármestere a __/2025. (__.__.)) számú határozatával,
- Bakonyszücs község Önkormányzat Polgármestere a __/2025. (__.__.) számú határozatával,
- Mihályháza község Önkormányzat Polgármestere a __/2025 (__.__.) számú határozatával.

- Homokbödöge község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Bakonybél község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Bakonynána község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Bakonyoszlop község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Bakonyszentkirály község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Csesznek község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Dudar község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Péntesgyőr község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Porva község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Marcalgergelyi község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Nemesszalók község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Vinár község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Béb község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Adásztevel község Önkormányzat Polgármestere a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Olaszfalu község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával
- Csót község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával.
- Nyárad község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával.
- Pápadereske község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával.
- Pápasalamon község Önkormányzat Képviselő-testülete a __/2025.(__.__.) számú határozatával.

Dr. Bán Zsófia
jegyző

2.) szerű függelék a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásához

FELHATALMAZÁS
azonnali beszedési megbízás alkalmazására

a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásához

Alulírott _____ község Önkormányzata (Kedvezményezett neve) (székhelye: _____, adószáma: _____; képviseli: _____ polgármester) az alábbi pénzügyi intézménynél vezetett számlára/számlákra vonatkozóan ezennel felhatalmazom a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulást, hogy a Társulási Megállapodás, mint kötelezettségvállalás dokumentuma szerint vállalt kötelezettségem megszegése vagy nem teljesítése miatti követelést a _____ számú számla javára „azonnali beszedési megbízás” alkalmazásával érvényesítse.

A felhatalmazás visszavonásig érvényes és csak a jogosult FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás írásbeli hozzájárulásával vonható vissza.

A fedezethiány miatt nem teljesíthető fizetési megbízás sorba állításának időtartama 35 nap.

Pénzügyi intézmény :

Számlaszám: _ _ _ _ _ - _ _ _ _ _ - _ _ _ _ _ és azok alszámlái

Kelt:, év. hó nap

.....
Kötelezett számlatulajdonos

Zárókérdés:

Kijelentjük, hogy a felhatalmazó levél aláírása az általunk nyilvántartott formában és módon történt, amelyért felelősséget vállalunk. A fenti felhatalmazó levelet, mint a kedvezményezett számlavezető pénzügyi intézményét, nyilvántartásba vettük.

Kelt:, 20__ hó nap

.....
(pénzügyi intézmény)

ELŐTERJESZTÉS

Dudar Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. december 05. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: A FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásának módosítása.

Előterjesztő: Baumann Csaba polgármester

Szavazás módja: egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

A FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásának (a továbbiakban: Megállapodás) módosítása vált szükségessé az alábbi indokok alapján:

- Bakonykoppány Község Önkormányzata 22/2025. (V. 26.) határozatával kivált a Társulásból. Az önkormányzat a házi segítségnyújtás és a településfejlesztés feladatellátást biztosította a Társuláson belül. A döntése alapján a Társulási Megállapodás 1. mellékletét, mely a tagönkormányzatok jegyzékét tartalmazza, 1/a mellékletét, mely a Társulás Tagjainak képviselőit tartalmazza, valamint az 1/B és 1/D mellékletét szükséges módosítani.
- A Társulás Tagjainak (2026. január 1-i állapot szerinti) 2025. január 1-i lakosságszáma változott.
- Fentieken túl a székhelyönkormányzat közös hivatala és a FIX- PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Gazdasági Szervezete és Szociális, Családsegítő, Gyermekjóléti Szolgáltató Intézménye feladatait tartalmazza.

A Társulási Megállapodást módosító dokumentum az előterjesztés 1. mellékletét, az egységes szerkezetű Társulási megállapodás az előterjesztés 2. mellékletét képezi. Kérem a tisztelt képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásának módosításáról

Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testülete a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulás Társulási Megállapodásának módosítását (előterjesztés 1. sz. melléklete), valamint annak új egységes szerkezetű Társulási Megállapodását (előterjesztés 2. sz. melléklete) az előterjesztésnek megfelelően elfogadja.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Társulás elnökét, hogy a Társulási megállapodás törzskönyvi átvezetése kapcsán a technikai jellegű módosításokat saját hatáskörben végrehajtsa.

Felelős: Baumann Csaba polgármester

Határidő: azonnal

Dudar, 2025. november 28.

Tisztelettel:

